

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:
20/1240

Vår referanse:
20/36011 - 7

Dato:
28.05.2020

Hørings svar - forslag til ny våpenforskrift mv

Politidirektoratet har forelagt forskriftsutkastet for 12 politidistrikter og Kripos. Vi har mottatt høringsinnspill fra 11 politidistrikter og Kripos. I tillegg har utkastet vært forelagt Politidirektoratets beredskapsavdeling. Høringsinnspillene følger vedlagt.

Politidirektoratet bemerker innledningsvis at ny forskrift synes meget hensiktsmessig utformet ved at den tar inn i seg de materielle reglene i våpenlovgivningen. Dette vil gjøre regelverket mer forutsigbart for brukerne og enklere å forvalte for politiet. Flere av politidistriktene ser positivt på at praksis fra dagens rundskriv inkorporeres i ny forskrift, og det påpekes at ny forskrift vil være et godt redskap for å tilstrebe mest mulig lik forvaltningspraksis.

Merknader til sentrale temaer

Endring i våpenloven § 43 første ledd:

Politidirektoratet er åpen for at et forbud mot halvautomatiske rifler innsettes etter ett år, i stedet for det opprinnelige forslaget på tre år. Erfaringsmessig vet vi at folk venter lenge med å etterkomme slike bestemmelser. Blant annet viser statistikk fra våpenamnestiene at politiet hadde størst pågang i begynnelsen og slutten av amnestiet. Det som taler i mot er at eierne av disse våpnene tidligere er forespeilet tre år, og kan ha innrettet seg etter dette.

Direktoratet mener politiet må ha hjemmel til å være fleksible på tidspunktet for avhending, forutsatt at det foreligger en avtale om salg. Om kjøper er bosatt i utlandet, og selve kjøpet avhenger av at kjøper venter på de nødvendige tillatelsene, bør politiet kunne godta at kjøper har avhendet våpenet på tidspunktet avtalen ble inngått selv om selve overleveringen skjer etter fristen.

Endring i våpenloven § 19

Politidirektoratet støtter forslaget at våpen kan oppbevares på annen enn folkeregistrert adresse, men det bør presiseres at dette kun kan skje på boliger som har tilknytning til våpeneier. For eksempel hos andre i familien som har FG-godkjent våpenskap.

Ønske om endring i våpenloven § 36 fjerde ledd

Politidirektoratet

Paragrafens fjerde ledd "Alle opplysninger fra våpenregisteret kan unntakast fra offentlighet når det er grunn til å tru at opplysningane vil kunne brukast til strafflagde handlingar." Politidirektoratet foreslår å fjerne: "når det er grunn til å tru at opplysningane vil kunne brukast til strafflagde handlingar". Vi kan ikke se at allmenheten eller media har behov for opplysninger fra våpenregisteret registeret. Innsyn i registeret øker faren for at uønskede aktører skal få kunnskap om hvem som besitter våpen i Norge. Det er derfor tilstrekkelig med følgende setning: "Alle opplysninger fra våpenregisteret kan unntakast fra offentlighet." Da får vi i praksis en videreføring av ordlyden vi har i nåværende våpenlov § 31 fjerde ledd siste punktum om at alle opplysninger i våpenregisteret kan unntas fra offentlighet. Den gir uansett åpning for at anonyme statistiske opplysninger fra registeret kan utgis når det er legitimt behov for det.

Sikkerhetsopplæring

Politidirektoratet støtter forskriftens gjennomgående vilkår om at søkere skal ha gjennomgått sikkerhetsopplæring før våpen kan erverves. Vi antar at dette vil medføre reduksjon i risiko for uhell og ulykker med skytevåpen, noe som er i tråd med intensjonen i ny våpenlov § 1.

Dispensasjon for politi og befall

Direktoratet støtter at reglene i § 14 i dagens forskrift ikke videreføres. Det ansees som en anakronisme at enkelte grupper ansatte i politiet og Forsvaret kan erverve skytevåpen uten å være medlem i godkjent skytterorganisasjon. Fjerning av dette unntaket trekker opp et klarere skille mellom sivil våpenforvaltning, og våpen som tilhører politiet og Forsvaret. POD antar at de respektive etater selv må kunne tilrettelegge for at deres operative mannskaper skal kunne ivareta sine skyteferdigheter. Har de behov for ytterligere trening, bør de som alle andre yrkesgrupper kunne melde seg inn i godkjent skytterorganisasjon og erverve våpen etter de alminnelige reglene. Vi vil også påpeke at dispensasjonsadgangen i dagens § 14 blir misforstått og oppfattet som en "tilleggskvote" for dem som omfattes av reglene. Videre har de som erverver våpen etter disse bestemmelsene ingen rett til å benytte sivile skytebaner, da disse er i privat eie og normalt krever medlemskap i foreningen som disponerer banen. Følgelig anser POD hele bestemmelsen som en anakronisme som med stor fordel kan fjernes. De politidistriktene som har kommentert på denne er enige med POD. Kripes er uenige, og ønsker dagens bestemmelse videreført.

Hagler før 1.okt 1990

Hagler ervervet før 1. oktober 1990 er lovlige uregistrerte. Dette er moderne våpen som benytter moderne ammunisjon som er lett å få tak i. Politidirektoratet anbefaler at det innføres obligatorisk etterregistrering av disse haglene, slik at man hindrer at opprinnelig eier overlater våpenet til andre som politiet ikke har vurdert skikketheten til. Etterregistrering bør være gebyrfritt, og haglene bør ikke telle som en del av jaktvåpengarderoben til eier. Det primære målet er å få kontroll på disse våpnene ved å få de registrert i våpenregisteret.

Flere av politidistriktene har påpekt at det er behov for med etterregistrering av lovlige uregistrerte hagler, og det anføres at dette er viktigere enn å innføre registreringsplikt på antikke svartkruttvåpen produsert før 1890.

Politidirektoratet deler denne oppfatningen, og anmoder om at departementet innfører obligatorisk etterregistrering.

Svartkruttvåpen som skyter patroner

Departementet har bedt spesielt om innspill på dette. I dag ansees svartkruttvåpen produsert før 1890 som antikviteter og er registreringsfrie. Departementet har bedt om innspill på om disse bør omfattes av registreringsplikt.

Politidistriktene Innlandet, Oslo, Sør-Øst mener at det ikke bør innføres registreringsplikt for patronvåpen produsert før 1890. Det vises til at de fleste som innehar disse våpnene har våpentillatelse fra før, og at de ikke utgjør noen stor fare for samfunnet. De anser at det er mange slike våpen ute blant folk, og at det vil bli et omfattende arbeid å få våpnene registrert.

Politidistriktene Finnmark, Troms, Trøndelag, Vest anbefaler at svartkruttvåpen som kan skyte ferdigladde patroner ikke omfattes av fritaket fra registreringsplikt.

Kripos mener at *"selv om man antar at slike skytevåpen ikke vil utgjøre et større problem, åpner bestemmelsen i sin nåværende form for at personer som ikke er skikket til det, lovlig kan komme i besittelse av funksjonsdyktige enhåndsvåpen."*

Politidirektoratet er enig med Kripos i den prinsipielle tilnærmingen om at skytevåpen som kan avfyre moderne enhetspatroner bør være underlagt våpenlovens tillatelsessystem. Det er likevel tale om et stort antall skytevåpen, og en etterregistrering vil kreve store ressurser. POD foreslår at en prioriterer å styrke kontrollen med eksisterende våpentillatelser, samt å innføre krav til løyve- og registreringsplikt for innehav av hagler som i dag er fritatt fra dette kravet.

Dersom departementet likevel kommer til at det bør være en viss kontroll med antikke patronvåpen, foreslår vi at det begrenses til enhåndsvåpen laget for enhetspatroner i metall med sentertenning eller randtenningspatroner i .22 LR og 6mm. Registrering av disse bør i så fall skje ved enkel melding til politiet uten behovsprøving, hvoretter politiet utsteder en generell tillatelse til å erverve og inneha slike våpen til de som anses å oppfylle våpenlovens krav til alder og personlige egenskaper. Hensikten med slik registreringsplikt må jo i så fall være å hindre uskikkede i å få hånd om denne type patronvåpen. Vi ser imidlertid ingen hensikt i at munnladere, perkusjonsvåpen, stifttenningsvåpen og øvrige randtenningsvåpen produsert før 1890 omfattes av en slik registreringsplikt

Oppmykning i erverv av replika munnladere

Politidirektoratet støtter at behovsprøvingen tas bort på replika munnladere og perkusjonsrevolvere. Dette vil gjøre saksbehandlingen i distriktene enklere, og vi ser ikke behov for behovsprøving av replikaer av skarpe våpen som i dag er i fritt salg som antikke.

Imidlertid mener vi det bør innføres krav om medlemskap i godkjent skytterorganisasjon som administrerer program hvor omsøkte våpen kan lovlig benyttes i tillegg til krav om alder og personlige egenskaper. Dette sikrer at de som erverver våpen har sikkerhetsopplæring slik at uhell og ulykker kan unngås

Luftvåpen

Når det gjelder luftvåpen over 4,5 mm så bemerker direktoratet at det i dag er mulig å anskaffe luftvåpen i kalibre så kraftige at de fyller anslagsenergikravet til storvilt. Vi er enig i den prinsipielle tilnærmingen, men ønsker en grense for hvor kraftige luftvåpen som kan erverves. Luftvåpen med stor anslagsenergi bør forbys på bakgrunn av skadepotensiale.

Halvautomatiske rifler

Vilkårene for å erverve og inneha halvautomatiske rifler til jakt og sportsskyting blir strengere når ny lov og forskrift trer i kraft. Flere politidistrikter oppfatter at regelverket forenkles, men at reglene blir utfordrende å praktisere og det understrekes at tilstrekkelig opplæring av saksbehandlere er nødvendig. Spesielt utfordrende er erverv av halvautomatiske rifler til jakt. Politidistriktene Sør-Vest, Trøndelag, Troms og Vest ønsker å beholde dagens ordning hvor kun våpen på en dispensasjonsliste er tillatt ervervet.

Politidirektoratet er enig i departementets forslag om å fjerne dagens ordning hvor godkjente våpen føres på en dispensasjonsliste i særskilt forskrift. Dette er arbeidskrevende og tidkrevende både for søker og politiet. Politiet får fortløpende i løpet av et år inn søknader om godkjenning av slike våpen, og må foreta hyppige forskriftendringer, som i tillegg skal ut på høring. Skulle dispensasjonsliste videreføres bør den kunne oppdateres i rundskriv, og ikke i forskrift som i dag. Forslaget slik det fremgår av § 4 – 1 er likevel krevende å gjennomføre. Særlig første ledd pkt 1. Dette punktet foreslås fjernet, da det blir vanskelig å avgjøre om et våpen er lovlig eller ikke. Det er uansett forbudt å benytte magasiner med patronkapasitet over 10, og første ledds bestemmelse "opphaveleg konstruert for jaktbruk" bør være dekkende med tanke på å ekskludere de militære halvautomatiske riflene.

Våpen til samling

Ny våpenlov har innført våpen til samling som eget ervervsgrunnlag (§ 13). Departementet foreslår at en samler maksimalt kan erverve 100 registreringspliktige våpen til samling. Politidirektoratet støtter dette forslaget, da vi anser at et tak på samlervåpen er nødvendig av hensyn til samfunnssikkerheten. Det er anført fra Kripos at tallet bør nyanseres ut fra skadepotensialet, da det f.eks. er forskjell på 100 moderne pistoler og 100 eldre rifler. Direktoratet bemerker at en slik regel vil være vanskelig og krevende for politiet å praktisere, og støtter derfor forslaget fra departementet.

Direktoratet støtter også forbudet mot erverv av maskingevær, og ny hovedregel om at våpen som i utgangspunktet er forbudt bare kan erverves dersom de er produsert før 1946.

Av ressursmessige hensyn mener direktoratet at det ikke bør stilles andre krav enn en skikkethetsvurdering til samlere av ammunisjon. Dersom søkere skal begrunne søknader samlerområdet for de ulike patroner vil det gå med uforholdsmessig tid for politiet til å gjøre skjønnsmessige vurderinger. Samlere vil som regel ønske et fåtall eksemplarer av flest mulige ulike kalibre.

Forbud mot blankvåpen

I § 3 – 6 punkt 12 er det tatt inn et forbud mot blankvåpen. Politidirektoratet kan ikke se at det foreligger noen klar hjemmel for et generelt forbud mot blankvåpen og foreslår at punkt 12 fjernes, med følgende begrunnelse:

Kripos bemerker i sitt høringsinnspill at begrepet "Blankvåpen" er svært vidt, og omfatter potensielt en stor mengde lovlige våpen som allerede befinner seg i norske hjem. Kripos er uenig i at blankvåpen naturlig hører hjemme i kategorien voldsprodukt på linje med de øvrige gjenstandene som er listet opp. Bestemmelsen representerer en markant utvidelse av eksisterende forbud, og vil i mangel av overgangsregler eller en praktisk unntakshjemmel medføre en kriminalisering av svært mange personer som ikke "syner en seriøs samlarinteresse" jf. § 5-10 annet ledd. Etter Kripos` syn er utvidelsen svært upraktisk og en kan heller ikke se noen gode grunner for å innføre den.

Politidirektoratet er enig med Kripos på dette punktet. Blankvåpen er et samlebegrep for alle gjenstander som har klinge (blad), og omfatter i realiteten alt som fra speiderkniver, jaktkniver og vanlige brukskniver, til sverd, sabler, bajonetter. Begrepet omfatter også dyre og billige kopier av alle tenkelige sverd ol. De fleste av disse har ikke skarp egg og er ment å henge på veggen som pynt. Ingen av disse gjenstandene har vært oppfattet som voldsprodukter i tradisjonell forstand og har derfor til nå vært lovlig å erverve, eie og inneha. Konsekvensene av et slikt forbud vil bli ganske store og omfattende og medføre bruk av store ressurser fra politiets side.

Begrepet favner så vidt at det i praksis innebærer et totalforbud mot det meste og det betyr at man må lage en betydelig unntaksliste. Forbudet rammer ikke bare vanlige folk og dedikerte samlere, men vil også innebære at gamle klenodier som henger rundt omkring i private hjem og som har gått i arv i generasjoner nå vil bli forbudt å eie og inneha. I noen sammenhenger utgjør dette en del av inventaret i f.eks. gamle gods og gårder rundt omkring. I tillegg kan nevnes de som får utdelt paradesabler som premie for beste elev på befalsskolen i Forsvaret. Også i forhold til de som driver fektesport, mv. må det gjøres unntak

Tatt i betraktning anslått mengde av slike våpen, sannsynligvis godt over en million, og at de har vært lovlige å eie og inneha gjennom flere generasjoner i Norge, uten at dette har medført noe større samfunnsmessig problem, vil det ikke være rasjonelt å innføre et slikt forbud. I motsatt fall må det legges til rette for et omfattende og langvarig amnesti. Politidirektoratet mener derfor, i likhet med Kripos, at pkt. 12 i § 3-6 bør fjernes.

Derimot bør vi få inn en hjemmel som gir POD adgang til, i rundskriv eller vedlegg til rundskriv, kan bestemme hvilke gjenstander som må anses som ulovlige voldsprodukter. Det dukker stadig opp produkter på markedet som er av en slik karakter at det må anses dekkes av begrepet voldsprodukt, det er derfor viktig at vi har et levende dokument som bidrar til at vi kan gjøre fortløpende endringer på en rask og effektiv måte. Det bør i den forbindelse utarbeides klare kriterier for hva som skal til for at en gjenstand skal anses som et voldsprodukt. Både POD og politidistriktene bruker mye tid på å besvare henvendelser fra enkeltpersoner som vurderer å kjøpe kniver, gjerne fra utlandet. En slik fortløpende samlet oversikt vil også være nyttig for tollvesenet.

Endring i klageinstituttet

Politidirektoratet har merket seg at det i høringsforslaget legges opp til at departementet bortfaller som klageinstans med unntak for saker som gjelder godkjenning av skytterforbund og skyteprogrammer. Dette betyr at søknader om forbudte skytevåpen, import av ulovlig våpen, deler og ammunisjon til destruksjon eller industriformål må behandles i politidistriktene som førsteinstans med POD som klageinstans.

Prinsipielt mener direktoratet at dagens ordning ikke bør endres. Vi mener sakene bør forberedes grundig i politidistriktene, for å løftes opp til direktoratet for avgjørelse og eventuell klagebehandling i departementet. Dette for å sikre tilstrekkelig distanse fra søker til førsteinstans, og lik praksis i de mest krevende sakene. Vi viser til at samme tankegang ligger til grunn hos påtalemyndigheten, hvor de mest alvorlige sakene håndteres av statsadvokaten som førsteinstans.

Skulle departementet endre ordningen som foreslått, mener direktoratet at det på sikt bør være mulig å etablere en slik ordning. Men vi anser det som svært uheldig om dette kommer nå da politiets våpenforvaltning ikke er rigget for å kunne utføre en slik oppgave. Direktoratet

anbefaler derfor at dagens ordning beholdes inntil det er etablert nye og gode systemer etter at ny lov er trådt i kraft.

Ressursbruk

Flere politidistrikter skriver i høringsinnspillene at de anser at ny forskrift (og lov) medfører økt ressursbruk for politiet. Det vises til lov og forskrifts krav om økt kontrollvirksomhet, politiets behandling av utlånsklæringer for de som ikke har våpenkort, flere løyvepliktige våpendeler og håndtering av våpen som skal deaktiveres.

Politidirektoratet er enig i denne vurderingen, og anser det som nødvendig at antall ansatte i våpenforvaltningen økes. Samtidig understrekes det at det økte behovet for ressurser kan dempes noe ved å forenkle en del bestemmelser, slik forskriften legger opp til. Vi er derfor gjennomgående positive til alle forenklinger som ikke har betydning for sikkerheten.

Samtidig mener direktoratet at ikrafttreden av ny lov og forskrift forutsetter at politiet skal finne økte ressurser til våpenforvaltning innenfor tildelte rammer. Dette er utfordrende.. På bakgrunn av økt omfang av saksbehandling anser vi det nødvendig å vurdere ytterligere effektivisering av våpenforvaltningen for å unngå økte kostnader. Det vil omfatte både førsteinstans- og klagebehandling.

Merknader til den enkelte paragraf:

§ 1- 1 Definisjonar

§ 1 – 1, pkt 1: Her kan "kammer" erstattes med "våpenet".

Vi mener fast magasin burde vært med i definisjonen for helhetens skyld. Dersom den inntas foreslås følgende setning:

Fast magasin: Magasin som er en integrert i våpenets låskasse på en slik måte at det ikke kan tas ut. Har samme funksjon som løst magasin.

§ 1 – 1, pkt 2: Ta bort "syndrisk" og "metallstykke" da piper ikke trenger være syndrisk.

Forslag til ny formulering: Bearbeidet emne med gjennomgående hull som er kamret for å kunne avfyre ammunisjon.

§ 1 – 1, pkt 6: "*For våpen med utvendig hane regnes både hane og tennstift som vital våpendel*"

§ 1 – 1 pkt 11: Direktoratet foreslår å sette punktum etter detonere.

Nytt pkt: § 1 - 1 – pkt 13: Sporlys: Prosjektiler med brennbart materiale som antennes ved avfiring som gjør at prosjektilet etter at det er avfyrt avgir et lys som er synlig for det blotte øye.

§ 1 – 7:

I høringsnotatet s.3 uttales til § 1-7 at den nye våpenloven i medhold av lovens § 3 annet ledd ikke gjelder for Forsvarets eller politiets virksomhet. Dernest uttales at også andre offentlige etater kan ha behov for unntaksregler, og at det derfor er presisert i § 1-7 at våpenlov og

forskrift som hovedregel gjelder offentlige etater, med de unntakene som er fastsatt i loven eller i forskriften.

Ny våpenlov § 3 annet ledd fastsetter at loven ikke gjelder for våpen, skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon som er bestemt for eller blir brukt av Forsvaret eller politiet. Krav til og godkjenning av skytefelt/skytebaner, jf. ny våpenlov § 29, er ikke direkte dekket av ordlyden i unntaksbestemmelsen i lovens § 3 annet ledd. Uttalelsen i høringsnotatet til forskriften § 1-7 tilsier imidlertid at det ikke har vært hensikten å innlemme Forsvaret og politiets egne skytebaner i anvendelsesområdet for bestemmelsene i forskriften § 8-1 - § 8-5.

Politidirektoratet foreslår at det eksplisitt fremkommer av forskriften at den ikke omfatter politiet og Forsvarets skytebaner.

§ 1 – 2 Klassifisering av skytevåpen

Det finnes pistoler som har fast magasin som ikke kan fjernes, for eksempel Steyr M1912. Det foreslås at begrepet "magasin" benyttes framfor "laust magasin" i bestemmelsens pkt. 4.

§ 1 – 5: Gjenstander som ikke reknast som skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon

§ 1- 5 pkt 7: Endre ordlyden til "Gjenstander som **åpenbart** er laga til bruk som leiketøy for born og..."

Kapittel 2

§ 2-3 pkt 1: Endres til: **apparat til slakting som ikke benytter fritt prosjektil.**

Dette ønsker vi for å trekke tydelig skille mellom slakteapparater som skyter ut prosjektiler, og de som støter ut en bolt som blir sittende i våpenet. Reglene blir lett å forstå og forvalte, og det sikkerhetsmessige ivaretas.

§ 2 – 4: Det bør settes frist for forhandler å melde inn til politiet erverv av våpendeler.

§ 2 – 5: Forslag til ny første setning: Den som vil erverve eller ha **løse** våpenmagasin til løyvepliktige skytevåpen....

Hensikten er å hindre at våpen med rørmagasin, som for eksempel bøylevåpen i mindre kalibre, rammes utilsiktet av forbudet. Vi antar at løse har falt ut ved en inkurie.

§ 2 – 7: Flere politidistrikter er skeptiske til at en våpentillatelse som gjelder i 12 måneder kan forlenges i ytterligere 12 måneder. Sør-Vest politidistrikt mener at det må fremmes søknad om forlengelse, slik at politiet kan foreta en ny skikkethetsvurdering etter 12 måneder.

Direktoratet er enig med departementet i at ervervstillatelsen kan forlenges i 12 måneder. Vi mener at dette kan fremsettes skriftlig ved å sende inn søknadspapirene, og at politidistriktene samtidig kan foreta ny skikkethetsvurdering. Etter at søknaden er forlenget en gang bør den ikke kunne forlenges igjen.

Kapittel 3

§ 3 – 1, annet ledd: Endres til: " Selv om våpentypen er tillaten etter §§ 3-2 til 3-4 i denne forskrifta, kan ikkje politiet gje løyve for skytevåpen i 12,7 X99 eller som skyter patroner med prosjektiler laget for å trenge gjennom verneutstyr, som for eksempel 5,7X28 eller 4,6X30. Politidirektoratet kan i rundskriv nedlegge forbud mot kalibre som ansees å ha disse egenskapene.

§ 3 – 4: Forslag til ny tekst: "Politiet kan ikke gi løyve til erverv av skulderstokk eller rammer som gjør det mulig å avfyre halvautomatiske pistoler med støtte i skuldra."

Politidirektoratet foreslår å endre ordlyden i paragrafen, og erstatte den med et forbud mot å benytte skulderstokk på pistoler. En rekke våpen som er vanlige til konkurransebruk vil i motsatt fall kunne rammes av bestemmelsen. For eksempel har enkelte Glock-pistoler hakk for innfestning av kolbe, men er i utgangspunktet ikke laget for å skyte med kolbe. I tillegg ønsker vi et klart forbud mot chassis, som kan benyttes til å bygge om halvautomatiske pistoler til karabiner.

§ 3 – 6 pkt. 12: Blankvåpen.

Vi foreslår at punkt 12 strykes, og at Politidirektoratet gis hjemmel til å fastsette regler for hva som er tillatte blankvåpen og hva som regnes som voldsprodukter i rundskriv.

Kapittel 4

§ 4 – 1: Kripos mener det vil være ressursbesparende for politiet generelt og Kripos spesielt, at hver enkelt våpenmodell ikke må kontrolleres av Kripos før den godkjennes og forskriftsfestes som jaktvåpen. Dette forutsetter imidlertid at de generelle reglene som innføres i tilstrekkelig grad er balanserte og tydelige, og en innser at dette kan være krevende å få til.

Kripos er av den oppfatning at det kanskje ikke vil være nødvendig å gi omfattende generelle regler for halvautomatiske rifler til jakt. Det er allerede i lov og forskrift lagt nokså detaljerte føringer for hvilke typer skytevåpen som er tillatt, hvilke funksjoner de ikke kan ha, hvilke våpendeler som er ikke er tillatt osv. Formålet med bestemmelsen er å hindre erverv av jaktvåpen som enkelt kan gjøres om til stridsvåpen, og å hindre erverv av våpen som enkelt kan brukes som stridsvåpen. Et spørsmål en bør stille seg i denne sammenhengen, er hva som rent faktisk skiller et halvautomatisk jaktvåpen fra et stridsvåpen. Det antas da at det er våpenets funksjon, og ikke dets utseende som skal være utslagsgivende.

Politidirektoratet deler vurderingen fra Kripos, og mener at skillet mellom lovlig og ulovlig våpen bør knyttes opp mot våpenets funksjon og ikke utseende, samt hva det opprinnelig er konstruert for.

I viltloven § 15 første ledd er det satt forbud mot bruk av halvautomatiske våpen av militær karakter. I dette ligger først og fremst krav til utseende. Bestemmelsen ble i sin tid tatt inn etter forslag fra POD, vesentlig på bakgrunn av henvendelser, ikke bare fra turgåere og o.l., men også fra en rekke jegere som følte det skremmende og ubehagelig å møte jegere med våpen som ga inntrykk av at de kom fra "Forsvarets/politiets spesialkommando" Det hadde for

så vidt ingenting med våpenets mekanisme å gjøre, kun våpenets utseende. Politidirektoratet er enig med Kripos sin vurdering på dette punkt.

Vi foreslår også at nåværende forskrift om forbudte skytevåpen §§ 4 og 5 oppheves og at eventuell liste over godkjente halvautomatiske rifler til øvelses og konkurranseskyting og til jakt, gis gjennom et levende dokument i form av oppdatert vedlegg til forskrift/rundskriv. I løpet av et år kan det komme inn en rekke søknader om godkjenning av slike våpen, noe som medfører en fortløpende endring av forskriften, med høringer osv. Dette er en tungvint og ressurskrevende ordning som effektivt kan ivaretas på en enklere og rakere måte.

§ 4 – 1 annet ledd: Ta bort pkt 1.

§ 4 – 2: Flere politidistrikter ønsker punktet fjernet, da de anser jaktvåpengarderoben på 8 som dekkende.

§ 4 – 8: Politidirektoratet støtter forslaget om at hver godkjent øvelse skal være grunnlag for erverv av ett våpen.

§ 4 – 9: Politidirektoratet foreslår at samlere som har fått innvilget samlrområder som åpenbart ikke er tilstrekkelig avgrenset kan pålegges av politiet å avgrense dette.

Våpen som er ervervet beholdes, men nye erverv utenfor nytt avgrenset samlrområde tillates ikke.

§ 4 – 11: Politidirektoratet støtter at det settes et tak på erverv av samlervåpen.

§ 4 – 13: Det bør presiseres at samlere som skal drive testskyting må *søke* politiet. Eventuelt må de gis en fullmakt at de som innehaver av samlerslisens har anledning til demonstrasjonsskyting når vilkårene ellers er oppfylt.

§ 4 – 14: Politidirektoratet ønsker å stryke siste setning i første ledd. Unødvendig speiling av samleregler for våpen. Vil kun medføre unødvendig ressursbruk økt belastning på saksbehandlerne uten at det gir noen gevinst i form av økt samfunnsikkerhet. Dette bryter med forskriftens målsetting om å gjøre forvaltningen enklere.

I annet ledd foreslås prosjektildiameteren endret fra 8 mm til 9 mm, da flere av de aktuelle samlere objektene benevnes med en diameter under 8, men i realiteten er litt over 8, som for eksempel 7,92.

Kapittel 5

§ 5 – 2. Første ledd andre punktum: Skytterforeninger kan i tillegg også erverve og ha et rimelig antall skytevåpen for lån til sine medlemmer.

Begrunnelsen for tillegget er at skytterforeninger varierer i størrelse og aktivitet, og at behovet derfor vil være ulikt.

§ 5 – 3: Det bør innføres krav om våpenansvarlig, slik som i § 5 – 6.

§ 5 – 5. POD støtter at behovsprøvingen tas bort på replika munnladere og perkusjonsrevolvere. Men vi mener det bør være krav om skikkethetsvurdering og medlemskap i godkjent skytterorganisasjon som administrerer program hvor omsøkt våpen lovlig kan benyttes.

Luftvåpen i kaliber over 5,6 mm forbys, da det ikke finns legitimt behov for erverv av denne type våpen i Norge. Kalibre opp til og med 5,6 mm kan erverves uten krav til behovsvurdering eller medlemskap i godkjent skytterorganisasjon.

§ 5 – 7 annet ledd: prosjektildiameter 7,62 erstattes med 7,82.

§ 5 – 8: tredje ledd punkt 1: 7,62 erstattes med 7,82.

Kapittel 6

§ 6 – 1 tredje ledd: Privatpersoner som oppbevarer meir enn 25 løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar i husstanden skal trygge oppbevaringsstaden med FG-godkjent alarm, som...

Med tanke på at det kun er komplette våpen som utgjør skadepotensiale, og at flere våpendeler etter ny lov og forskrift blir løyvepliktige bør "eller våpendeler" fjernes.

§ 6 – 1 og § 6 – 3 avviker i ordlyd om hvem som foretar utrykning. Er det bevisst?

§ 6 – 2 siste setning tredje ledd. Svartkrut skal ikkje oppbevarast i bueininga. Dette er en bestemmelse som er forvirrende, da det ikke fremkommer tydelig hva som defineres som bueining eller om bestemmelsen gjelder for svartkrutt i løsvekt eller også i form av ferdig ladede patroner.

Det følger av denne forskrift § 1 – 6 at *"Våpenlova gjeld erverv, innehav, tilvirkning eller omsetning av krut og tennmiddel som er laga for bruk i skytevåpen."*

Spørsmålet om svartkrutt kan oppbevares i boenhet er forelagt Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB), som pr. i dag ikke kan støtte slikt forslag.

Vi bemerker at det er behov for tydeligere regler for oppbevaring av svartkrutt, og at det er naturlig at disse kan utarbeides av Politidirektoratet i samarbeid med DSB.

§ 6 – 3: Politidirektoratet støtter forslaget om krav til FG-godkjent dør, lås og alarm fra første våpen dersom det gis dispensasjon til oppbevaring i ubebodde lokaler. Vi antar at dette også gjelder klubblokaler til skytterforeninger.

§ 6 – 4: Bør politiet kunne gis en dispensasjonsadgang fra oppbevaringsreglene? Spesielt med tanke på små forretninger som oppbevarer og omsetter lite ammunisjon.

6 – 7 første ledd, andre setning: Løyvepliktige skytevåpen og ammunisjon kan likevel [mellombels](#) forlatast uten forsvarlig tilsyn når gjenstandene er skjult eller ...

Direktoratet foreslår å sette inn ordet mellombels.

Kapittel 7

Politidirektoratet støtter forslagene i kapittel 7. Det bør kunne legges til at vilkårene for erverv speiler vilkårene for tilbakekall.

§ 7 – 1: Ønsket tilføyelse: "Den som har foreldreansvaret må samtykke til ervervet".

§ 7 – 2: Forslag til nytt punkt 4: gjennomført børsemakerutdanning, og har behov for å kunne ta inn pistol eller revolver til reparasjon og testskyting.

§ 7 – 3: I motstrid til § 3- 6 pkt 12 hvor blankvåpen er forbudt.

§ 7 – 6: Forslag til ny siste setning: Det kan også legges vekt på helsemessige forhold, opplysninger som politiet mottar fra Politiets Sikkerhetstjeneste og fra utenlandske myndigheter.

Forslag nytt ledd: Kravene for vandel og utfyllende rettleiding for skikkethetsvurderingen gjelder også ved vurdering av tilbakekall av skytevåpen.

Slik som Nordland politidistrikt bemerker i sitt høringsinnspill mener direktoratet at "helseopplysninger", eller "helsemessige forhold" bør tas inn i forskriftens § 7-6. Slik bestemmelsen er formulert nå ser det ut som at politiet bare kan vektlegge opplysninger fra politiets registre eller PST i skikkethetsvurderingen.

I saker om avslag på søknad om erverv av våpen som følge av psykisk helse vektlegger politiet opplysninger som ikke fremkommer av politiets registre. For eksempel mottar politiet direkte henvendelser og uttalelser fra helsetjenesten. For at politiet skal ha hjemmel til å vektlegge helseopplysninger i disse sakene må dette forankres i bestemmelsens ordlyd. Den samme problemstillingen gjelder for tilbakekall av våpenkort."

§ 7 – 7:

Politidistriktene Finnmark, Troms og Nordland mener det bør innføres et fast krav om botid for utenlandske statsborgere for å erverve våpen. Det er svært uheldig at forskriften legger opp til en skjønnsmessig adgang til at politiet kan sette vilkår om botid i den enkelte sak. Det skaper stor risiko for forskjellsbehandling.

Politidirektoratet er enig i denne vurderingen. Direktoratet viser til politiattest for EØS-borgere sidestilles med norsk politiattest, slik at kravet om botid vil gjelde personer utenfor dette området. Samfunnssikkerhetsmessige hensyn tilsier at det bør fastsettes botid. Det kan være fornuftig å se hen til reglene for utstedelse av kjøreseddel, hvor det etter yrkestransportloven § 37 c annet ledd kreves 4 års botid. Her gis det ikke unntak for kravet om minimum botid. En slik bestemmelse ivaretar hensynet til forutberegnelighet og klarhet for søkeren. Reglene for botid kan settes til 5 år.

Kapittel 8

§ 8 – 1 eller 8 – 5: Bestemmelsene i denne forskrift gjelder ikke for skytebaner tilhørende politiet eller Forsvaret.

§ 8 – 7: Tillegg i siste setning: Dette gjeld likevel ikkje for skyttarforbund som allereie har godkjente skyteprogram for slike skytevåpen eller våpenmagasin ved i kraftredelse av denne

forskrift.

Kapittel 9

§ 9 – 3: forslag nytt femte ledd: For personer som kun driver med mekling eller handel via nettbutikk, kan kravene i pkt. 4 og 5 frafalles

§ 9 – 5: Nytt ledd: Løyveholder har plikt til å forsikre seg om at våpen de selger eller utleverer tilfredsstiller våpenlovens krav på alle punkter. Det betyr at de også må forsikre seg om at våpen som importeres til landet, på importtidspunktet, er lovlige i henhold til de krav som er fastsatt i loven og forskriften.

§ 9 - 16: Første ledd mangler ordet "*samt*": "Den som tilvirker skytevåpen, skal merke pipe, låskasse (både over- og underdel), rammestykke, glidestykke, tønne til revolver, samt sluttstykke eller låseblokk..."

Kapittel 10

I kapittel 10 benyttes 1900 som årstall for antikke våpen, mens det tidligere i forskriften benyttes 1890. Bør standardiseres. FNs våpenprotokoll benytter 1899.

§ 10 – 1 pkt 7: haglevåpen med enkeltskotsladning, som er lovleg erverva før 1.oktober 1990 av nåværende eier, og...

Direktoratet ønsker at "av nåværende eier" settes inn av pedagogiske grunner.

§ 10 – 14: første ledd pkt 1: foreslår tillegg: "eller samleraktiviteter".

§ 10 – 14: siste ledd: Foreslår at det legges inn henvisning til forvaltningsloven.

Kapittel 11

§ 11 – 10: Det vises til at bedrifter bl.a. må ha omsetning på 50.000 pr. år for å bli mva-pliktig. Samme regelverk bør speiles her, slik at forhandlere må ha en omsetning på minst 50.000 pr. år.

Subsidiært foreslås departementets beløp på 100.000 over fem år øket til 250.000.

§ 11 – 7: Fristen på seks uker bør endres til "inntil videre" , eventuelt forlenges da seks uker erfaringsmessig er svært kort tid i slike saker.

Ny paragraf, 11 – 12: Ved permanent utvandring skal våpenkort tilbakekalles.

Kapittel 12

Ingen merknader

Kapittel 13

Ingen merknader

Kapittel 14

Dersom det innføres registreringsplikt på våpen produsert før 1890 og som kan avfyre svartkruttpatroner, samt forbud mot blankvåpen bør det utarbeides overgangsregler som tar sikte på minst mulig ressurskrevende innregistrering.

Med hilsen

Kristin Ottesen Kvigne
Avdelingsdirektør

Sissel Hammer
Seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - ny våpenforskrift - Innlandet politidistrikt
Høringsinnspill- ny våpenforskrift - Finnmark politidistrikt
Høringsinnspill- ny våpenforskrift - Oslo politidistrikt
Høringsinnspill- ny våpenforskrift - Sør-Øst politidistrikt
Høringsinnspill- ny våpenforskrift - Troms politidistrikt
Høringsinnspill- ny våpenforskrift - Øst politidistrikt
Høringsuttalelse - ny våpenforskrift - Vest
Høringsuttalelse - ny forskrift - Nordland
Høringsuttalelse-ny våpenforskrift - kripas
Høringsinnspill - ny våpenforskrift - Sør-Vest politidistrikt
Høringsinnspill - ny våpenforskrift - Trøndelag politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Innlandet politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/40396 - 33

11.05.2020

Høringsuttalelse - ny våpenforskrift

Det vises til politidirektoratets brev av 20.03.2020.

Det er innhentet synspunkter til høringsforslaget fra Felles enhet for utlending og forvaltning, Tjenesteenhet Gjøvik ved GDE-vest og Tjenesteenhet Nord-Gudbrandsdal ved GDE-midt.

Nedenfor følger synspunkter fra Innlandet politidistrikt.

§ 2-3 Skytevåpen som er fritakne fra løyveplikt

Det vises til høringsnotatet kap. 2 hvor Departementet ber om innspill på om svartkruttvåpen som kan skyte ferdigladde patroner bør omfattes av løyve og registreringsplikt, jf. § 2-3 nr. 8.

Vi mener at skadepotensialet for svartkruttvåpen med ferdigladde patroner er lav, da dette ikke er et typisk våpen som knyttes til uønskede hendelser eller kriminelle handlinger. Registreringsplikt vil medføre økt ressursbruk i politiet, uten at dette i særlig grad vil kunne påvirke samfunnsikkerheten. I motsetning til dette er haglevåpen med enkeltskuddslading som er lovlig ervervet før 1. oktober 1990 svært vanlige og med et langt større skadepotensial. Innlandet politidistrikt mener bl. a. gjennom arbeid med våpen i dødsbo det er grunn til å tro at det er snakk om fler enn de 200 000 POD har anslått, da det ikke er uvanlig at man finner 4-5 uregistrerte hagler i et dødsbo. Et praktisk eksempel på disse våpnenes skadepotensiale er i forbindelse med saker om tilbakekall av våpenkort hvor det ikke samtidig er straffesak og våpeninnehaver i realiteten har fler våpen enn politiet vet om. Dersom svartkruttvåpen, som er sjeldne og krevende å bruke, gjøres registreringspliktige samtidig som man i § 2-3 nr. 9 viderefører gjeldende regel om fritak fra registreringsplikt for haglevåpen med enkeltskuddslading som er lovlig ervervet før 1. oktober 1990, innføres det hjemmel for tilbakekall og vurdering av skikkethet og kontroll der hvor vi erfarer at det ikke er et praktisk behov, samtidig som det ikke innføres hjemmel der det er et praktisk behov. Dette vil etter vårt syn signalisere en feil prioritering og gi en lite god sammenheng i regelverket.

§ 3-6 Våpen som ikke reknast som skytevåpen

Det vises til paragrafens første ledd nr. 12. I lys av formålet om forenkling av regelverket savnes en klar definisjon av blankvåpen, som etter en naturlig språklig forståelse omfatter

Innlandet politidistrikt

mange ulike gjenstander, eksempelvis øks, som er et utbredt redskap til lovlige og aktverdige formål.

§ 4-1 Halvautomatiske rifler til jakt

Endringen om generelle krav til våpentyper er fremsatt som en forenkling av regelverket, men vi ser at dette vil by på store utfordringer for saksbehandlerne å kunne praktisere dette ved søknad om erverv av disse våpnene, da mange saksbehandlere ikke har tilstrekkelig teknisk kompetanse på området. Det er umulig for en saksbehandler å holde seg oppdatert på hvilke halvautomatiske våpenmodeller som er godkjent til enhver tid. Dette vil også medføre at det blir vanskelig å overholde opplysningsplikten overfor publikum på dette feltet.

Slik endring krever derfor at saksbehandlerne i alle distriktene får tilstrekkelig og lik teknisk opplæring for å kunne håndheve regelverket dersom det ikke foreligger en liste over godkjente våpenmodeller. Det er naturlig at POD besørger slik opplæring enten via e-opplæring eller ved organiserte kurs distriktsvis etter en sentralt godkjent opplæringsplan.

§ 4-4 Halvautomatiske rifler til sportsskyting

Vi mener det er problematisk at det åpnes opp for at det kan innvilges ulovlige halvautomatiske rifler med stort skadepotensiale til sportsskyttere innen dynamisk skyting. Vi mottar klager fra medlemmer i pistolklubber på holdninger i det dynamiske skytermiljøet i forhold til praksis på fortrenning og utestengelse av de sportsskytterne som ikke skyter innen de dynamiske skyteprogrammene. Dette er ikke en ønsket utvikling, og dette kan best reguleres ved at adgangen til våpen som enkelt kan gjøres om til stridsvåpen, fjernes helt. Samfunnssikkerheten må komme foran hensynet til den enkeltes ønsker og behov.

Når det gjelder videreføring av krav til medlemskap, aktivitet og opplæring i skytterorganisasjonen for å kunne erverve og inneha halvautomatiske rifler med størst skadepotensiale, oppgis denne forskriftsfestingen å være en videreføring av de vilkår som skytterforbundene setter for erverv av denne våpentypen. Bakgrunnen for endringen oppgis å være behovet for å tilpasse regelverket til de ulike reglement som gjelder for DSSN og NROF som i dag har skyteprogrammer som er godkjent for denne våpentypen. Det stilles spørsmål ved om det er riktig at regelverket skal tilpasses skytterorganisasjonene og ikke omvendt.

Det er viktig å se denne problemstillingen opp mot forslaget om å fjerne § 14 i gjeldende våpenforskrift. Ansatte i politiet og forsvaret kan dokumentere et reelt behov for å inneha sivile skytevåpen til trening for å opprettholde skyteferdigheter som er påkrevd i sin profesjon. Det er i denne endringen lagt opp til at arbeidsgiver skal ha ansvar for å anskaffe sivile skytevåpen for dem, men på bakgrunn av dagens økonomiske situasjon i politietaten så ligger det ikke an til at arbeidsgiver vil/kan ta den kostnaden. Politiansatte opplever det derfor som et paradoks at det tilrettelegges for at sportsskytterne enkelt skal få dekket sitt behov for stridsvåpen for å dyrke sin hobby, mens politiansatte som har et reelt behov ikke har mulighet til å anskaffe sivile skytevåpen til trening uten å måtte være medlem i pistolklubb.

Ved at sportsskyttere innen dynamisk skyting får tillatelse til å inneha halvautomatiske rifler med stort skadepotensiale til sportsskyting, så medfører dette et større behov for kontroll fra politiets side, både i forhold til oppbevaring og vandel. Det er uvisst når forvaltningsenhetene har ressurser nok til å kunne gjennomføre systematiske kontroller av våpen og oppbevaring slik vi er pålagt, og det betyr at det ikke blir mindre ressurskrevende med innføring av kontroll av sportsskyttere hvert 5. år.

§ 4-8 Kor mange skytevåpen som kan ervervast til sportsskyting

Vi er i tvil om hva som i forskriften menes med skyteprogram. Definisjonen av skyteprogram får betydning for hvor mange våpen den enkelte kan ha og en uklar definisjon av skyteprogram vil etter vårt syn føre til feil og/eller ulik praksis i distriktene. Videre opplever vi at det søkes om våpen til skyteprogrammer som ikke finnes, men som pistolklubber selv har innført. Det er derfor viktig for både politiet og publikum at det kommer en klar oversikt fra POD over hvilke skyteprogrammer som er godkjente i Norge.

§ 4-11 Talet på løyvepliktige skytevåpen og våpendelar som kan ervervast til samling

Vi mener 100 000 våpen er et svært høyt tall og stiller spørsmål ved om det fra et samfunnssikkerhetsperspektiv er nødvendig eller ønskelig at en så stor mengde våpen oppbevares i private hjem. Samtlige politidistrikter mangler allerede resurser til kontroll av oppbevaring av våpen. Bestemmelsen åpner for flere søknader og flere våpensamlere. Dermed kreves enda mer ressurser på et allerede nedprioritert område. Mange våpen oppbevart på ett sted, både med eller uten kontroll, medfører etter vårt syn stort skadepotensiale.

§ 6-1 Krav til oppbevaring av skytevåpen for privatpersonar

Det innføres som noe nytt et krav til våpenrom at vegg, tak og gulv skal være i materiale med styrke mot gjennomtrengning som svarer til 20 cm mura og armert Leca eller som minimum har en tilsvarende styrke mot gjennomtrengning. Det kan ikke legges til grunn at den enkelte saksbehandler innehar den byggtekniske kompetanse som skal til for å vurdere hva som ligger i dette. Skal regelen bli praktiserbar, og lik praksis i distriktene sikres, må det gis nærmere retningslinjer for hva som kan godtas. Videre fordrer regelen nærmere retningslinjer for hvem som i praksis skal godkjenne våpenrom og hvordan. Når bestemmelsen er vagt formulert ligger an til mange spørsmål fra publikum som saksbehandlere vil få problem med å besvare hvis det ikke i tillegg til forskriften foreligger et internt informasjonsskriv.

§ 6-2 Krav til oppbevaring av ammunisjon for privatpersonar

Vi slutter oss til innholdet men mener bestemmelsen har preg av en lite tilgjengelig språkbruk. Krav til våpenskapets egenvekt og retningslinjer rundt dette, bør spesifiseres i forskriften.

§ 6-5 Krav til oppbevaring av skytevåpen og ammunisjon som ikkje er løyvepliktige

Vi slutter oss til kravet om at våpen som ikke er registreringspliktige skal oppbevares på lik linje med registreringspliktige våpen. Det bemerkes samtidig at politiet ikke har noen kontrollmulighet, all den tid det ikke er registrert hvem som har disse våpnene.

§ 6-10 Oppbevaring av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon hjå andre.

Vi mener endringen om at det kun er varslingsplikt ved midlertidig oppbevaring hos andre er hensiktsmessig.

Kapittel 7

Det vises til departementets vurderinger inntatt i høringsbrevet kapittel 7, fjerde avsnitt. Vi slutter oss til presiseringene av vandelskravet og mener endringen gir en klarere begrepsbruk og et mer brukervennlig regelverk.

§ 8-7 Godkjenning av skyteprogram for godkjente skyttarorganisasjonar

Det vises til bestemmelsens andre ledd. Vi er enig i innholdet men vurderer at ordlyden lett kan misforstås. Bestemmelsen sier noe om hvor myndighet til å godkjenne skyteprogram ligger, og at dersom det søkes om halvautomatiske rifler er det kun jaktrifle som godkjennes. Den kan imidlertid tolkes slik at det utelukkende er skyteprogram som bruker halvautomatiske

rifler som er tillatt til jakt som kan godkjennes. Altså er det noe uklart om det er selve skyteprogrammet politiet skal godkjenne, eller er det bare godkjenning av våpnene som blir brukt i skyteprogrammet.

§ 10-13 Krav til rapportering

Regelen fordrer detaljerte retningslinjer for å sikre lik praksis. Forskjellige EU-land har svært ulik utforming av våpenpass. Det bør derfor opprettes en database for våpenpass, tilsvarende den NID har opprettet for vanlige pass. Det er vanskelig og svært ressurskrevende å kontrollere noens våpenpass uten å vite hvordan det skal se ut.

§ 10-14 Mellombels innførsel utan europeisk våpenpass

Vi slutter oss til regelen men etterspør en presisering av hvor (til hvilket distrikt) søknad skal sendes og etter hvilke kriterier.

§ 11-9 Tilbakekall av løyve til å drive handelsverksemd med liten omsetnad

Vi mener bestemmelsen er uklar og kan bli vanskelig å håndheve. Ordlyden tilsier at det ikke stilles et absolutt krav til omsetning innen et bestemt tidsrom. Etter en skjønnsmessig vurdering kan politiet tillate at forhandlere som selger for under 100 000,- i løpet av 5 år kan beholde sin tillatelse. Da oppstår spørsmålet om hvor den egentlige nedre grensen går. Er det andre kriterier enn beløps og tidsbegrensning tilsier at politiet har plikt til å tilbakekalle en tillatelse? Vår erfaring tilsier at det er praktisk med små forhandlere og at dette er en aktuell problemstilling.

§ 12-1 deaktivering av skytevåpen

Det vises til bestemmelsens andre ledd. Med henvisning til ordlyden "politiet" mener vi det bør fremgå tydeligere at det er KRIPOS og ikke det enkelte tjenestested som er ansvarlig for etterkontroll av skytevåpen som er deaktivert.

Kapittel 14 overgangsregler

Det vises til departementets drøftelser om halvautomatiske rifler med størst ildkraft på side 31 og 32 i høringsnotatet. Vi slutter oss til Departementets syn om at en overgangsperiode på ett år er tilstrekkelig, samt at overgangsperioden bare skal gjelde innehav. Det er mange halvautomatiske våpen og det kan bli ressurskrevende hvis dette drar ut i tid. Vi ønsker imidlertid å tilføye at de aller fleste halvautomatiske rifler tidligere ble registrert med ukjent mekanisme slik at man ikke uten videre kan ta utgangspunkt våpenregisteret mht. antallet halvautomatiske rifler, men at man må ta høyde for historisk feilregistrering.

Med hilsen

Hilde Kristiansen Hauge
Seksjonssjef

Ragnhild Hageberg
Forvaltningsjurist

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Finnmark politidistrikt

Deres referanse:
20/40396-1

Vår referanse:
20/40396 - 24

Dato:
07.05.2020

Hørings svar - ny våpenforskrift

Det vises til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 12.3.2020 med forslag til ny våpenforskrift. Formålet med forskriften er å gi utfyllende regler til ny våpenlov som ble vedtatt av Stortinget i mars 2018. Ny forskrift er ment å samle reguleringen fra flere ulike forskrifter samt løfte opp sentrale bestemmelser som i dag er regulert i et stort rundskrivverk. Det er også fremmet forslag til enkelte endringer i ny våpenlov.

Finnmark politidistrikt er svært positiv til at departementet i stor grad inkorporerer praksis fra rundskriv RPOD-2009-9 i den nye forskriften. Dette bidrar til større rettskildemessig legitimitet og gjør vilkårene for erverv og innehav av skytevåpen mv. mer tilgjengelig for innbyggerne. Det er også viktig at regelverket gir forutsigbarhet og at de virker etter sin hensikt slik at formålet med våpenregelverket oppfylles.

Vi inngir følgende merknader til departementets forslag:

Til forskriften § 1-1 Definisjoner

Det er mulig å gjøre en forenkling på dette punktet slik at det er lett forståelig.

Det kan for eksempel gjøres på nr. 1 ved at man kaller

- a) Magasin for Anordning som er laga for å mate patroner inn i skytevåpenet"
- b) Laust magasin for "Magasin som er laga for enkelt å kunne fjernes fra skytevåpenet"

Til forskriften § 1-2 Klassifisering

Til nr. 4: Det finnes i dag enhåndsvåpen som har fastmonterte magasin.

Til forskriften § 2-3 nr. 8

Departementet har innstilt på å videreføre fritak for løyve- og registreringsplikt for svartkruttvåpen som er produsert før 1890, jf. våpenforskriften 2009 § 1. Departementet bemerker imidlertid at flere svartkruttvåpen produsert før 1890 kan skyte ferdigladde patroner, og at slike våpen kan ha større skadepotensiale enn svartkruttvåpen som ikke kan

Finnmark politidistrikt

skyte ferdigladde patroner (munnladere og perkusjonsvåpen). Departementet har derfor bedt høringsinstansene om innspill på om slike våpen bør omfattes av løyve- og registreringsplikt.

Finmark politidistrikt er av den oppfatning at svartkruttvåpen produsert før 1890 som kan skyte ferdigladde patroner (stifttenningspatronar eller randtenningspatronar) bør omfattes av løyve- og registreringsplikt. Vi viser til at det er store variasjoner innen svartkruttvåpen, både når det gjelder funksjonalitet og muligheten for å få tak i ammunisjon. Det finns også fullt ut funksjonsdyktige eldre våpen som bør omfattes av registreringsplikten.

Vi er også kjent med at det er mulig å tilvirke ammunisjon, for eksempel ved å fylle svartkrutt i hylser, som kan utgjøre betydelig skadepotensiale ved uriktig bruk. Vi har også erfaring med at åpenbart uskikkede personer som ikke har politiets tillatelse til å inneha våpen har ervervet seg svartkruttvåpen, herunder funksjonelle enhåndsvåpen, som de har full mulighet til etter dagens regelverk.

Til forskriften § 2-5 Krav til løyve for erverv av våpenmagasin med stor patronkapasitet

Bestemmelsen fremstår noe vanskelig tilgjengelig. Det fremgår ikke tydelig om man må ha løyve for hvert enkelt magasin som ønskes ervervet, eller om det skal gis et generelt løyve for slikt erverv dersom vilkårene for øvrig er oppfylt.

Til forskriften § 3-4 Halvautomatiske pistoler

Med bakgrunn i den foreslåtte forskriftsteksten fremstår det noe uklart hva formuleringen "...som er laga for å kunne..." er ment å omfatte. Dersom meningen er å forby pistoler som har innfesting for skulderstokk vil dette medføre at det ikke kan gis løyve for en rekke pistoler som i dag finnes på markedet og i privat eie. Dette gjelder vanlige pistoler som vi antar det er mange av. Det finns også pistoler hvor skulderstokker kan monteres på pistolen selv om pistolen i seg selv ikke er laget for det. Det er usikkert om dette vil innebære en vesentlig endring av våpenet.

Til forskriften § 4-1

Etter forskriften 2009 § 7 er det forbudt å erverve, eie eller inneha halvautomatiske skytevåpen, med mindre skytevåpenet er godkjent i forskrift etter annet ledd. Politidirektoratet kan i forskrift godkjenne halvautomatiske skytevåpen dersom skytevåpenet ikke enkelt kan omgjøres til å avgi helautomatisk ild. Dette er gjort i forskrift om forbudte skytevåpen og godkjente halvautomatiske skytevåpen FOR-2011-09-09-930, heretter kalt forskrift om forbudte skytevåpen m.m. I forskrift om forbudte skytevåpen m.m § 5 første ledd har Politidirektoratet godkjent en rekke halvautomatiske riflemodeller til bruk for jakt på visse vilkår. Listen er uttømmende, med unntak av tilfellene hvor overgangsreglene i § 5 annet og tredje ledd kommer til anvendelse.

Departementet har foreslått å erstatte det ovennevnte regelverket med en generell bestemmelse i forskriften. Våpenmodeller som fyller generelle krav til våpentypen skal være lovlig uten krav til særskilt godkjenning. Det vil dermed ikke lenger stilles krav til at den enkelte våpenmodell må godkjennes av Politidirektoratet og at forskriften ikke trenger å liste opp de våpenmodellene som er godkjente. Departementet erkjenner imidlertid at en ulempe med å sette slike generelle vilkår for godkjenning er at det i noen tilfeller vil kunne være krevende å fastslå om den konkrete våpenmodellen oppfyller de generelle kravene til

godkjenning. De ber derfor om særskilt tilbakemelding fra høringsinstansene på eventuelle andre måter å fastsette kravene til lovlig våpentype på.

Finnmark politidistrikt har forståelse for ønsket om å utforme en mer generell og dynamisk hjemmel som ikke er avhengig av opplisting av konkrete våpenmodeller. Samtidig vurderer vi at den foreslåtte hjemmelen vil være svært utfordrende å praktisere, og vil kreve betydelig våpenfaglig kompetanse hos saksbehandlerne i distriktene. Videre vil saksbehandleren normalt ikke ha fysisk tilgang til det omsøkte våpenet, slik at det vil kunne være svært vanskelig å kontrollere om vilkårene i nr. 1 til 3 er oppfylt. Sannsynligvis vil det uansett være praktisk for distriktene å ha en felles liste over våpenmodeller som vurderes som godkjente, for å sikre likebehandling av søkere.

Vi er av den oppfatning at dagens ordning, hvor de godkjente våpenmodellene er tydelig presisert i forskrift, er betydelig enklere å praktisere samt at den sikrer likebehandling på tvers av politidistriktene. Vi har forståelse for at en slik opplisting gjør at forskriftshjemmelen må endres hver gang en ny våpenmodell skal legges til eller fjernes fra listen over godkjente våpen. Samtidig mener vi at fordelene med denne ordningen, herunder forutsigbarheten for både søker og saksbehandler, klart overstiger ulempene.

Dersom departementet velger å innføre den foreslåtte hjemmelen i § 4-1, mener Finnmark politidistrikt at våpensaksbehandlerne i politidistriktene må sikres nødvendig våpenfaglig kompetanse for å kunne behandle slike søknader. Det bør også klargjøres i forskrift eller rundskriv hvordan vilkårene etter nr. 1 til 3 skal dokumenteres av søkeren ved søknad om erverv.

Til forskriften § 4-10 Krav til våpendugleik for godkjenning som våpensamlar

Dersom "våpendugleik" er ment å være et av flere krav for erverv og innehav av skytevåpen og våpendeler bør en vurdere å formulere bestemmelsen slik at "Politiet kan berre gje løyve...". Finnmark politidistrikt er usikker på om gjennomført førstegangstjeneste skal være et relevant kriterium ved en slik vurdering. Det er for de fleste våpensøkere lang tid siden og opplæringen og kunnskapen vil likevel være variert. Vår erfaring er at førstegangstjenesten er svært forskjellig, og for de fleste utgjør våpenopplæring og trening med våpen en svært liten del av tjenesten. Dersom man ønsker et slikt dugleighetskrav, bør det formuleres på klarere måte for eksempel i form av krav til aktivitet i en godkjent skytter- eller samlarorganisasjon.

Til forskriften § 5-3

Departementet har foreslått at politiet kan gi næringsdrivende løyve til erverv av skytevåpen for avliving av tamdyr eller felling av skadedyr. Det er ikke presisert i høringsnotatet hva som menes med "tamdyr".

Etter dagens regelverk er ikke avliving av tamdyr spesifikt nevnt. Forskriften 2009 § 17 gir hjemmel for erverv av våpen til slakting, mens § 18 gir hjemmel for erverv av skytevåpen til utryddelse av skadedyr og jakt på sel. Etter praksis fra Politidirektoratet omfattes ikke reindriftsutøvere av disse hjemlene. Reindriftsutøvere må fylle vilkårene for erverv av våpen til jakt, som vil si at de må være innført i Jegerregisteret, for å kunne erverve våpen til avliving av rein.

Vi ber om en avklaring på om ordlyden i § 5-3 innebærer at reindriftsutøvere kan få erverve våpen etter denne bestemmelsen til avliving av rein.

Til forskriften § 5-4

Flere bestemmelser i departementets forslag viser til at politiet kan gi løyve til personer som kan dokumentere å ha "tilstrekkeleg våpendugleik", eksempelvis gjennomført førstegangstjeneste eller aktivitet i godkjent skytterforening. Finnmark politidistrikt legger til grunn at dokumentasjon på gjennomført jegerprøve, kursing i arbeidssammenheng og medlemskap i skytterorganisasjonene mv. også vil tilfredsstillende kravet.

Vi har merket oss at dette også er innført som kriterium for erverv og innehav av skytevåpen på grunnlag av arv og affeksjon, jf. forskriften 2020 § 5-4. Vi har forståelse for kravet, særlig sett hen til skadepotensialet som skytevåpen har. Samtidig er våpen ervervet på grunnlag av affeksjon ikke tillatt som bruksvåpen, og våpenkortet kan heller ikke brukes til å kjøpe ammunisjon. Mange arvtakere vil være avskåret fra å erverve våpen på grunnlag av arv og affeksjon ved et slikt krav om våpenkyndighet.

Til forskriften § 7-4 og § 7-5

I våpenloven 2018 ble vandel tilført som et selvstendig kriterium i vurderingen av personlige egenskaper for erverv av våpen. I forskriften 2020 §§ 7-4 og 7-5 er det foreslått at det ved krav for vandel bare kan legges vekt på opplysninger som hadde fremkommet på en uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.

Finnmark politidistrikt har gjennom Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester, heretter kalt politiattestkontoret, ansvaret for utstedelse av politiattester i Norge. Øvrig personell og politidistrikter har dermed lite eller ingen befatning med regelverket for behandling og utstedelse av politiattester. Ved at bestemmelsen knyttes opp til reglene for politiattest i henhold til politiregisterloven, medfører det noen fallgruver som er verdt å merke seg. Vi finner derfor grunn til å redegjøre for regelverket og påpeke noen utfordringer ved bestemmelsen.

Uttømmende politiattest jf. politiregisterloven § 41 nr. 1

På uttømmende politiattest skal det anmerkes alle straffer, andre strafferettslige reaksjoner og andre tiltak som er registrert i reaksjonsregisteret som følge av lovbrudd. Tidsbegrensningene i § 40 gjelder ikke. På uttømmende politiattest skal det likevel ikke anmerkes

- a) overføring til konfliktråd etter straffeprosessloven § 71a første og annet ledd, dersom vedkommende ikke har begått nye lovbrudd 2 år etter at det er inngått godkjent avtale, ungdomsplan eller plan i konfliktrådet,
- b) forenklet forelegg, og
- c) reaksjon ilagt en person som var under 18 år på gjerningstidspunktet og som ikke har begått alvorlig eller gjentatte lovbrudd, og som heller ikke har begått nye lovbrudd. Kongen gir i forskrift nærmere regler om blant annet hvor lenge lovbrudd begått i ung alder skal anmerkes på uttømmende politiattest og hva som skal anses som alvorlig og gjentatte lovbrudd.

Det er gitt utfyllende regler i politiregisterforskriften kapittel 30. I og med at forenklete forelegg ikke registreres i reaksjonsregisteret, og heller sjeldent vil ha betydning for

vurderingen av om man er skikket til å erverve våpen, så er det reglene om konfliktrådsbehandling og unge lovbytere som er av særlig betydning for vandelskontrollen.

Konfliktrådsbehandling, jf. politiregisterforskriften § 30-1

Overføring til konfliktråd etter straffeprosessloven § 71a skal ikke anmerkes på uttømmende politiattest eller vandelsvurdering dersom vedkommende ikke har begått nye lovbrudd som kan idømmes fengselsstraff 2 år etter konfliktrådsbehandlingen. Utgangspunktet for beregning av fristen etter første ledd er datoen for godkjent avtale. Dette innebærer at overføring til konfliktråd kun kan vektlegges i vurderingen av søkersandel innenfor denne tidsrammen på 2 år.

Fristen avbrytes dersom vedkommende har en verserende sak, jf. § 28-3 nr. 3. Dersom en verserende sak avsluttes uten at vedkommende ilegges reaksjon for lovbrudd som kan idømmes fengselsstraff beregnes fristen igjen fra datoen for godkjent avtale.

Opplysninger om overføring til konfliktråd som etter første ledd ikke lenger skal anmerkes på uttømmende politiattest eller vandelsvurdering, skal slettes i reaksjonsregisteret, jf. også politiregisterforskriften § 44-13. Finnmark politidistrikt er imidlertid kjent med at dette ikke gjøres per i dag. Kripos er ansvarlig for 17 av 19 av politiets registre, herunder Strasak og SSP, og er dermed også ansvarlig for retting, sperring og sletting av opplysninger i registrene. Etter det vi kjenner til foretas det i dag ingen systematisert kontroll av registeropplysninger som henhold til politiregisterlovens kapittel 8 og politiregisterforskriftens kapittel 44 og 48 skal sperres og slettes. I dag fjerner politiattestkontoret slike opplysninger manuelt fra politiattesten før den utstedes. Politiattestkontoret har imidlertid ikke autorisasjon til å endre opplysningene i registeret, slik at "sperringen" må gjøres manuelt hver gang vedkommende søker om politiattest. Dette innebærer videre at saksbehandlere ved våpenkontorene må vurdere om den ovennevnte tidsfristen er overholdt for å kontrollere om reaksjonen kan vektlegges i vandelsvurderingen.

Unge lovbytere, jf. politiregisterforskriften § 30-3

Politiregisterforskriften § 30-3 er en særregel som er begrunnet med at unge lovbytere bør få "en ny sjanse". Det fremgår av forarbeidene til politiregisterloven at bestemmelsen har sammenheng med at det erfaringsmessig er en del mennesker som begår lovbrudd i ung alder uten at det er veldig gjennomtenkt, og at det er uheldig om personer som skikker seg over en lengre periode ikke skal kunne bli kvitt stempelen man pådrar seg fordi man begår en feil som ung.

Bestemmelsen lyder som følger:

"Uttømmende politiattest og vandelsvurdering skal utstedes i samsvar med bestemmelsene om ordinær politiattest, jf. politiregisterloven § 40, dersom ilagt reaksjon gjelder lovbrudd begått før fylte 18 år, jf. politiregisterloven § 41 nr. 1 bokstav c.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke dersom vedkommende

- 1. er ilagt reaksjon for lovbrudd begått før fylte 18 år med øvre strafferamme på fengsel i mer enn 3 år;*
- 2. er ilagt reaksjon for 5 eller flere lovbrudd begått før fylte 18 år med øvre strafferamme på fengsel i inntil 1 år, eller 3 eller flere lovbrudd begått før fylte 18 år med øvre strafferamme på fengsel i mer enn 1 år. Reaksjon anmerkes uansett dersom vedkommende er ilagt reaksjon for til sammen 5 lovbrudd før fylte 18 år uavhengig av lovbruddets øvre strafferamme;*
- 3. er ilagt reaksjon for nytt lovbrudd etter fylte 18 år som ble begått innenfor de fristene reaksjonen skal vises på ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 nr. 5 og 7.*

Dersom vilkårene i annet ledd nr. 1, 2 eller 3 er oppfylt, skal ilagt reaksjon anmerkes i samsvar med bestemmelsene om uttømmende politiattest i politiregisterloven § 41 nr. 1 første og annet punktum.

Fristen som nevnt i annet ledd nr. 3 avbrytes dersom vedkommende har en verserende sak som avsluttes med en rettskraftig avgjørelse som iligger en reaksjon for lovbrudd som kan idømmes fengselsstraff. Dersom en verserende sak ikke avsluttes med slik rettskraftig avgjørelse beregnes fristen igjen fra det opprinnelige tidspunktet for beregningen av fristen.

Reaksjon som etter første ledd ikke lenger skal anmerkes i henhold til tidsbegrensningene i politiregisterloven § 40, skal sperres. Slike opplysninger kan ikke lenger anmerkes på politiattest."

Hovedregelen er at uttømmende politiattest og vandelsvurdering skal utstedes i samsvar med bestemmelsene om ordinær politiattest, jf. politiregisterloven § 40, dersom ilagt reaksjon gjelder lovbrudd begått før fylte 18 år, jf. politiregisterloven § 41 nr. 1 bokstav c. Dersom et av vilkårene i politiregisterforskriften § 30-3 andre ledd nr. 1 til 3 er oppfylt, kommer unntaksregelen likevel ikke til anvendelse, og politiattesten eller vandelsvurderingen skal utstedes i samsvar med bestemmelsene om uttømmende politiattest i politiregisterloven § 41 nr. 1 første og annet punktum.

Unntaksreglene for unge lovbrøyttere vil ofte føre til at reaksjoner for forhold begått før fylte 18 år ikke skal fremgå av uttømmende politiattest etter politiregisterloven § 41, jf. politiregisterforskriften § 30-3. De vil derfor ikke kunne vektlegges i vurderingen av søkers vandel, jf. våpenforskriften 2020 §§ 7-4 og 7-5.

Et praktisk eksempel som gjerne vil ha betydning for vurderingen av om søkeren er skikket til å erverve våpen, er straffereaksjon for narkotikaovertridelser. Bruk og besittelse av narkotika, jf. legemiddeloven § 24 første ledd, og erverv, besittelse og bruk av dopingmidler, jf. legemiddeloven § 24 a første ledd, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder, eller begge deler, jf. legemiddeloven § 31 annet ledd.

Etter politiregisterloven § 40 nr. 3 bokstav c skal bot for lovbrudd med øvre strafferamme på fengsel inntil 6 måneder ikke anmerkes på ordinær politiattest. Overtredelser av legemiddeloven § 24 første ledd eller § 24 a første ledd vil derfor som oftest ikke anmerkes på uttømmende politiattest/vandelsvurdering for unge lovbytere, jf. politiregisterforskriften § 30-1 første ledd. Dersom vedkommende kun er straffet for slike overtredelser, med øvre strafferamme på fengsel i inntil 1 år, må de være ilagt reaksjon for 5 eller flere lovbrudd begått før fylte 18 år for at reglene for uttømmende politiattest skal komme til anvendelse, jf. politiregisterforskriften § 30-3 annet ledd nr. 2.

Påtaleunntatelse er også en mye brukt reaksjon ved mindre narkotikaforbrytelser. Påtaleunntatelser skal ikke anmerkes på ordinær politiattest, jf. politiregisterloven § 40. Påtaleunntatelse gitt til unge lovbytere kan derfor ikke vektlegges i vurderingen av vandel med mindre et av unntakene i politiregisterforskriften § 30-3 annet ledd nr. 1 til 3 kommer til anvendelse.

Unntaksreglene for unge lovbytere er kompliserte, og krever at saksbehandler kontrollerer lovbyterens alder på gjerningstidspunktet og lovbruddets strafferamme. Videre må man kontrollere reaksjonen og eventuelt reaksjonens lengde opp mot tidsrammene i politiregisterloven § 40, med mindre unntakene i politiregisterforskriften § 30-3 annet ledd kommer til anvendelse.

Reaksjoner som etter politiregisterforskriften § 30-3 første ledd ikke lenger skal anmerkes i henhold til tidsbegrensningene i politiregisterloven § 40, skal sperres. Slike opplysninger kan ikke lenger anmerkes på politiattest. Som nevnt ovenfor under punktet om megling i konfliktråd så foretas det i dag ingen systematisert kontroll av registeropplysninger som henhold til politiregisterlovens kapittel 8 og politiregisterforskriftens kapittel 44 og 48 skal sperres og slettes. I dag fjerner politiattestkontoret slike opplysninger manuelt fra politiattesten før den utstedes. Politiattestkontoret har imidlertid ikke autorisasjon til å endre opplysningene i registeret, slik at "sperringen" må gjøres manuelt hver gang vedkommende søker om politiattest. Dette innebærer videre at saksbehandlere ved våpenkontorene må vurdere om tidsfristene er overholdt for å kontrollere om reaksjonene kan vektlegges i vandelsvurderingen.

Utvidet politiattest jf. politiregisterforskriften § 41 nr. 2

Verserende saker hvor saken ikke er rettskraftig avgjort, det vil si siktelsler, tiltaler og ilagte reaksjoner som ikke er rettskraftig, skal anmerkes en utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41 nr. 2 jf. politiregisterforskriften § 29-5 jf. § 28-3 nr. 3. Anmeldelser og henlagte saker kan ikke anmerkes på politiattest. Dette innebærer at saker hvor søker kun er mistenkt ikke kan vektlegges i vurderingen av vandel, jf. våpenforskriften 2020 §§ 7-4 og 7-5.

Generelle kommentarer

De foreslåtte reglene i våpenforskriften 2020 §§ 7-4 og 7-5 vil kreve at saksbehandler også har god oversikt og forståelse av regelverket for politiattester. Dersom straffereaksjoner som ikke vil vises på en uttømmende og utvidet politiattest etter politiregisterloven § 41 nr. 1 og 2 benyttes som grunnlag for avslag på grunn av vandel, vil vedtaket etter omstendighetene kunne være ugyldig, jf. forvaltningsloven § 41.

Man kan videre stille spørsmål ved skjæringspunktet mellom vurderingen av vandel og vurderingen av skikkethet. Utfyllende regler for vurderingen av skikkethet er gitt i våpenforskriften 2020 § 7-6. En naturlig konsekvens av at en straffereaksjon ikke kan vektlegges i vurderingen av søkers vandel, vil være at den heller ikke kan brukes som grunnlag for at man vurderes som uskikket. I motsatt fall vil det undergrave avgrensningen av opplysninger til de som ville fremkommet på en uttømmende og utvidet politiattest. Som nevnt ovenfor under punktet om unge lovbrøyttere kan man i enkelte tilfeller være avskåret fra å vektlegge relevante lovbrudd i vandelsvurderingen, eksempelvis besittelse av narkotika, på grunn av lovbrøytters alder og lav strafferamme for overtredelsen.

Finmark politidistrikt ber departementet om å klargjøre i hvilken grad straffereaksjoner kan vektlegges i vurderingen av skikkethet, jf. forskriften 2020 § 7-6, i de tilfeller hvor de ikke kan vektlegges i vandelsvurderingen i henhold til forskriften 2020 §§ 7-4 og 7-5, jf. politiregisterloven § 41 nr. 1 jf. politiregisterforskriften § 30-3 første ledd jf. politiregisterloven § 40.

Finmark politidistrikt legger til grunn at bruk av narkotika før fylte 18 år vil kunne vektlegges i vurderingen av kravet til edruelighet selv om straffereaksjoner ikke kan vektlegges i vurderingen av vandelen, jf. våpenloven 2018 § 16 jf. forskriften 2020 §§ 7-4 og 7-5. Dersom departementet er av en annen oppfatning ber vi om at dette klargjøres.

Til forskriften § 7-7

Forslaget til forskriften 2020 § 7-7 lyder som følger:

"Politiet kan setje som vilkår at personar som ikkje kan dokumentere tilfredsstillande vandel må bu i Noreg i inntil fem år før det gjevast våpenløyve. Føresegnene i politiregisterlova § 36 første ledd nr. 1 andre punktum gjeld tilsvarande."

Finmark politidistrikt forstår bestemmelsen slik at det ikke stilles et generelt krav om botid, men at politiet i det enkelte tilfelle kan beslutte et vilkår om botid der personen ikke kan dokumentere tilfredsstillende vandel.

Etter politiregisterloven § 36 annet ledd kan det i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov stilles krav om inntil 5 års botid i Norge dersom det i forbindelse med vandelskontroll ikke kan fremlegges politiattest som nevnt i første ledd nr. 1, og vesentlige samfunnshensyn tilsier det. Kravet til botid kan bare overstige 5 år dersom vesentlige sikkerhetsmessige hensyn tilsier det.

Politiets vurdering av vandel og skikkethet i forbindelse med behandling av ulike tillatelser, herunder førerkort og våpen, er ikke vandelskontroll i politiregisterloven § 36 sin forstand. Det fremstår imidlertid klart at departementene har vurdert at krav om botid må hjemles i tråd med politiregisterloven § 36, jf. eksempelvis Prop. 15L (2014-2015) om endringer i yrkestransportlova (krav om butid for utferding av kjøresetel mv.).

I forarbeidene til politiregisterloven, Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) side 146 flg., er problemstillingene knyttet til vandelskontroll av utenlandske statsborgere grundig vurdert. I praksis kan det oppstå vesentlige forskjeller i behandlingen av henholdsvis norske og utenlandske søkere. For utlendinger med forholdsvis kort botid i Norge, vil opplysninger i politiets registre være av begrenset verdi idet de kun dekker vandelen i et avgrenset tidsrom. Politiet vil normalt ikke kjenne til potensielt alvorlige straffbare handlinger utlendingen kan ha

begått forut for at vedkommende kom til Norge. Tilsvarende gir den ikke utlendingen mulighet til å dokumentere at vedkommende har tilfredsstillende vandel over et lengre tidsrom. Det er også bemerket at den samme problemstillingen gjør seg gjeldende for norske borgere som har bodd en lengre periode i utlandet.

Finnmark politidistrikt mener at det er svært uheldig at forskriften legger opp til en skjønnsmessig adgang til at politiet kan sette vilkår om botid i den enkelte sak. Dette skaper stor risiko for forskjellsbehandling fra sak til sak og fra distrikt til distrikt. Videre gir bestemmelsen anvisning på en vid grad av skjønn med hensyn til botidens lengde, idet politiet kan sette som vilkår at man må bo i Norge i "inntil fem år". Vi er for øvrig i tvil om en hjemmel i forskrift for politiet til å sette vilkår om botid er det samme som at man "stiller krav" om botid i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov, jf. politiregisterloven § 36 nr. 2.

I alle tilfeller mener vi at hensynet til forutberegnelighet og klarhet for søkeren ikke er ivaretatt slik forslaget foreligger. Vi viser herunder til departementets uttalelse i forarbeidene til politiregisterloven om at "*[d]et bør vurderes å innføre en generell løsning som ivaretar hensynet til likebehandling og som motvirker at det oppstår tilfeldige særordninger på områder hvor problemstillingen er aktuell*", jf. Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) side 147.

Finnmark politidistrikt vil anmode departementet om å vurdere et generelt krav om botid for utenlandske borgere for å erverve våpen. Hensynet til det skadepotensialet som skytevåpen har tilsier at kravet til dokumentasjon av tilstrekkelig vandel bør være tydelig og forutsigbart, både for søkere og for politiet som skal håndheve det. Regelverket vil videre sikre likebehandling av søkerne, og politiet vil ha eksplisitt hjemmel til å kreve fremlagt politiattest av utenlandske statsborgere for å dokumentere god vandel.

Vi mener at det er fornuftig å se hen til reglene for utstedelse av kjøreseddel. Etter yrkestransportloven § 37 c annet ledd kreves det 4 års botid i Norge før kjøreseddel kan utferdiges. Kravet om botid gjelder likevel ikke for EØS-borgere som fremlegger politiattest fra hjemstaten sin, utlendinger fra land utenfor EØS som har opphold i et EØS-land og som kan legge fram politiattest og bevis på lovlig opphold fra EØS-landet, og utlendinger fra land utenfor EØS med tidligere opphold i Norge, der fraværet ikke er av et slikt omfang at det ikke kan gjennomføres tilfredsstillende vandelskontroll.

Dersom man beslutter krav om botid tilsvarende som for kjøreseddel, så vil fremleggelse av politiattest fra tredjeland ikke kunne gi unntak fra kravet om minimum botid. Det er også overfor disse at behovet er størst, ettersom man har langt mindre kjennskap og tillit til flere av disse landenes systemer for utstedelse av politiattester. Skadepotensialet ved uriktig bruk av våpen er stort og hensynet til samfunnets sikkerhet må veie tungt. Vi kan ikke se at det foreligger vektige grunner til at kravene for å erverve og inneha våpen skal være lempeligere enn for å bedrive persontransport mot vederlag.

Til våpenlova § 19 første ledd og forskriften § 6-1 femte ledd

Departementet har foreslått en endring i våpenlova 2018 § 19 om oppbevaring som medfører at løyvehaveren kan oppbevare våpen, våpendeler eller ammunisjon i en annen bopel enn der han bor fast, dersom han på forhånd gir politiet melding om hvor gjenstandene skal oppbevares. Det vil altså ikke være nødvendig å søke politiet om tillatelse, slik dagens regelverk innebærer.

Etter dagens regelverk må det foreligge "særlige grunner" for at våpen mv. skal kunne oppbevares hos andre, jf. våpenforskriften 2009 § 81. Denne ordlyden er ikke videreført i departementets forslag. På høringsnotatet side 14 er det vist til at det vil være praktisk for mange å oppbevare skytevåpen mv. på en annen adresse enn der hvor vedkommende er folkeregistrert, for eksempel for studenter, pendlere og personer med flere bosteder. Det er imidlertid etter vår forståelse ikke stilt et krav om at løyvehaver må begrunne hvorfor han ønsker å oppbevare våpenet på en annen adresse.

Finnmark politidistrikt mottar jevnlig søknader fra personer som ønsker å oppbevare våpenet sitt nærmere der de bruker det, herunder til jakt eller jevnlig konkurranseskyting i en annen kommune eller et annet fylke. Slike søknader blir avslått da det etter vår forståelse ikke foreligger "særlig grunn". Dersom departementets forslag vedtas, er vi usikre på om politiet vil ha myndighet til å nekte våpeneieren å oppbevare våpenet sitt på en annen bopel, da bestemmelsen bare innebærer en meldeplikt og ikke en søknadsplikt. Vi ber om en avklaring på dette.

Vi legger til grunn at bestemmelsen ikke hjemler unntak fra regelen om at våpen ikke kan oppbevares i ubebodd hus, hytte mv., jf. forskriften 2020 § 6-1 fjerde ledd. Vi er imidlertid i tvil om den foreslåtte bestemmelsen innebærer at løyvehaver ikke må dokumentere å ha eget våpenskap på sin faste adresse. I så tilfelle vil dette innebære at løyvehaveren i prinsippet kan unngå å anskaffe våpenskap selv og heller oppbevare våpenet permanent hos andre. Finnmark politidistrikt mener at dette er prinsipielt uheldig. Vi viser i denne sammenheng til at det er våpeneiers eget ansvar å sikre at våpen oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Dette ansvaret kan vanskelig overholdes dersom våpenet permanent oppbevares hos andre. Vi ber om at dette avklares av departementet.

Til forskriften § 13-6

Det fremgår av forskriften 2020 § 13-6 første ledd at "*[o]pplysningane i våpenregisteret som er naudsynte for å utferde løyver eller godkjenningar slettast ikkje så lenge det er aktuelt å gje nye løyver eller godkjenningar*". På side 31 i høringsnotatet er det gitt som eksempel at opplysninger om at en løyvehaver har mistet våpenløyvet vil kunne ha betydning om han 10 år senere søker om løyve på nytt. Formuleringen i bestemmelsen åpner imidlertid for at politiet er pliktige til å slette opplysninger ved løyvehavers død.

Finnmark politidistrikt oppfordrer departementet til å konkretisere hjemmelen til å beskrive politiets plikter ved løyvehavers død. Vi viser i denne sammenheng til politiregisterforskriftens del 11 som gir detaljerte regler om behandling av opplysninger i politiets registre, eksempelvis politiregisterforskriften § 44-13 som bestemmer at opplysninger i reaksjonsregisteret skal slettes senest 5 år etter at vedkommende er død. Dersom departementet mener at opplysninger i våpenregisteret ikke skal slettes etter løyvehavers død, bør dette presiseres særskilt.

Andre kommentarer som ikke gjelder konkrete bestemmelser i forskriften

Det fremgår av våpenloven 2018 § 31 femte ledd at "*[d]en som har fått inndrege løyvet etter første eller andre ledd skal avhende gjenstandane innan 12 månader frå det tidspunktet løyvet vart inndrege. Politiet kan destruere gjenstandar som ikkje er avhenda innan dette tidspunktet utan nokon skyldnader til eigar.*"

Finnmark politidistrikt ber om en avklaring fra departementet om politiet bare vil ha hjemmel for å destruere våpen som er besluttet tilbakekalt i vedtak som er fattet etter at våpenloven 2018 og forskriften 2020 trer i kraft, eller om regelen vil kunne ha virkning for våpen som politiet allerede har i sin besittelse og som ikke er avhendet i henhold til gjeldende regelverk.

Med hilsen

Ellen Katrine Hætta

Politimester

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler
Christine Nilssen
Seniorrådgiver

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Oslo politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
20/40396 - 22

Dato:
05.05.2020

Høringsvar fra Oslo politidistrikt - ny våpenforskrift

I. Innledning

Oslo politidistrikt (OPD) viser til Politidirektoratets (POD) sitt høringsbrev av 20. mars 2020 med vedlagt foreleggelse fra Justis- og beredskapsdepartementet - *høring ny våpenforskrift* med tilhørende vedlegg. POD ber i den forbindelse om innspill fra Oslo politidistrikt. Frist for innspill til POD (politidirektoratet@politiet.no) er satt til 11. mai 2020. Frist til Justis- og beredskapsdepartementet er ikke oppgitt i POD sitt høringsbrev.

Formålet med ny forskrift til våpenlov er å gi utfyllende regler til ny våpenlov vedtatt av Stortinget 15. mars 2018. Endringene er blant annet ment å sikre gjennomføringen av EU sitt reviderte våpendirektiv, som fastsetter krav til kontrollplikt for nærmere bestemte våpendeler. Videre inneholder forslaget presiseringer, samt tilpasning av definisjoner som blant annet er gjort mere omfattende for å dekke flere våpentyper enn det som er etter gjeldende rett.

Politiet ser alvorlig på omsetning av for eksempel knallvåpen som enkelt kan gjøres om til funksjonsdyktige skytevåpen. Vi understreker viktigheten av at forskriften gir utfyllende bestemmelser og som fremmer kontroll som kan forebygge spredning av våpen som er potensielt svært samfunnsskadelig. De siste årene har vi sett konkrete eksempler på at ombygde våpen har vært benyttet til å begå alvorlig kriminalitet, eller besittes av personer med tilknytning til kriminelle miljøer.

POD har særskilt bedt om at det kommenteres på paragrafer med nytt innhold, samt paragrafer som krever ressursbruk fra politiets side. Merknadene følger høringsutkastets inndeling, og knyttes opp mot paragrafene.

II. Merknader – nærmere om fremlegg til ny våpenforskrift

Kapittel 1. Definisjoner, saklig og stedlig virkeområde

Oslo politidistrikt

Oslo politidistrikt er positive til forslaget om ny våpenforskrift og en oppdatering av dagens regelverk slik at regelverket fremstår som tydeligere, og gir minst mulig rom for tvil om hvordan regelverket skal forstås.

Videre fremstår det som forenkende og ryddig at bestemmelser knyttet til eksplosiver flyttes over til brann- og eksplosjonsvernloven, jf. s.3.

Kapittel 2. Tillatelse og meldeplikt for skytevåpen, våpendeler og ammunisjon

§ 2-1:

I § 2-1 første ledd presiseres at kravet til løyveplikt for erverv av skytevåpen fremgår i den nye våpenloven § 5, slik at det gis en oversikt der over hvilke skytevåpen som er unntatt fra hovedregelen om løyveplikt.

Oslo politidistrikt mener dette fremstår som en ryddig og oversiktlig innledning for kapittel 2 og for den øvrige delen av våpenforskriften.

§ 2-2 : Løyvepliktige endringer i skytevåpen

I § 2-2 første ledd er det presisert hvilke endringer i et skytevåpen som krever tillatelse etter den nye våpenloven § 9, og er i hovedsak en forskriftsfesting av gjeldende praksis.

I annet ledd er det gjort unntak fra kravet til løyve for endring av kaliber, når endringen er gjort av en næringsdrivende som har løyve til å tilvirke eller reparere skytevåpen og den næringsdrivende sender melding til politiet om kaliberendringen. Dette er nytt.

Oslo politidistrikt antar at bytte av kaliber normalt ikke vil kreve en særskilt vurdering av søkers behov, og at en særskilt ny behovsprøving for våpen gitt til jakt, normalt ikke vil by på særlig utfordringer da det er foreslått å sette et tak på åtte våpen - avhengig av kaliber - til jakt.

Videre mener Oslo politidistrikt at politiet vil få tilstrekkelig informasjon om kaliberbytte ved nevnte melding til politiet. Videre bemerker politiet at mottak av meldinger fra den som har løyve til å foreta endringer, forutsetter gode elektroniske meldingsrutiner til politiet, slik at dette ikke skaper mye unødig administrativt merarbeid. Videre må det utstedes nytt våpenkort, samt at tidligere våpenkort må innleveres.

Oslo politidistrikt antar for øvrig at det må stilles et helt annet krav til behovsprøving hos konkurranseskyttere, hvor et kaliber kan bli innvilget til et godkjent program i pistolklubb som er tilsluttet et forbund, og hvor skytteren kan dokumentere tilfredsstillende aktivitet og behov innenfor det aktuelle programmet. Dersom en slik endring skal fanges opp i etterkant av selve endringen, kan dette medføre at personer som normalt ville fått avslag på et kaliber som kanskje har likt bruksområde som ett våpen vedkommende har fra før, enkelt vil kunne endre kaliber. Vedkommende vil dermed kunne sitte med like våpen som normalt krever dokumentasjon for reservevåpen. Dette kan for eksempel gjelde en konkurranseskytter med 10 stevner mm. innenfor det aktuelle programmet.

Oslo politidistrikt antar at dette kan gi uheldige utfall, samt være utfordrende og ressurskrevende å følge opp i praksis.

§ 2-3: Skytevåpen som er fritatt fra søknadsplikt

I høringsbrevet er det foreslått at fritak for svartkrutt-våpen videreføres.

Oslo politidistrikt bemerker at flere svartkrutt-våpen produsert før 1890 kan skyte ferdigladde patroner, og således inneha et større skadepotensial enn svartkrutt som ikke kan skyte ferdigladde patroner. (Såkalte munn - og perkusjonsvåpen).

Departementet har bedt om innspill på om slike våpen bør omfattes av løyve og registreringsplikt. Oslo politidistrikt antar at det kan være utfordrende for både saksbehandlere og våpeneiere å skille disse våpnene fra hverandre. Det fremstår derfor som avgjørende hvordan dokumentasjon og kontroll av disse våpnene skal foregå i praksis. Departementet eller direktoratet kan imidlertid legge inn en nærmere beskrivelse på rundskriv-nivå, av hvordan dokumentasjon og kontroll vil foregå i praksis.

Når det gjelder ressurser, antar Oslo politidistrikt at det vil medgå noe mer ressurser for saksbehandler for utførelsen av nærmere beskrevet kontroll av våpen og dokumentasjon.

I tvilstilfeller vil våpenet uansett bli fremlagt godkjent børsemaker for vurdering, slik at denne kan attestere for hvilken type våpen det er, og om våpenet faller inn under et eventuelt fritak. Politiet innehar ikke selv denne våpentekniske kompetansen. Dette gjelder også dokumentasjon av øvrige ikke-registreringspliktige antikke våpen.

Videre antar Oslo politidistrikt at det er noe vanskelig å drøfte dette nærmere uten å vite hvor mange slike våpen som er i omløp i Norge. Dersom våpnene utgjør en svært liten andel, vil de trolig ikke utgjøre et samfunnsproblem, og Oslo politidistrikt antar at det ikke er hensiktsmessig at de omfattes av tillatelse - og registreringsplikt.

Nr. 9 – videreføring av fritak av etterregistrering av hagler:

Oslo politidistrikt bemerker at det fremstår som uheldig at hagler ervervet før 1.10.1990 ikke blir pålagt registreringsplikt. Dette er fullt funksjonelle våpen som politiet i dag ikke har kontroll på, og som har et like stort skadepotensiale som hagler ervervet etter 1.10.1990. Det ville her vært ønskelig med et hagleamnesti hvor det ble gitt en kort frist til etterregistrering av disse.

For øvrig bemerker Oslo politidistrikt at uregistrerte hagler fremstår som et større samfunnsproblem enn gamle svartkruttvåpen.

§ 2-4: Våpendeler som er underlagt søknads - eller meldeplikt

Oslo politidistrikt foreslår at innføres en generell meldeplikt for kontrollpliktige våpendeler - uavhengig av om et våpen er deaktivert eller ikke, da dette best kan forhindre omgåelse og planlagt sammenstilling til funksjonsdyktige våpen. Dette må forstås ved at de "løse våpendelene" skal være nummererte.

Oslo politidistrikt antar at en mulig konsekvens av dette kan medføre en økning i innregistreringer, både for forhandlere og politiet. Når det gjelder ressurser, vil dette antas å medføre merarbeid for saksbehandlere i politidistriktene.

Kapittel 3. Våpentyper det ikke skal gis tillatelse for

§ 3-1: Felles regler for alle våpentyper

Til departementets forslag om å ikke videreføre forbud mot større kalibere enn kaliber .455, har Oslo politidistrikt et par merknader.

Når det gjelder våpen til konkurranse/øvelse, bemerker Oslo politidistrikt at forslaget forutsetter at våpnene blir innlemmet og regulert i teknisk skytereglement, slik at det ikke er noe tvil om til hvilket program våpentillatelse erverves til.

Når det gjelder våpen til jakt, ser ikke Oslo politidistrikt behovet for å tillate og benytte større kaliber enn kaliber.455 til jakt i Norge, jf. viltlovens bestemmelser. Dette antas uansett å kunne bli regulert gjennom dokumentert behov, samt kapasitet til skytebane.

Kapittel 4. Erverv av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon til jakt, sportskyting eller samling:

§ 4-1

Til departementets anmodning om innspill på eventuelle andre måter å fastsette krav til lovlig våpentype, vil Oslo politidistrikt bemerke at det bør stilles krav ved innførsel / innregistrering fra våpenforhandler ved lagerføring på modellbetegnelse og pipelengde. Ved innregistrering i NVR (Nasjonalt Våpen Register) må våpenets modellbetegnelse og pipelengde fremgå. Dersom opplysningene om et våpen ikke er ført komplett med nevnte modellbetegnelse og pipelengde, er Oslo politidistrikt av den oppfatning at våpenet ikke bør la seg innregistrere i NVR.

§ 4-3: Unntak fra kravet om innføring i Jegerregisteret

Oslo politidistrikt mener det fremstår som noe uklart hvilke former for jakt dette innebærer, og hvilken dokumentasjon som skal ligge til grunn for innvilgelse av våpentillatelse. Videre bør det presiseres og tydeliggjøres hvordan våpensøker skal dokumentere skyteferdigheter. Dette kan eventuelt gjøres i rundskrivs form.

Det vises videre til at avtjent førstegangstjeneste og medlemskap i skyteklubb kan ligge langt tilbake i tid. Videre fremstår det som uklart om det i bestemmelsen tas sikte på *aktivt* medlemskap i skyteklubb, eller om medlemskap i seg selv er tilstrekkelig. Når bestemmelsen viser til våpendyktighet ("våpendugleik"), må dette forstås som at det må kreves en form for aktivitetshistorikk nært nok opp i tid til at det kan tilsis vedlikeholdte ferdigheter.

Oslo politidistrikt bemerker videre at regelverket ikke bør åpne opp for en enkel måte å skaffe skytevåpen på, uten å måtte dokumentere medlemskap i Jegerregisteret eller skyteklubb.

§ 4-9: Krav til samlingsrområdet

Oslo politidistrikt mener det fremstår som en positiv forbedring at det blir innført modellbetegnelser for samlervåpen, og at det blir et tydeligere og mer presist regelverk.

Kapittel 5. Andre ervervsgrunnlag

§ 5-2: Erverv og innehav av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon for godkjente skytterforeninger

Oslo politidistrikt mener dette fremstår som en positiv endring av dagens regelverk. I dag er det store forskjeller på hvor mange våpen en skyteklubb innehar. Ved å sette en grense på maks. 15 våpen til skytterklubber – regulert etter antall tilgjengelige skytebaner i snitt – antar politiet at dette vil forenkle saksbehandlingen betraktelig.

§ 5-3: Erverv og innehav av skytevåpen for avlivning av dyr

Oslo politidistrikt mener det bør presiseres at dersom ansvarlig person slutter i næringsvirksomheten, må våpenet avhendes eller ny ansvarlig eier fremme søknad. Videre bør det presiseres hvordan søker skal dokumentere tilstrekkelig våpenkunnskap og/eller om det stiller krav til at vedkommende er innført Jegerregisteret eller innehar medlemskap i et skytterlag. Det vises for øvrig til merknader til problemstillingen til forskriftens § 4-3.

§ 5-4: Erverv og innehav av skytevåpen for arv

Oslo politidistrikt er positive til en presisering med et strammere regelverk, særlig for affeksjonsvåpen. Det antas at presiseringen vil medføre en enklere saksbehandling. Videre fremstår det som noe uklart hva som menes med at "søker må dokumentere tilstrekkelig våpenkunnskap". Det vises for øvrig til merknader til problemstillingen til forskriftens § 4-3.

I tidligere regelverk har det vært et krav til at våpensøker har dokumentert hvorvidt etthåndsvåpen har vært benyttet i en historisk sammenheng av betydning. Det fremstår som noe uklart hvorvidt dette fortsatt skal være et krav, i tillegg til å inneha tillatelse for tilsvarende våpen.

Kapittel 6. Oppbevaring, transport, sending og lån av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon

§ 6-1 Krav til oppbevaring av skytevåpen for privatpersoner

Oslo politidistrikt foreslår en presisering vedr. *hvem* bestemmelsen er ment å gjelde for, jf. femte avsnitt. I høringen er det vist til studenter m.fl. som eksempel. Oslo politidistrikt antar at bestemmelsen kan åpne for at for eksempel flere våpeneiere i tettbebygde strøk vil oppbevare våpen i våpenskap hos familie/bekjente i nærheten av jaktsted, for å slippe kjøp av våpenskap samt unngå frakt av våpen gjennom tettbebygde strøk ved bruk av kollektivtransport. Det må imidlertid påregnes en kontroll opp mot at slik oppbevaring ikke er uforsvarlig, og at dette kan medføre noe ressursbruk for politiet i kontrolløyemed.

§ 6-8 Krav til utstedelse av erklæring ved utlån av skytevåpen og våpendeler

Oslo politidistrikt bemerker at det i høringsutkastet fremgår at det skal oppgis at et skytevåpen eller våpendel er lånt ut, men det fremgår ikke at det skal settes noen tidsfrist eller tidsbegrensning for utlånet. Oslo politidistrikt stiller spørsmålstegn ved hvordan en registrering av utlån vil kunne gjøres mest mulig korrekt. Det vises spesielt til tilfeller der tidsforløpet for utlånet settes til flere år, da det etter Oslo politidistrikt oppfatning, vil si noe om behovet for våpen til den opprinnelige våpeneier.

§ 6-9: Utstedelse av lister over lån

Oslo politidistrikt antar at situasjoner der skytterorganisasjoner låner eller leaser ut våpen i dag, uten at vandelsjekk blir foretatt, bør inntas i nytt regelverk, slik at disse personene også fyller de alminnelige vilkår for skikkethet.

Kapittel 7. Krav til alder og personlige egenskaper for å kunne erverve og inneha skytevåpen, våpendeler og ammunisjon.

Til ny våpenlov § 15-3 om fritak fra alderskrav, se høringsutkastets side 19, fremgår at det settes krav til at politiet kan gi fritak for personer som har gjennomført sikkerhetsopplæring og vært medlem i minst to år i godkjent skytterklubb og har deltatt i minst 10 åpne stevner siste år. Det antas at bestemmelsen vil medføre noe merarbeid og økt ressursbruk for politiet i forbindelse med innhenting og kontroll av dokumentasjon knyttet til dette.

Kapittel 8. Skytebaner og skytefelt, skytter- og våpensamlerorganisasjoner

Oslo politidistrikt har ingen spesielle merknader til kapitlet.

Kapittel 9. Næringsvirksomhet og merking

§ 9-3 Vilkår for løyve til å drive handel, mekling eller utleie av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon

Oslo politidistrikt mener at en presisering av regelverket for kjøp m.m. av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon via netthandel vil være hensiktsmessig. Netthandel er en økende virksomhet, uten faste åpningstider eller lokaler, og medfører mindre kontroll med både kjøper – og selgerledd.

§ 9-13 Søknad om og utstedelse av løyve

Oslo politidistrikt ser i dag utfordringer ved at næringsvirksomheter kan ha store våpenlagre i andre politidistrikter, med tanke på kontroll av disse m.m. Siden bevilling skal gis der næringsvirksomheten skal drives, fremstår det som noe uklart om forretningsadresse eller lageradresse avgjør hvilket politidistrikt som skal ha saken.

Kapittel 10. Inn - og utførsel av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon

§10-13 Krav til rapportering

Bestemmelsen antas å ha en viss betydning for politiets arbeid og ressursbruk. Oslo politidistrikt mener at krav til rapportering forutsetter oppdaterte tilgjengelige adresselister og

oppdaterte elektroniske skjema ved rapportering til andre Schengen-stater. Dette bør reguleres nærmere i rundskrivs form ved forskriftens ikrafttredelse.

§ 10-14 (4) Unntak fra krav til begrunnelse, partsinnsyn og klagerett – midlertidig innførsel av våpen til jaktbruk

Oslo politidistrikt mener at dette unntaket fra generelle forvaltningsrettslige regler ikke fremstår som problematisk juridisk sett. Av sikkerhetsmessige grunner fremstår det som viktig at utenlandske statsborgere ikke gis en midlertidig våpentillatelse, uten at politiet har den fulle kjennskap til søker, begrunnelsen for søknaden, våpenlovgivningen i søkerens hjemland osv. Oslo politidistrikt ønsker at det samtidig stilles krav til dokumentasjon på at den utenlandske statsborgeren har dokumentert sin identitet, i tillegg til at våpenet som innføres er tillatt og at vedkommende innehar våpentillatelse i hjemlandet.

Kapittel 11. Forvaltning, kontroll og tilbakekall av våpentillatelse

§ 11-3 Kontroll med våpentillatelse for sportsskyttere med særskilt tillatelse

Oslo politidistrikt mener det fremstår som noe uklart hvordan det er det tenkt at politidistriktene skal følge opp kontroll av sportsskyttere med særskilt tillatelse i praksis, men dette antas å kunne være nærmere regulert i rundskrivs form ved forskriftens ikrafttredelse.

I så tilfelle foreslås at det fremgår av et eventuelt rundskriv om kontrollen skal foregå ved sjekk av oppføringer i Nasjonalt Våpen Register (NVR) opp mot registrerte sportsskyttere hvert femte år, eller om midlertidige våpenkort utstedes for de dette gjelder. Oslo politidistrikt ser viktigheten av tydelige og praktiske rutiner rundt særlig denne delen av regelverket, for å unngå at politidistriktene får ulik praksis.

§ 11 -5 Kontroll av næringsvirksomhet med skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon.

Oslo politidistrikt er svært positive til økt kontrollvirksomhet av forhandlere, og antar at dette både vil ha en forebyggende effekt samt bidra til å avdekke feil og mangler. Økt kontrollvirksomhet vil innebære en større ressursbruk for politiet.

§ 11-8 Tilbakekall av tillatelse for sport skyttere med særskilt tillatelse

Oslo politidistrikt mener det her bør presiseres hvordan våpenforvaltningen skal følge opp dette i praksis, og om også det her skal utstedtes midlertidige våpenkort av tidsbegrenset gyldighet, slik at det i realiteten praktiseres en "fornyelse" ved innsendt og gyldig dokumentasjon. Det vil være ressursbesparende om man dermed ikke må tilbakekalle, men heller fornye. En aktivitetsplikt fra våpeneieren vil dessuten kunne være ressursbesparende.

§ 11-9 Tilbakekall av tillatelse til å drive handelsvirksomhet med liten omsetning

Departementet har bedt om innspill vedrørende dette punktet.

Oslo politidistrikt forstår dagens regelverk (PODs rundskriv 2009/009 pkt. 5) dithen at dersom en våpenforhandler ikke har solgt registreringspliktig skytevåpen det siste året, skal bevillingen tilbakekalles. Til forslaget i høringsutkastet om at bevillingen skal tilbakekalles

dersom en bevillingshaver hatt en omsetning på under kr. 100.000,- de siste fem år, vil Oslo politidistrikt kommentere et par forhold i det følgende.

Det bemerkes at politiets våpenforvaltning ikke mottar regnskap med oversikt over solgte våpen fra våpenforhandlerne. Det foreslås derfor at det heller bør settes en grense ved *antallet* solgte våpen - fremfor en spesifikk angitt kroneverdi i omsetning. Oslo politidistrikt bemerker at en eventuell kronesum bør oppjusteres tidvis, hensyntatt kronekurs og indeksregulering.

Videre mener Oslo politidistrikt at den foreslåtte tidsperioden på fem år fremstår som noe lang, og viser til dagens regelverk (PODs rundskriv 2009/009 pkt. 5) der tidsperioden er angitt til ett år. Oslo politidistrikt mener at kravet til våpensalg / omsetning i løpet av en periode på ett år fremstår som en mer hensiktsmessig løsning. Dette begrunnes i at dersom en våpenforhandler ikke har solgt våpen det siste året, uten å kunne dokumentere særskilte grunner til det, mener Oslo politidistrikt at det må antas at våpenforhandleren ikke lenger har et behov for å inneha slik bevilling.

Kapittel 12. Deaktivering og gebyr

§ 12-1 Deaktivering av skytevåpen

Oslo politidistrikt antar at det vil bli presisert nærmere ved forskriftens ikrafttredelse eller ved rundskriv om kompetansen til deaktivering skal tilligge våpenforvaltning i lokalt politidistrikt, eller nasjonalt ved Kripas.

Vedrørende praktisk gjennomføring og ressursbruk foreslår Oslo politidistrikt at Kripas, som har kompetanse til å sjekke og merke våpen, gjennomfører dette i praksis. Det foreslås videre at våpnene registreres eller avregistreres i NVR, og deretter føres over på nasjonalt felles våpenkort som eies og håndteres av Kripas, som i siste instans er kontrollorgan. For øvrig bemerkes at godkjente børsemakere også bør ha et eget felles nasjonalt register i Nasjonalt Våpen Register (NVR) for registrering.

§ 12-2 Gebyr for utstedelse av løyve eller godkjenninger

Oslo politidistrikt bemerker at gebyr for våpenpass ikke er omhandlet i høringsutkastet. Det foreslås at dette inntas enten i bestemmelsen som omhandler gebyr § 12-2 eller i bestemmelsen som omhandler frafall av gebyr i § 12-3.

Kapittel 13. Det sentrale våpenregister

Oslo politidistrikt mener det fremstår som positivt med utfyllende regler om våpenregisteret i ny forskrift, samt at forskriftsreglene i hovedsak vil fastsette regler som følger av EUs Personvernforordningen.

Videre synes generelle forvaltningsrettslige hensyn å være ivaretatt, herunder hensynet til taushetsplikt, utlevering, innsyn, retting og sletting, i forskriftens § 13-3 til § 13-8.

Kapittel 14. Overgangsregler

Til høringsutkastet s. 31-32, der det fremgår at overgangsperioden settes til ett år for forbudet mot halvautomatiske rifler med størst ildkraft, jf. våpenloven § 43, bemerker Oslo politidistrikt at den korte overgangsperioden (mot tre år som opprinnelig foreslått) fremstår som positivt, hensyntatt våpentypens natur og skadepotensiale.

Oslo politidistrikt bemerker at forbudet mot halvautomatiske rifler med størst ildkraft ikke er tatt med i § 14-1, høringsutkastet s. 78-79.

III. Økonomiske og administrative konsekvenser

Oslo politidistrikt påpeker viktigheten av at en ny våpenforskrift utarbeides og gjennomføres i et langsiktig perspektiv, og som hensyntar samfunnsutviklingen og et dynamisk kriminalitetsbilde. Dagens kriminalitetsbilde medfører at behovet for lovregulering og tilpasning kan endre seg på kort tid, og det er derfor viktig at også regelverket er dynamisk og fremtidsrettet.

Når det gjelder straffesaksperspektivet i politiet, antar Oslo politidistrikt at ny våpenforskrift vil kunne medføre et bedre saksgrunnlag for straffesaksbehandlingen av saker som gjelder brudd på våpenloven. Det fremstår som positivt med en forenkling og opprydning i regelverket, herunder at formålet med forskriften er å gi utfyllende regler til ny våpenlov.

Det vil av det ovennevnte kunne utledes at ny forskrift vil medføre flere anmeldelser for brudd på våpenloven, forenklet iretteføring av straffesaker, samt flere positive påtaleavgjørelser i form av tiltaler eller forelegg.

Til pkt. 5 (utkast til ny våpenforskrift) § 3-6 (våpen som ikke regnes som skytevåpen) på s. 43-44, mener Oslo politidistrikt det er positivt at det fremgår av forskriften at opplistingen ikke er uttømmende, slik det fremgår av ordlyden "til dømes" i første ledd. Det fremstår som sentralt at bestemmelsen tar hensyn til samfunnsutviklingen med stadig nye former for voldsprodukter eller gjenstander med stort skadepotensiale.

For øvrig vises til kommentarene om ressursbruk i merknadene til forskriften § 2-3 til "skytevåpen som er fritatt fra søknadsplikt". Ellers antas at en ny våpenforskrift, som fremmer et ryddigere og mer tilgjengelig våpenregelverk, på sikt vil kunne medføre en forenklet og mer effektiv saksbehandling hos våpenforvaltningen i politiet.

Med hilsen

Jan Eirik Thomassen
Driftsenhetsleder

Saksbehandlere:
Påtale 284 v/ politiadvokat Christine Solberg og
politiadvokat Patricia Skaldebø-Rød
Telefon: 22 66 97 00

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Sør-Øst politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
20/40396 - 27

Dato:
07.05.2020

Høring - ny våpenforskrift

1. Innledning

Det vises til Politidirektoratet (POD) sitt høringsbrev av 20.mars 2020, hvor det bes om innspill til Justis- og beredskapsdepartementet sitt forslag til ny våpenforskrift. Formålet med forskriften er å gi utfyllende regler til ny våpenlov vedtatt av Stortinget den 15. mars 2018.

POD ønsker innspill til paragrafer med nytt innhold og der forskriften krever ressursbruk fra politiet side. Frist for tilbakemelding til POD er satt til 11.mai 2020

Sør-Øst politidistrikts hovedsyn på forslaget positivt, og vi mener den nye forskriften gir god forutberegnelighet for borgerne. Forskriften slik den er utformet vil for politiet være et godt redskap for å tilstrebe mest mulig likebehandling innenfor våpenforvaltningen.

2. Vurdering av forskriften § 4-8

Det er foreslått en presisering av at politiet kan gi tillatelse til erverv og innehav av ett komplett våpen til hvert godkjent skyteprogram, og har utelatt regelen om begrensningen der ett våpen kan dekke flere skyteprogram. Dette er i tråd med gjeldende forvaltningspraksis, og Sør-Øst politidistrikt er enig i at det er viktig å forskriftsfeste denne regelen. Videre fremkommer det tydelig hvilke vilkår som må være oppfylt ved søknad om erverv av reservevåpen. Dette vil avhjelpe og forenkle saksbehandlingen særlig knyttet til søknader om håndvåpen.

3. Kapittel 10. Inn- og utførsel av skytevåpen.

Det er foreslått som nytt i § 10-1, at det også innføres kontroll og løyveplikt for ikke registreringspliktige våpen etter forskriften § 2-3.

Sør-Øst politidistrikt er av den oppfatning at dette vil medføre en økning i politiets kontrolloppgaver og medføre økt ressursbruk. Det er håp og en forutsetning at disse søknadene bør

Sør-Øst politidistrikt

fremmes digitalt og på fastsatt skjema med krav om dokumentasjon. Politidistriktet stiller spørsmåltegn med nytteverdien av at løyveplikten også skal måtte omfatte disse våpen.

4. Vurdering av registreringsplikt for svartkruttvåpen som kan skyte ferdigladd patron.

Sør-Øst politidistrikt viser til side 4 fjerde avsnitt i høringsnotatet, der departementet ønsker innspill på om svartkrutt våpen produsert før 1890 som kan skyte ferdigladd patroner skal omfattes av løyve og registreringsplikt.

Sør-Øst politidistrikt mener at dette ikke er nødvendig. Dette er våpen som tradisjonelt ikke har vært registreringspliktige og innehaverne av denne type "våpen" er stort sett begrenset til personer og miljøer som har våpenhistoriske interesser og fra før av har god våpenkyndighet. De fleste har også ordinær våpentillatelse på vanlige våpen. Svartkruttvåpen som nevnt i § 2-3 nr.8 er lite egnet til å bli benyttet andre steder en på en skytebane under kontrollerte former, og vil derfor ikke utgjøre noen stor fare i samfunnet for øvrig.

Med hilsen

Torill Sorte

Politiinspektør

Driftsledere felles enhet for utledning og forvaltning

Sør-Øst politidistrikt

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Troms politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/40396 - 26

11.05.2020

Høring - ny våpenforskrift - merknader fra Troms politidistrikt

Det vises til høringsbrev datert 20. mars 2020. Vedlagt følger merknader fra Troms politidistrikt.

I høringsbrevet bes det om at politidistriktene spesielt kommenterer paragrafer med nytt innhold, samt merknader som krever økt ressursbruk fra politiets side. Vi har derfor i hovedsak konsentrert oss om disse bestemmelsene.

Vi vil i hovedsak ikke kommentere de foreslåtte endringer som ikke endrer det materielle innholdet opp mot dagens regelverk. Dette da vi tidligere har sendt våre merknader til disse. Det vises senest til våre merknader av 10. oktober 2018.

I tillegg ønsker vi spesielt å bemerke at det gjennomgående i nytt regelverk foreslås krav til våpenkunnskap før tillatelse til erverv gis. Dette mener vi er spesielt positivt, og det støttes da det vil kunne forhindre en rekke uønskede hendelser og uhell knyttet til våpen.

Vi finner det også nødvendig å kommentere særskilt at det foreslås en rekke oppgaver som vil kreve betydelige ressurser av politiet. Vi er enige i at dette i hovedsak er nødvendige oppgaver, og flere oppgaver har vi allerede i dag uten at disse blir utført i mangel av ressurser.

Det er henvist fra departementet til at forenkling av regelverk, samt økte gebyrinntekter vil dekke opp det økte ressursbehovet. Troms politidistrikt er enige i at regelverket blir enklere innenfor enkelte områder, innenfor andre områder vil imidlertid det foreslåtte regelverket gjøre vår saksbehandling mer komplisert, eksempelvis ved vurderingen av lovlige våpen til de enkelte formål.

Vi er videre usikre på om de økte gebyrinntektene vil være tilstrekkelig for å dekke opp ekstra utgifter i forbindelse med økt kontrollvirksomhet. Vi foreslår derfor et nytt gebyr for kontroll. Vi forventer også at de økte gebyrinntektene tilfaller forvaltningsenhetene slik at vi har en reell mulighet til å gjøre arbeidet vårt i tråd med regelverket.

Videre kommentarer knyttes til de enkelte nye bestemmelsene.

Troms politidistrikt

FORSLAG TIL ENDRINGER I NY VÅPENLOV:

Kommentar til endring i Våpenloven § 19 første ledd:

Troms politidistrikt mener det ikke bør lages en generell regel om at våpen kan oppbevares på annen adresse enn der vedkommende bor og at en melding til politiet er tilstrekkelig. Dette både av sikkerhets, kontroll og hensyn til straffesaksbehandling. Da dette regelverket forklares nærmere i forslag til våpenforskriften nedenfor, finner vi det naturlig å legge våre utdypede kommentarer til dette der.

Kommentar til endring i Våpenloven § 43 første ledd:

Troms politidistrikt er enige i at forbudet innsettes etter ett år, i forhold til de tidligere foreslåtte tre år. Det har vært kjent over tid at forbudet kommer slik at innehavere av slike våpen allerede har hatt tid å innrette seg. I tillegg er dette våpen med et stort skadepotensiale, og hensyn til samfunnets sikkerhet må vektlegges tungt.

FORSLAG TIL NY VÅPENFORSKRIFT

Kommentar til § 1-4 Måling av skytevåpenet sin total lengde og løpslengde:

Troms politidistrikt mener det her bør fremgå at tilvirker eller importør plikter å gjennomføre måling av total lengde og løpslengde. Vi har ikke kunnskap om hvorvidt dette blir gjort i dag, men vi vet at de fleste våpen i dag registreres i våpenregisteret uten kjent løps- og total lengde.

Kommentar til § 1-5 Gjenstander som ikke regnes som skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon:

Vi lever i en tid hvor den teknologiske utviklingen skjer fort i alle miljøer, også i de kriminelle. Det er derfor viktig med et regelverk som er fremtidsrettet for å unngå at det fort blir utdatert. Vi er enige i innholdet i denne hjemmelen, men vi er usikre på om § 1-5 nr. 4 i for stor grad åpner for farlige gjenstander som det vil være ønskelig å regulere. Hvis en unntar gjenstander som sender ut prosjektil uten bruk av "krutt, gass, komprimert luft, eller annen mekanisk innretning" vil det kunne oppstå problemer ved ny teknologi eller gjenstander som benytter annen mekanisme for utskyting, eksempelvis ved bruk av hydraulisk innretning eller magnetisme. Hvorvidt dette vil kunne anses som "annen mekanisk innretning" er ikke tydelig, da vi tolker dette som maskinelt drevet eller fjær/strikk/spenn etc. Bestemmelsen er ikke godt avgrenset mot § 1-5 nr. 6 og virkeområdet blir utydelig og åpner i unødvendig grad for fortolkninger.

Når det gjelder § 1-5 nr. 7 foreslår vi å endre ordlyden til: "Gjenstander som *åpenbart* er laga til bruk som leiktøy for born og ikke anses å være egnet til å volde skade eller utseendemessig fremstår som et voldsprodukt eller våpenimitasjon". Dette for å forenkle unntaket.

Kommentar til § 2-3 Skytevåpen som er fritatt fra registreringsplikt:

Bakgrunnen for at skytevåpnene nevnt i § 2-3 første ledd pkt. 8 er unntatt registreringsplikt er at disse våpnene ofte har sen skuddkontakt og er krevende å bruke. I tillegg er mange av disse våpnene ikke lengre i funksjonell stand. Det er bedt om høringsinstansenes syn på om svartkrutt våpen som er produsert før 1890 men likevel kan skyte ferdigladd patroner og derfor har større skadepotensial enn de øvrige svartkruttvåpnene som omfattes her.

Pr i dag er unntaket vanskelig å håndheve fordi skytevåpen med opprinnelig konstruksjon for benyttelse av svartkruttvåpen, i noen tilfeller er umulig å skille fra våpen som ikke er

konstruert for slik drivladning (svartkrutt). For å realisere hensikten bak bestemmelsen og gjøre den mulig for politiet å håndheve, bør også skytevåpen produsert før 1890 som tillater bruk av patroner gjøres registreringspliktige. Argumentet for at de unndras registreringsplikt er treg skuddtakt. Argumentet faller bort dersom våpenet tillater bruk av patroner.

Samfunnets sikkerhet er et av hovedhensynene bak våpenlovgivningen og Troms politidistrikt mener vi bør gjøre vårt ytterste for å holde kontroll på de skytevåpen som har et forholdsvis stort skadepotensiale. Vi mener derfor at det må innføres registreringsplikt på disse våpnene.

Kommentar til § 2-7 Lengden på en ervervstillatelse:

For de aller fleste vil det være mulig å få kjøpt det våpenet de ønsker erverve i løpet av et år. Der ervervet ikke er gjennomført viser vår erfaring at dette ofte skyldes at søker ikke har funnet et ønsket våpen, eller at det bare ikke "har blitt til" at de har kjøpt våpenet. Det er derfor et fåtall av de ganger vi i dag forlenger søknaden utover ett år at dette er på grunn av lang leveringstid på et våpen som er bestilt.

Slik det nye regelverket er foreslått fremstår det som at det vil være mulighet for forlengelse i bortimot det "uendelige". Det bør derfor spesifiseres at man i utgangspunktet kun kan forlenge en søknad en gang, men at der det blir dokumentert at man på grunn av lang leveringstid har behov for ytterligere forlengelse kan dette gis. Mulig at en slik "begrensning" er tenkt lagt til rundskriv, men dette blir for tungvint å finne fram til for publikum og det bør derfor forskriftsfestes.

Vi nevner også at det med dagens systemer og rutiner ikke er lett å fange opp dersom person med ubrukt våpentillatelse for eksempel utøver vold mot en annen person i forhold til tilbakekall. Dette vil også støtte under om at en våpentillatelse ikke bør gis unødig lang gyldighetstid.

Kommentar til § 3-4 Halvautomatiske pistoler:

Formålet bak hjemmelen er å hindre at det gis tillatelse til pistoler med egenskaper som tilsvarer en maskinpistol. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om det avgjørende her er kolben eller bruk av to hender? Slik ordlyden fremstår i dag virker det som det sentrale er hvorvidt man må bruke to hender. Vi mener imidlertid at det er kolben eller andre egenskaper ved våpenet som gir et tredje støttepunkt som bør forbys.

Kommentar til § 4-1 Halvautomatiske rifler til jakt:

Fra politiets saksbehandlerperspektiv vil denne endringen gjøre vår saksbehandling langt vanskeligere. Det vil f.eks. være utfordrende å avgjøre om våpenet er "opphavleg konstruert for jaktbruk". Vi mener dette vil øke risikoen for uriktige avgjørelser, forskjeller mellom politidistriktene og at man risikerer å få en rekke ulovlige skytevåpen på markedet, med politiets tillatelse.

I enkelte tilfeller vil det kreve svært inngående våpenteknisk kunnskap å vurdere det enkelte våpenets lovlighet, og selv om vi skulle klare å rekruttere ansatte med en slik bakgrunn vil det ikke sette noen garanti for at denne klarer å vurdere det enkelte våpenet. Det vil kunne være svært krevende å fastslå om den konkrete modellen er godkjent og dette vil også kreve lengre saksbehandlingstid.

Det nevnes også at det i forhold til magasin vil være enkelt å endre til et større, og for oss vil det være vanskelig å vite hvor lite som skal til for å gjøre våpenet helautomatisk.

Troms politidistrikt mener at forslaget vil medføre en større risiko for at ulovlige våpen tillates, noe som vil utføre en økt fare for samfunnets sikkerhet. Hensynet til å forenkle regelverket kan ikke veie tyngre enn hensynet til samfunnssikkerheten. Listen over lovlig halvautomatiske våpen er et viktig verktøy for å hindre innføring av våpen som svært enkelt kan omgjøres til å få et langt større skadepotensiale. Politidistriktene sitter ikke på den våpentekniske kunnskapen som kreves for å gjøre slike vurderinger. Vi mener derfor at det er viktig at man beholder dagens ordning, hvor det er tydelig hvilke våpen som er tillatt, og ikke opp til den enkelte saksbehandler i politidistriktene å vurdere. Ordningen som er foreslått vil trolig også føre til store forskjeller mellom politidistriktene basert på ulik tolkning av regelverket og ulik våpenteknisk kompetanse.

Videre vil dette også medføre økt saksbehandlingstid, noe som heller ikke vil være ønskelig.

I dag er de lovlig halvautomatiske våpnene kontrollert, vurdert nøye og ført opp i en liste slik at politidistriktene lett kan vurdere om våpenet er lovlig. Vi mener det fortsatt er nødvendig med en slik liste for å kunne behandle søknadene riktig og effektivt.

Kommentar til § 4-2 Erverv av mer enn åtte skytevåpen til jaktbruk:

Det fremstår her som at det legges opp til at man registrerer seg som ettersøksjegere for erverv av ytterligere jaktvåpen. Slike søknader mottar vi allerede i dag med en viss hyppighet. Vi mener bestemmelsen i for stor grad åpner for omgåelse av begrensningen på åtte skytevåpen. Troms politidistrikt er av det syn at dagens løsning med "særlig kvalifisert behov" er en smidigere løsning og er enklere implementert i politiets saksbehandling. Selv om ordlyden foreslås til "politiet kan gje løyve" vil vurderingstemaet bli såpass vidt jf. begrepene "med særskilte eigenskapar" og "regelmessig gjennomfører". Vi mener derfor at ordlyden for når man kan overstige jaktgarderobens antall bør legges nærmere dagens ordlyd.

Kommentar til § 4-4 Halvautomatiske rifler til sportsskyting:

Det vises til våre innsigelser til nytt regelverk for halvautomatiske våpen for jakt. Vi er skeptiske til å lage et slikt generelt regelverk i stedet for å videreføre nåværende regelverk der de godkjente våpen er i liste. Dette da vi regner det som svært sannsynlig at dette vil medføre feile innvilgelser hos politiet og at dette vil kreve lengre saksbehandlingstid pr søknad slik at man i best mulig grad kan forsikre seg om at våpenet er lovlig.

Kommentar til § 4-8 Hvor mange skytevåpen som kan erverves til sportsskyting:

Dette er en forenkling av dagens regelverk og vil lette politiets saksbehandling innenfor dette området uten at det går ut over samfunnssikkerheten. Vi er svært positive til denne løsningen.

Kommentar til § 4-9 Krav til samlerområde:

I hovedsak er dette videreføring av dagens krav for godkjenning av samlerområde, men her foreslås det i tillegg at samlerområdet skal være avgrenset til nærmere bestemte våpenmodeller. Det er viktig å ha et regelverk som er mest mulig konkret og enkelt å praktisere. Troms politidistrikt synes derfor det er bra at det nå forskriftsfestes også krav til avgrensning av samlerområdet.

Kommentar til § 4-10 Krav til våpenkunnskap for godkjenning som våpensamler:

Vi er positive til at det nå gis mer presise krav til hva slags våpenkunnskap som kreves, og vi mener i tillegg at hvilken annen dokumentasjon som vil kunne godtas bør beskrives i nytt rundskriv.

Kommentar til § 4-11 Tallet på registreringspliktige skytevåpen og våpendeler som kan erverves til samling:

Dette er en videreføring av dagens regelverk for hvor mange skytevåpen som kan erverves til samling, men nå settes det en øvre grense på 100 komplette registreringspliktige skytevåpen. Det at det nå settes en øvre grense vil være med på å bidra til likebehandling og at det blir lettere for den enkelte samler å vite hvor mye dennes samling kan "vokse". Det er også viktig at politidistriktene nå vet hvor den øvre grensen for samling skal ligge.

Kommentar til kapittel 5 andre ervervsgrunnlag:

Gjeldende våpenforskrift § 14 om erverv av skytevåpen for polititjenestemenn og befall er ikke videreført i ny våpenforskrift. Dette da det forutsettes at de respektive etatene sørger for at testpersonene får en grunnleggende våpentrening i arbeidstida. Ved behov utover dette arrangerer de godkjente skytterforeningene et bredt utvalg av skyteprogram som vil dekke behov for våpentrening. Det er derfor ikke funnet grunn til å videreføre et særskilt unntak fra kravet til medlemsskap i godkjent skytterforening for tjenestepersoner i politi og forsvaret i den nye våpenforskriften.

Troms politidistrikt er enige i at man må kunne forvente at disse får tilstrekkelig skytetrening gjennom arbeidsgiver, og at de selv eventuelt i tillegg kan delta i ordinær klubbaktivitet dersom de føler ønske om ytterligere trening.

Det er relativt mange som innehar og søker om tillatelse etter gjeldende våpenforskrift § 14, og det er mulig dette antallet også er større enn det som ble forventet når regelverket trådte i kraft. Hva som er grunnen vites ikke, men vi kan se behovet for å begrense denne type utstedelser. Det kan også nevnes at det for eksempel for forsvarsansatt er tilknyttet den enkeltes grad om denne er av tilstrekkelig trinnhøyde til at tillatelse kan gis. Dette vil ikke nødvendigvis tilsi at dette er personer som har behov for skytetrening gjennom sin stilling, noe som igjen skulle tilsi at det ikke skulle kunne utstedes våpentillatelser på denne bakgrunnen.

Kommentar til § 5-2 Erverv og innehav av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon for godkjente skytterforeninger:

Her forskriftsfestes regler om erverv av våpen, våpendeler og ammunisjon for godkjente skytterforeninger og organisasjoner som i dag er regulert i Politidirektoratets rundskriv 2009/009.

Det er videre foreslått for å gjøre regelverket forutberegnelig og sikre lik praktisering at skytterforeningene kan erverve og ha inntil 15 komplette skytevåpen som kan brukes i organisasjonens godkjente skytterprogram. Det er opplyst at tallet på skytevåpen er satt for å kunne tilpasses tallet på skiver hos de fleste skytebaner.

I Troms politidistrikt har vi foreninger som har flere enn dette antallet våpen, og flere av disse har ment å ha behov for langt mer enn 15 våpen utfra sine medlemstall. På bakgrunn av dette er vi usikre på om en antallsbegrensning på 15 våpen er tilstrekkelig. Vi støtter imidlertid en maksimalbegrensning da dette vil gjøre saksbehandlingen lettere for politidistriktene, og politidistriktenes avgjørelse mer forutberegnelig for foreningene.

Kommentar til § 5-3 erverv og innehav av skytevåpen for avlaving av dyr:

Dette er i hovedsak en videreføring av dagens regelverk, men det innskjerpes noe da det bare er næringsdrivende som vil erverve våpen på bakgrunn av dette grunnlaget. Vi er enige i at det i hovedsak vil være næringsdrivende som vil ha behov for skytevåpen til avlaving av skadedyr. Det bør imidlertid settes føringer for hvilken dokumentasjon som vil være tilstrekkelig for å dokumentere behov. Det er selvsagt at ikke alle næringsdrivende vil ha behov for avlaving av skadedyr, og man må sørge for at dette ikke blir en "friregel" for innvilgelse av tillatelser til disse.

I tillegg innføres det også her krav til våpenkunnskap for å redusere risikoen for feilbruk av skytevåpen. Vi er enige i at dette er nødvendig og dette kravet støttes.

Kommentar til § 5-4 Erverv og innehav av skytevåpen på grunnlag av arv eller affeksjon:

Dette er i all hovedsak en videreføring av dagens regelverk for erverv av våpen på grunnlag av arv og affeksjon. Det blir imidlertid fastsatt strengere regler for erverv av pistol og revolver på dette grunnlaget da det nå blir satt krav om at ny eier allerede må ha tillatelse for tilsvarende våpen. Dette er våpen som krever større våpenkunnskap for å kunne håndtere trygt, så dette kravet støttes.

I tillegg blir det nå krav om at man bare kan gi tillatelse til erverv av halvautomatiske rifler som er godkjent til jaktbruk. Troms politidistrikt er enige i denne begrensningen som blir gjort for å begrense antall rifler med det største skadepotensialet.

Det blir nå også satt krav til at søker må dokumentere skikkelig våpenkunnskap. Spesielt i forbindelse med våpen i dødsbo ser vi ofte at søker ikke har tilstrekkelig våpenkunnskap, om noen våpenkunnskap i det hele. Vi er derfor enige i at det absolutt er behov for at dette settes som krav i nytt regelverk. Det bes om at det beskrives i nytt rundskriv hvilken dokumentasjon på våpenkunnskap som vil være tilstrekkelig.

Til sist ønsker vi å kommentere at vi antar at en person, som alt innehar pistol eller revolver og slik kan erverve slike våpen på dette grunnlaget, ikke gis anledning til å arve både disse våpnene og de nevnte tohåndsvåpnene. For å unngå tvil om dette bes det presisert om det er totalt 3 våpen som kan erverves etter denne bestemmelsen.

Kommentar til § 5-7 Erverv og innehav av skytevåpen til beskyttelse mot angrep fra fra isbjørn:

I forhold til dagens regelverk presiseres det her at erverv av våpen på dette grunnlaget bare gjelder for beskyttelse mot isbjørn. Dette er også de tilfeller det i praksis innvilges våpen til etter dagens regelverk. Vi har mottatt søknader om våpentillatelse til beskyttelse mot eksempelvis brunbjørn, og vi mener også på bakgrunn av dette at det er nødvendig at regelverket presiseres.

Det vil nå også bli satt krav til våpenkunnskap for erverv av våpen på også dette grunnlaget. Vi mener det er nødvendig av sikkerhetshensyn, spesielt med tanke på at de situasjonene det vil være aktuelt å benytte våpen ervervet på dette grunnlaget ofte vil være svært krevende.

De som i dag erverver våpen til isbjørnbeskyttelse vil i praksis være de som skal oppholde seg på Svalbard. Ofte vil det dreie seg om et opphold for en angitt periode, og de fleste bor ikke livet ut på Svalbard. Det bør derfor spesifiseres at tillatelse til dette formålet bare kan gis for

en periode, og forslagsvis maksimalt med fem år om gangen. Dette for å forhindre at man fortsatt kan ha våpenet etter at behovet er bortfalt.

Kommentar til § 6-1 Krav til oppbevaring av skytevåpen for privatpersoner:

Det foreslås i siste ledd at våpeneier kan oppbevare løyvepliktige våpen, våpendeler og ammunisjon på annen adresse enn sin egen, dersom man på forhånd melder til politiet. Bakgrunnen for forslaget opplyses i høringsnotatet blant annet å være at det ofte kan være praktisk for våpeneiere f.eks. studenter og pendlere med flere boliger. Vi antar at det her menes oppbevaring i egen sekundærbolig og ikke hos andre personer da det er foreslått eget regelverk for oppbevaring hos andre. Det bør imidlertid spesifiseres at dette vil gjelde oppbevaring i egen sekundærbolig eller leiebolig.

Det er heller ikke gitt noen frist for når politiet skal motta melding om hvor våpenet oppbevares utover ordlyden "på førehand". De fleste vet i god tid i forveien at de er på "flyttefot" og det bør etter vår mening kunne settes en frist på at melding må sendes politiet en måned før flyttingen. Med å sette en slik frist kan man oppdatere våpentregisteret slik at politiet har oversikt over hvor våpenet er. Dersom man skal enten ha en varslet kontroll eller i en akutt situasjon der politiet trenger kontroll på vedkommedes våpen, vil det være enkelt å omgå regelverket med den foreslåtte ordlyd. Personen kan si at han akkurat har fått levert våpenet et annet sted og at melding er på tur pr post. Det er også viktig at politiets våpenregister er oppdatert så langt det er mulig om våpenet oppbevaringssted ikke minst med tanke på akutte situasjoner.

Kommentar til § 6-3 Krav til oppbevaring av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon for bevillingsinnehaver som er juridiske personer:

For å styrke kontrollen med oppbevaring av skytevåpen hos juridiske personer foreslås det å innføre krav til alarm for alle skytevåpen og ammunisjon som ikke oppbevares i lokale som er enten bosatt eller bemannet på hverdager. Se § 6-3 andre ledd. Bakgrunnen for forslaget er at flere av lokalene som blir brukt til oppbevaring ligger avsides til og et innbrudd vil derfor kunne ta tid å oppdage. I Troms politidistrikt er det ikke alle steder hvor det er tilgang på alarmselskaper som kan rykke ut på alarm, dette på grunn av mangel på slike selskaper i området og fordi utrykningstiden da gjerne kan bli på flere timer på grunn av avstand.

Av sikkerhetshensyn er vi positive til de nye kravene, men for at det skal bli mulig for juridiske personer i vårt politidistrikt å kunne ha slik oppbevaring bes det avklart hvilke andre "enkeltpersoner" vaktsselskapet kan binde seg til som kan rykke ut ved behov. Dersom dette eksempelvis kan være personer innen den juridiske foreningen vil det være mulig å oppnå de nye kravene også i vårt politidistrikt.

Kommentar til § 6-6 Transport og sending av skytevåpen og ammunisjon:

Vi opplever å få en del spørsmål om oppbevaring av våpen under transport, noe som tyder på at dagens regelverk bør forenkles og gjøres lettere å praktisere. I annet ledd foreslås det at våpen kan forlates i låst kjøretøy dersom det er gjemt, til tross for at vital del ikke er fjernet. For de fleste våpen vil det være forholdsvis enkelt å fjerne vital del og denne tar heller ikke spesielt stor plass. Vi mener derfor av sikkerhetsmessige hensyn at hovedregel fortsatt bør være at vital del skal fjernes når man forlater våpenet uten forsvarlig tilsyn.

Videre vil den foreslåtte ordlyden gi problemer da det ikke er sagt noe om for hvor lang tid man kan forlate våpenet uten forsvarlig tilsyn. Er det snakk om for kortere tid, f.eks. mens

man handler dagligvarer på butikken og bilen står utenfor, eller vil dette gjelde for lengre tid f.eks. en uke eller to? Dette må spesifiseres nærmere da det kan resultere i mange spørsmål både fra publikum og politi.

Kommentar til § 6-7 midlertidig oppbevaring av skytevåpen og ammunisjon:

Viser til våre bemerkninger til § 6-6, og tilsvarende gjelder her.

Kommentar til § 6-8 Krav til lånebekreftelse ved utlån av skytevåpen og våpendeler:

Troms politidistrikt mener det bør innføres som eget punkt her at også lånetaker skal signere låneavtalen. Dette da det er en gjensidig avtale mellom våpeneier og lånetaker noe som bør fremgå av dokumentet.

Videre er vi uenige i at det ikke lengre skal settes noen tidsfrist for hvor lenge våpnene kan lånes ut. For oss synes dette som en måte å kunne unngå å søke om våpentillatelse og vi ser at dette vil det lett bli spekulert i. Erfaringsmessig skjer dette i dag. I tillegg vil det være et problem at politiet ikke vil ha oversikt over hvor våpenet befinner seg, spesielt med tanke på de tilfeller der utlån ikke skal godkjennes av politiet.

Kommentar til § 6-10 Oppbevaring av skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon hos andre:

Dette er en stor endring fra dagens regelverk hvor det bare unntaksvis tillates at våpen oppbevares hos andre enn våpeneier. Troms politidistrikt mener at den klare hovedregel bør være at våpeneier oppbevarer egne våpen. Dersom man unntaksvis skal ha behov for å oppbevare våpen hos andre bør dette være søknadspliktig og tidsbegrenset.

Videre mener vi at den som skal oppbevare våpenet hos seg bør samtykke og uttrykkelig ta på seg ansvaret for våpenet. Det vises til sammenligning til våre merknader under § 6-8.

Vi ser også at dette kan bli problematisk i forbindelse med tilbakekall av våpen og innleveringspålegg. F.eks. dersom person A har skytevåpen oppbevart hos person B. Person A blir så vurdert som uskikket til våpeninnhav og våpen skal innhentes. Dersom person B nekter politiet adgang eller å etterleve pålegget som retter seg mot A – hva skjer? Vil straffeprosesslovens hjemler åpne for en ransaking ovenfor B på bakgrunn av et pålegg som knytter seg til person A? Videre vil det være vanskelig av hensyn til taushetsplikt å i det hele tatt kontakte person B for å få ut person As våpen. Dette er ikke bare et hypotetisk tilfelle, men vi har sett eksempler på at dette skjer allerede i dag.

Hvis man likevel kommer til at det skal være tilstrekkelig med melding til politiet bør det settes en minstefrist for å varsle, slik at politiet kan oppdatere sine registre. Vi kan se at en frist på for eksempel en måned er vanskelig, men man må kunne forvente at det kan gis varsel til politiet innen for eksempel to uker før overlatingen.

Kommentar til § 7-4 Regler om krav til vandel for fysiske personer:

Vi kan ikke se at det å innføre vandel som et selvstendig vilkår utgjør en realitets forskjell mot dagens regelverk og vi har ingen innvendinger mot dette.

Det presiseres i andre ledd at det ikke kreves plettfri vandel for å ha våpen. Vi kan ikke se at det er nødvendig å stadfeste dette i forskrift da dette hverken tidligere eller fremover vil bli krevd.

Kommentar til § 7-7 Regler om krav til botid:

Vi er enige i at man må sette krav om botid der man ikke kan ta en tilfredsstillende vandelskontroll. Det foreslåtte regelverket bør imidlertid spesifiseres ytterligere slik at det fremstår klarere enn det gjør her.

Det er sagt at politiet "kan" sette som vilkår at person som ikke kan tilfredsstillende vandel må ha en botid i Norge på inntil fem år før det gis våpenløyve. Her mener vi at det må tydelig reguleres når det skal kreves botid og når det ikke er behov for det. Her kan man f.eks. se til regelverket for utstedelse av kjøreseddel hvor det yrkestransportloven § 37 c andre ledd er satt krav til satt krav om 4 års botid i Norge for personer som ikke kan dokumentere tilfredsstillende vandel, og da med vandelsattest fra EØS-land.

Vi finner det betenkelig dersom man innenfor et fagfelt der hensynet til samfunnets trygghet begrunner vandelsattest kan godta vandelsattest for andre land enn EØS-land, men innen et annet fagfelt med samme hensyn ikke godtar det.

Slik regelverket er laget i dag vil dette føre til forvirring og misforståelser både for politiet og publikum, og i verste fall risikeres det at vi utsteder våpentillatelse til person som ikke burde hatt det, med de følger det kan få.

Kommentar til § 8-5 Regler om fritak:

Det foreslås som noe nytt at det fastsatte fritak bare kan gjelde for en periode. Troms politidistrikt er enige i at dette innføres. Uten frister risikerer man drift i lang tid på en skytebane man ikke har funnet tilstrekkelig forsvarlig. Dette vil medføre en uønsket risiko for samfunnet og derfor er det viktig at det settes en frist som ikke er lengre enn absolutt nødvendig.

Kommentar til § 10-5 Uavhentede gjenstander:

Ingen innsigelser, men vi ser at det kan medføre noen praktiske problemer dersom det forventes at hittevåpen skal selges på auksjon. Det kan også stilles spørsmål ved om våpnene er hittegods så lenge de har en kjent eier som tolletaten kjenner til.

Kommentar til § 11-3 Kontroll med våpentillatelse for sportsskyttere med særskilt tillatelse:

Vi er enige i at våpeneier skal dokumentere fortsatt behov for å kunne beholde slike skytevåpen. Til tross for at det her foreslås en dokumentkontroll må man være oppmerksom på at også dette vil kreve ressurser i opp- og etterfølging. Vår erfaring fra våpenfeltet og fra øvrige fagfelt er at slike frister er vanskelig for publikum å forholde seg til, særlig når de ligger langt fram i tid. Vi antar derfor at dette vil medføre at politiet må både etterspørre og sende purringer til disse våpeneierne noe som vil være et svært ressurskrevende arbeid. Her kan man heller vurdere midlertidige tillatelser hvor det må søkes på nytt hver 5 år for å dokumentere behov. Våpeneier vil måtte følge opp dette for å kjøpe ammunisjon.

Bestemmelsen bør også være tydelig på hva som eventuelt vil være konsekvensen av at bestemmelsen ikke følges. Vil det medføre tilbakekall av tillatelsen?

Kommentar til § 11-4 Kontroll med våpensamlere:

Vi mener det er viktig at det nå kommer et krav til kontroll med våpensamlere. De har store mengder våpen, enkelte uten spesifisert samlingsområde til og med, og uten at kontroller har vært prioritert av politidistriktene. Vi mener det for disse er nødvendig med fysiske kontroller.

Disse vil være tidkrevende både av reisetid men også på grunn av en stor mengde våpen. Man må derfor bestrebe at politidistriktene gis ressurser til å kunne utføre også denne oppgaven.

Kommentar til § 11-5 Kontroll av næringsvirksomhet med skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon:

Vi mener det er viktig at det nå kommer et krav til hyppighet av kontroller hos bevillingsinnehavere da dette har vært en forsømt oppgave i en årrekke i politidistriktene på grunn av manglende ressurser. Vi mener det for disse er nødvendig med fysiske kontroller. Disse vil være tidkrevende både av reisetid men også på grunn av en stor mengde våpen og lokaliteter. Man må derfor bestrebe at politidistriktene gis ressurser til å kunne utføre også denne oppgaven.

Kommentar til § 11-9 Tilbakekall av tillatelse til å drive handelsvirksomhet med liten omsetning:

Troms politidistrikt mener dagens regelverk der man kan tilbakekalle tillatelse der virksomheten ikke har solgt våpen det siste året vil være enklere å praktisere. I tillegg kan enkelte våpen være svært dyre, slik at dette i praksis kan medføre at en virksomhet selger våpen for 100 000 ett år, og deretter er inaktive resten av de fem årene før de igjen selger våpen eller ammunisjon. Vi foreslår at dagens regelverk beholdes nettopp fordi det er enklere å praktisere og fordi man da lettere fanger opp de som er inaktive over tid.

Kommentar til § 12-1 Deaktivering av skytevåpen:

Dette samsvarer med regelverk som ble innført i forbindelse med implementeringen av EUS våpendirektiv. Vi viser til tidligere innsendte høring av 10. oktober 2018 hvor vi presiserte at denne oppgaven ikke bør legges til politiet da denne kompetansen mangler i politidistriktene. De ansatte i politiets forvaltningsenheter innehar som oftest ikke inngående teknisk våpenkunnskap. I Troms politidistrikt har vi forsøkt å rekruttere nyansatte med denne kunnskapen, men det har vist seg å være vanskelig på grunn av få søkere som innehar denne kompetansen.

Kommentarer til § 12-2 Gebyr for utstedelse tillatelser eller godkjenninger:

Det er i høringsutkastet pkt 3 økonomiske og administrative følger sagt at de økte kostnader for politiet i tilknytning til endringene skal dekkes inn av økte gebyrer. Vi er som nevnt i innledningen i tvil om disse gebyrene er tilstrekkelige. Det er heller ikke gjort forskjell i gebyr til våpen til eksempelvis jaktformål mot konkurransevåpen der de nå skal behovskontrolleres hvert femte år. Skal gebyrene som er innhentet generelt over økes for å dekke kontroll for enkelte grupper? Ville det ikke være riktigere å øke gebyret for søknader om våpen på ervervsgrunnlag som skal etterkontrolleres hvert femte år? Vi foreslår at det innføres et eget gebyr i tilknytning til de ulike kontroller.

Vi tror ikke de gebyr som er nevnt ovenfor vil være tilstrekkelig for å kunne både dekke våre økte og mere omfattende saksbehandlingsoppgaver innenfor våpenfeltet, og i tillegg dekke kontroller. Både administrative kontroller og fysiske kontroller krever ressurser. Dog vil nok en administrativ kontroll medføre færre kostnader enn fysiske kontroller, men man kan ikke legge opp til kun administrative kontroller for eksempel bevillingsinnehavere og samlere for å kunne gjøre en betryggende og tilstrekkelig kontroll. Gebyret bør settes likt for hele landet, men det må tas høyde for at enkelte politidistrikt har lang reisevei og kostnader for å kunne utøve de nå pålagte kontrollene.

Vi kan ikke se at de pålagte nye oppgavene vil være mulig uten at det tilfaller mer ressurser til politidistriktene. Det bes derfor om at gebyrmodellen gjennomgås og at det sikres at de økte gebyr tilfaller politidistriktene.

Med hilsen

Astrid Elisabeth Nilsen
Politimester

Per Øyvind Skogmo
politiinspektør/driftsenhetsleder

Saksbehandler:
Lena Johansen
Seniorrådgiver/forvaltningsjurist

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Øst politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/40396 - 30

08.05.2020

Innspill til høring om ny våpenforskrift

Øst politidistrikt viser til brev fra Politidirektoratet (POD) den 20.03.2020 vedrørende høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet om ny våpenforskrift.

Frist for merknader til POD er innen den 11.05.2020.

Nedenfor følger Øst politidistrikts kommentarer.

Kommentarer til punkt 2 – Nærmere om ny våpenforskrift

Kapittel 1

I ny våpenforskrift § 1-1 bør definisjonen på "laust magasin" av pedagogiske grunner antakelig deles inn i to punkter; ett for "magasin" og ett for "laust magasin", fordi forskriften opererer med begge deler. Mens "magasin" er avgjørende for blant annet søknadsplikt, jf. § 2-5, vil hvorvidt magasinet er "laust", være avgjørende for om blant annet et våpen er forbudt, jf. for eksempel § 3-3 nr. 4.

Begrepet "belte" ligger langt unna en naturlig forståelse av "magasin". Med "belte" menes etter en naturlig forståelse ammunisjon som er lenket sammen til bruk i typisk maskingeværer. Et ammunisjonsbelte skiller seg fra et vanlig magasin fordi det ikke har øvre kapasitet. Beltene kan lenkes sammen ved hjelp av ammunisjonslenker, jo flere lenker, jo lenger blir beltet. Det kan bli noe unøyaktig å bruke begrepet "belte" ettersom dette også innbefatter ammunisjon og ammunisjonslenke. I stedet bør antakelig "ammunisjonslenke" benyttes, fordi dette er den delen som naturlig nok lenker ammunisjonen sammen, og som er avgjørende for muligheten til å avgi lenger helautomatisk ild. Problemstillingen er aktuell i forbindelse med utkastet § 2-5 som stiller krav om tillatelse for magasin med kapasitet over 10 patroner. Her burde det kreves at ammunisjonslenker er søknadspliktig fra første lenke da det blir enkelt å omgå kravet om løyve ved kjøp av lenker i flere omganger.

For øvrig er "pipe" definert, men forskriften bruker også "løp". Antakelig bør bare en av disse benyttes, alternativt bør også "løp" defineres.

Øst politidistrikt

Det at overramme ("overdelen") nå skal regnes som låskasse, vil bety mer arbeid for politiet da dette tidligere har vært en ikke-registreringspliktig del. Våpen som består av overramme og underramme er "lego-våpen" i den forstand at den som ønsker å anskaffe slike våpen typisk søker om underramme og pipe, og så settes våpenet sammen av øvrige registreringsfrie deler. Ved at også overramme regnes som låskasse, vil det bli flere søknader som må håndteres.

I våpenforskriften § 1-1 nr. 10 omfattes ikke definisjonen sporlys. Sporlys er prosjektiler med brennbart materiale som antennes ved avfiring som gjør at prosjektilet etter at det er avfyrt, avgir et lys som gjør det synlig for det blotte øyet. Sporlys har primært militært formål og brukes typisk i maskingeværer for lettere å bedømme anslag. Prosjektilet har en lettantennelig substans, men er ikke laget for å ta fyr ved anslag. Resultatet kan imidlertid bli det samme. Sporlys har ingen fornuftig sivil bruk, og det bør vurderes om dette bør forbys og eventuelt defineres ved siden av brannstiftende ammunisjon, eventuelt om det inkluderes i definisjonen.

I våpenforskriften § 1-2 (klassifisering av skytevåpen) nr. 3 om kombinasjonsvåpen, er denne definisjonen lite treffende, ettersom definisjonen av kombinasjonsvåpen også rammer dobbeltrifler (rifler med to løp) og dobbeltløpede haglegeværer (f. eks. side by side hagler eller over/under hagler). Slike våpen betegnes tradisjonelt som henholdsvis rifler og haglevåpen, og bør antakelig fortsatt gjøre det. Definisjonen bør i stedet lyde noe i retning av "tohåndsskytevåpen som er ment å skulle skytes med støtte mot skulderen og som har både riflet og glattboret løp".

I våpenforskriften § 1-3 (skytevåpen sine funksjoneringsmåter) bør repetér fortsatt benyttes. "Manuell omlading" kan være egnet til å skape uklarhet med hensyn til bestemmelsen nr. 1 (enkeltskudd), hvor definisjonen er at enkeltskuddsvåpen er våpen som "ladast ved at patron leggest manuelt i våpenet sitt kammer". I gjeldende definisjon i våpenforskriften § 3 er det forskjell på enkeltskudds- og repetérvåpen også med hensyn til magasin. Dette burde videreføres.

I våpenforskriften § 1-5 (gjenstander som ikke regnes som skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon) nr. 10, fastslås det at tåregassbokser som er bestemt for eller som brukes av Kriminalomsorgen, ikke skal regnes som våpen. Til hvilket formål og hvem som skal bruke gjenstanden bør ikke ha betydning for hvorvidt gjenstanden skal anses som skytevåpen i medhold av loven. I stedet bør dette løses ved at gjenstandene fortsatt betegnes som våpen, men at man velger samme løsning som for forswarets og politiets våpen, f. eks. at våpenloven ikke gjelder for tåregassbokser som er bestemt for Kriminalomsorgens virksomhet.

Kapittel 2

Våpenforskriften § 2-2 (løyvepliktige endringer i skytevåpen) nr. 6, innebærer en praksisendring som kan generere mer arbeid for politiet. Gjeldende praksis er at ombyggingssett som ikke krever ny pipe, sleide eller sluttstykke, fritt kan erverves og benyttes. Det kan med dette, bli mer jobb for politiet fordi det nå ikke lenger vil være adgang til å erverve registreringsfrie ombyggingssett. Eksempelvis benytter dynamisk skyttere gjerne ombyggingssett i kal. 22 LR til våpen i kal. 223 Remington for rimeligere mengdetrening.

For øvrig kan det stilles spørsmål ved hvorvidt det er heldig at næringsdrivende gis adgang til å endre et skytevåpens kaliber uten tillatelse fra politiet. Særlig gjelder dette for våpen til sportsskyting, fordi våpeninnehaverens grunnlag for å inneha våpenet er knyttet til et eller flere skyteprogrammer, hvor kaliber i mange tilfeller er av betydning for om våpenet kan

benyttes i det aktuelle programmet, jf. forskriften § 4-8. Dersom en halvautomatisk rifle i kal. 22. LR er ervervet til programmet Mini-rifle i DSSN, vil en endring av kaliberet til 223 Rem. medføre at våpenet ikke lenger kan benyttes i dette programmet, samtidig som skadepotensialet i våpenet også blir markant større. Samtidig vil politiet lettere miste oversikt over hva våpenet benyttes til. Forslaget vil etter politiets syn, også gjøre det lettere å omgå aktivitetskravene og kravet om et våpen pr. program, f. eks. ved at det først erverves en rifle i kal. 22 LR som så bygges om til 223 Rem. Da vil vedkommende kunne argumentere med at han har behov for rifle i 22 LR, fordi han ikke har det fra før. Så anskaffes en 22 LR-rifle i tillegg, uten at den opprinnelige rifla er behovsprøvd i kal. 223 Rem. Det vil også være uheldig for våpeninnehaveren om han først går til våpenforhandler, betaler for kaliberbytte, for så å få våpenet tilbakekalt av politiet fordi han ikke fyller vilkårene for det opprinnelige våpenets nye kaliber, eventuelt at han har for mange våpen til samme program.

Forslaget § 2-5 setter rammene for hvilke våpenmagasin som er søknadspliktige. Foreslåtte gebyrsatser for utstedelse av våpenkort eller godkjenninger fremgår av forslaget til § 12-2. Listen oppfattes som uttømmende. Ettersom magasin ikke er å regne som våpendel etter § 2-4, vil ikke magasin med stor patronkapasitet være omfattet av § 12-2 nr. 5. Det bør derfor inntas en egen gebyrsats for magasin med stor patronkapasitet.

I forslaget § 2-7 fremgår det at politiet kan forlenge tillatelsen med inntil ett år av gangen, uten begrensning på hvor mange ganger tillatelsen kan forlenges. Dette er blant begrunnet i at noen våpentyper har lang bestillingstid. Vi mener at dagens ordning, hvor det kun gis forlengelse én gang, burde videreføres. Det vises til at den foreslåtte ordningen vil kunne medføre merarbeid, uten at dette utløser en gebyrsats. Med forslaget til ny bestemmelse, vil muligheten til å gjennomføre behovsprøving ved eventuell forlengelse av ervervstillatelsen, svekkes.

Kapittel 4

Det er et overordnet formål med den nye våpenlovgivningen at den skal lette saksbehandlingen. Vi stiller oss tvilende til om ny våpenforskrift § 4-1 letter saksbehandlingen for politiet. Av bestemmelsen fremgår det at politiet kan gi ervervstillatelse til halvautomatiske rifler til jaktbruk, i motsetning til dagens ordning, der Kripas som sentral fagenhet, har ansvaret for å utarbeide en oversikt over våpen som kan godkjennes til jaktbruk. En desentralisering av dette ansvaret kan åpne for ulik praksis i distriktene, og innebærer et kunnskapskrav om våpen langt utover det som kan forventes av saksbehandlere i politiet. Det vil også trolig likevel være behov for bistand fra Kripas.

I forskriften § 4-2 reguleres adgangen til å erverve flere enn åtte skytevåpen til jaktbruk. Vi viser til diskusjonene i pkt. 8.3.4.2 i Prop 165 L (2016-2017), hvor det opprinnelig ble foreslått å beholde dagens rettstilstand, der utgangspunktet er at det kan erverves seks skytevåpen til jaktbruk. Det ble vist til at jegere i snitt eier to til tre skytevåpen, og at dette normalt dekker behovet. Vi viser til at den stadige økningen i systemvåpen er med på å begrense behovet for antallet komplette skytevåpen til ulike jaktformer, og det stilles derfor spørsmål ved det faktiske behovet for en oppmykning av vilkåret for å erverve mer enn åtte skytevåpen. Videre mener vi at det burde være en klarere angivelse av hva "særskilt behov" skal innebære.

I forskriften § 4-8 andre ledd, er det åpnet for at politiet kan gi ervervstillatelse til "fleire våpen" til bruk i sportsskyting, og det er beskrevet at dette er en videreføring av ordningen etter gjeldende våpenforskrift § 13 tredje ledd. Vi mener at det etter gjeldende praksis som

utgangspunkt gis tillatelse til erverv av ett reservevåpen. Det bemerkes at "fleire våpen" er lite presist, og at det skaper usikkerhet med hensyn til hvor den øvre grensen går med hensyn til antall skytevåpen. Det er grunn til å tro at den foreslåtte ordlyden vil medføre et økt antall søknader om reservevåpen.

Kapittel 6

Det er foreslått en endring i ordlyden i våpenloven § 19, jf. også forslag til våpenforskrift § 6-1 fjerde ledd, slik at våpeneier gis adgang til å oppbevare våpen på annen adresse enn den folkeregistrerte, gjennom å gi melding til politiet.

Vi bemerker at det kan være behov for en presisering av ordlyden da våpen som hovedregel, skal oppbevares på en adresse med tilknytning til våpeneier (f. eks hytte). For å unngå uklarheter burde bestemmelsen være tydelig på dette. Det vises i den sammenheng til at anledningen til å oppbevare våpen på annen adresse vil kunne medføre en mulighet til å omgå nye bestemmelser om utlån av våpen.

Vi stiller videre spørsmål ved om overgang fra søknad til melding i realiteten forenkler politiets kontrolladgang. Det vises blant annet til at politiet, ved mottatt søknad, gis muligheten til å be om dokumentasjon på at våpen vil bli oppbevart i henhold til gjeldende retningslinjer på ny adresse. En overgang fra søknad til melding, vil medføre at politiet mister adgangen til å nekte oppbevaring på annet sted enn folkeregistrert adresse, derom trygghetshensyn taler mot slik oppbevaring. I lys av dette stiller vi også spørsmål ved om det er hensiktsmessig å frafalle tidsbegrensningen for oppbevaring på annen adresse. Det vises til at de fleste jaktformer skjer innenfor en begrenset tidsperiode i de ulike sesongene, og at jegere flest utøver et begrenset antall jaktformer (for eksempel småviltjakt). For de fleste jegere synes det derfor ikke å være et faktisk behov for å oppbevare sine skytevåpen på annen adresse enn den folkeregistrerte utover en periode på inntil ett år.

Kapittel 8

Øst politidistrikt er positive til at forskrift om anlegg av, kontroll med og godkjenning av sivile skytebaner oppheves, og at det heller gis hjemmel i forskrift til at Politidirektoratet fastsetter teknisk reglement. Gjeldende forskrift er gammel og gir ikke klare nok føringer for hvilke krav som kan settes til moderne konstruksjonsmetoder eller oppdaterte krav til miljø og sikkerhet.

Kapittel 9

Vi er positive til at forhandlere pålegges en utvidet plikt for rapportering av både salg av våpen, jf. forslaget § 9-6, og utlevering av våpen til salg og utlån, jf. forslaget § 9-16.

Politiet gis adgang, jf. forslaget § 11-9, til å tilbakekalle bevilling for forhandlere som har hatt omsetning på mindre enn kr. 100 000 de siste fem årene. Selv om forhandlerne har en utvidet rapporteringsplikt i den nye forskriften, mener vi det fortsatt vil by på utfordringer å få oversikt over hvilke forhandlere som oppfyller dette kravet. Det er ikke krav til at verken kvartalsrapport eller salgsoppgave må inneholde opplysninger for kjøpesummen av våpen. Vi mener det er hensiktsmessig å innta i kapittel 9, en bestemmelse som pålegger forhandlerne å innlevere rapport om omsetning årlig, eventuelt at slik rapport må fremlegges dersom politiet ber om det.

Kapittel 10

I merknadene til forslaget § 10-3, fremgår det at ny ordning med å gi bevilling for et fastsatt beløp istedenfor hvert vareparti, vil kreve mindre saksbehandling for politiet. Vi stiller oss tvilende til dette fordi forslaget § 10-3 åpner for en skjønsmessig vurdering, der vi nå må vurdere om bevillingen står i rimelig forhold til den næringsdrivende sin omsetning. Dessuten vil politiets arbeid med etterregistrering av partiet i våpenregisteret på forhandlerens beholdning, være likt som dagens ordning.

Vi er positive til forslaget om at Tolletaten skal kontrollere partiene ved innførsel, og sende påtegning til politiet. Dette vil styrke vår kontroll over hvilke og hvor mange våpen som innføres til Norge.

Vi bemerker at forslaget § 10-13 vil medføre administrative konsekvenser for politiet. Å gi melding til utenlandske myndigheter om utførsel av våpen, er en oppgave vi ikke har i dag, og vil medføre merarbeid.

Kapittel 11

Vi er positive til dokumentasjonsplikt på aktivitet til sportsskytterne, jf. forslaget § 11-3. Vi mener forslaget vil være tidsbesparende. Vi tror plikten vil være lett å etterfølge for sportsskyttere, da kravet til dokumentasjon er det samme som ved erverv av konkurransevåpen.

Vi påregner at de nye kravene til obligatorisk kontroll med samlere og våpenforhandlere hvert femte år vil medføre administrative og økonomiske kostnader for politiet. Vi slutter oss likevel til departementets begrunnelse om at det er viktig å kontrollere våpenforhandlere, og tilkjennegir at dette har vært en nedprioritert oppgave i mange politidistrikter.

Kapittel 12

Det fremgår av forslaget § 12-1 andre ledd at skytevåpen som er deaktivert skal etterkontrolleres av politiet. Vi mener dette kravet blir svært vanskelig å etterleve. Kontroll av deaktivering/plombering forutsetter at man har høy våpenteknisk kompetanse. Dersom ansatte ved våpenkontoret skal gjennomføre etterkontroll, vil enten kontrollen være mangelfull, eller forutsette at våpenet videresendes til Kripos for inspeksjon.

Dersom meningen med forslaget er at etterkontroll kun skal omfatte administrativ etterkontroll, altså kontroll av dokumentasjon fra børsemaker, mener vi teksten i hjemmelen bør presiseres, eller at dette presiseres nærmere i rundskriv.

Kommentarer til punkt 3 - Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi har merket oss at departementet mener at endringene ikke vil innebære store økonomiske og administrative konsekvenser for politiet. Den endringen som innebærer størst konsekvenser er at politiet skal kontrollere sportsskyttere med særskilte tillatelser, våpensamlere og våpenforhandlere minst hvert femte år.

Vi er enige med departementet i at denne endringen ikke vil medføre store konsekvenser for politiet, men bemerker at vi allerede er presset på ressurser og har lang saksbehandlingstid i våpenforvaltningen. Et tilfang av nye oppgaver vil derfor få ytterligere konsekvenser for bl.a. saksbehandlingstiden.

Med hilsen

Eli Fryjordet
driftsenhetsleder

Elin Grøttjord
politiadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Vest politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
20/61277 - 1

Dato:
11.05.2020

Høringsuttalelse - Høring fra Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til ny våpenforskrift

Det vises til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til ny våpenforskrift. Vest politidistrikt avgir med dette høringsuttalelse til forslaget.

Vest politidistrikt har følgende merknader til de enkelte bestemmelsene.

"Kapittel 2. Løyve- og meldeplikt for skytevåpen, våpendelar og ammunisjon"

Kapitlet omhandler hvilke skytevåpen om ammunisjon som er fritatt fra registreringsplikt, hvilke skytevåpen som er fritatt fra registreringsplikt, men underlagt meldeplikt, og hvilke våpendelar som enten er underlagt registrerings- eller meldeplikt.

Det vises til at flere svartkruttvåpen produsert før 1890 kan skyte ferdigladde patroner. Slike våpen kan derfor ha større skadepotensiale enn svartkruttvåpen som ikke kan skyte ferdigladde patroner. I den sammenheng ønsker departementet innspill fra høringsinstansene på om slike våpen bør omfattes av løyve- og registreringsplikten. Etter Vest politidistrikt sin oppfatning bør slike våpen, på bakgrunn av det mulige skadepotensiale, omfattes av plikten.

I § 2-7 første ledd videreføres gjeldende regler om gyldigheten på en søknad, med den forskjell at politiet kan forlenge gyldigheten på en søknad med inntil 12 måneder av gangen og at det ikke gjelder noen maksimumstid for hvor lenge tillatelsen kan forlenges. Bakgrunnen for denne endringen er at noen skytevåpen har lang leveringstid, noe som kan føre til behov for å forlenge tillatelsen ut over 18 måneder. Til dette vil Vest politidistrikt bemerke at § 2-7 bør regulere at en søknad kun kan forlenges innenfor gyldighetstiden. Dersom en søknad er utgått på dato og søker ikke har fornyet den innenfor fristen, bør det føre til at søknaden er utgått og at det må leveres en ny søknad. Ved søknad om konkurransevåpen bør politiet kunne be om dokumentasjon på at behovet er tilsvarende som ved innvilgelsesdato før man får fornyet søknaden, for eksempel dersom søker har sluttet i klubben i mellomtiden.

Vest politidistrikt

"Kapittel 3. Våpentypar det ikkje kan gjevast løyve for"

I den nye våpenloven § 5 annet ledd nr. 1 til 5 er det lovfestet hvilke våpentyper som politiet normalt ikke kan gi tillatelse til, som videre presiseres i forskriftens kapittel 3.

Vest politidistrikt viser her til § 3-1 hvor det fremgår at gjeldende krav til særskilt tillatelse for skytevåpen i kaliber .455 og større ikke er videreført. Departementet mener at det ikke er gode grunner for å videreføre forbudet fordi kaliber .455 og større etter deres vurdering ikke har slikt særskilt skadepotensiale som de kaliber som er nevnt i § 3-1.

Den aktuelle typen kaliber er laget for storvilt, og Vest politidistrikt vil i den sammenheng påpeke at det er visse utfordringer med å få benytte grovkalibrede rifler til jakt i Norge. Til storviltjakt må man avlegge skyteprøven som må avvikles på godkjente skytebaner i DFS eller NJFF. Skytebaner som er godkjent etter forskrift om anlegg av, kontroll med og godkjenning av sivile skytebaner av 1. Juni 1998, er godkjent for kaliber mindre enn 12,7 mm. Flere skytebaner har også gått over på elektroniske skyteskiver som ikke godtar for grove kalibre. Det vil således kunne være utfordrende å avlegge skyteprøven på godkjente skytebaner i Norge.

"Kapittel 4. Erverv av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon til jakt, sportsskyting eller samling"

Her gis det utfyllende regler for erverv av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon til jakt, sportsskyting og samling etter våpenloven §§ 10, 11 og 12.

I § 4-1 reguleres hvilke halvautomatiske rifler som kan erverves til jaktbruk. Våpenmodeller som oppfyller generelle krav til våpentypen skal nå være lovlig uten krav til særskilt godkjenning. Slike generelle vilkår medfører at det ikke lenger settes krav til at den enkelte våpenmodell må kontrolleres av Kripos og det medfører også at forskriften ikke trenger å liste opp de våpenmodellene som er godkjente. Slike generelle vilkår vil med andre ord være lettere å praktisere enn gjeldende ordning. En ulempe ved å sette slike generelle vilkår for godkjenning er at det i noen tilfeller vil kunne være krevende å fastslå om den konkrete våpenmodellen oppfyller de generelle kravene til godkjenning, og departementet ber derfor om at høringsinstansene gir innspill på eventuelle andre måter å fastsette kravene til lovlig våpentype.

Vårt innspill er at det bør utarbeides en standardliste fra sentralt hold, over våpen som er forhåndsgodkjente. Det vil bidra til økt likebehandling og vil også fungere som et hjelpemiddel for de politidistrikt som importerer våpen fra produsent.

Utviklingen av våpen er hurtig, derfor bør nye modeller kontrolleres og godkjennes før politidistriktene innvilger søknader om erverv eller import av nye halvautomatiske skytevåpen. Det vil være en krevende prosess å fastslå om nye våpenmodeller oppfyller de generelle kravene til godkjenning.

Reglene i § 4-3 vil forskriftsfeste gjeldende praksis etter rundskriv RPOD 2009-9 pkt. 3.5.1.1 om at det kan gjøres unntak fra kravet til innføring i Jegerregisteret for erverv av skytevåpen til jakt som ikke krever det. Det blir som noe nytt fastsatt et krav til at det bare kan erverves komplette skytevåpen til dette grunnlaget og et krav om at søker må dokumentere å ha tilstrekkelig våpenkyndighet. Til det sistnevnte kravet vil Vest politidistrikt bemerke en viss

usikkerhet rundt hvilke konkrete krav som stilles til kyndigheten og hvordan denne skal dokumenteres.

Reglene i § 4-11 viderefører dagens våpenforskrift om antall skytevåpen som kan erverves til samling, men slik at det settes en øvre grense på 100 komplette skytevåpen. Bakgrunnen for endringen er at gjeldende regelverk er lite forutsigbart, noe som har ført til varierende praksis. Det vil ikke bli stilt krav til særskilt vurdering for erverv av opp til 100 skytevåpen, ut over at våpentypene må falle inn under samlere sine godkjente samlrområder. I § 4-12 videreføres kravet i gjeldende våpenforskrift om at bare erfarne samlere kan erverve og ha skytevåpen som ellers er forbudt. Noe nytt er at det fastsettes at våpensamlere som oppfyller kravet til aktivitet i først ledd, uten særskilt tillatelse kan erverve og ha inntil fem komplette rifler, hagler, pistoler og revolvere som omfattes at de generelle forbudene mot farlige våpen.

Til disse endringene vil Vest politidistrikt bemerke at de vil medføre en økning i totalt antall samlervåpen i Norge og at det vil kunne føre til at det vil være flere farlige skytevåpen ute blant samlere. Et større antall samlervåpen og våpen som det er gitt dispensasjon til fra forbudet vil kunne føre til større muligheter for at slike våpen kommer på avveie. Vest politidistrikt er av den oppfatning at dagens våpenforskrift allerede tilrettelegger for at samlere kan erverve og inneha en tilstrekkelig våpensamling

"Kapittel 5. Andre ervervsgrunnlag"

Det legges opp til at unntaket for medlemskap i skytterforening for tjenestepersoner i politiet bortfaller. Begrunnelsen for dette er blant annet at arbeidsgiver skal tilrettelegge for dette i arbeidstiden. Det bemerkes at gode skyteferdigheter er viktig i beredskapssammenheng. Det vil være geografiske forskjeller i politidistriktet som gjør at egentrening vil være vanskelig tilgjengelig for alle aktuelle medarbeider på grunn av avstander. Vest politidistrikt kan ikke se at det er fremhevet noen ulemper med den ordningen som gjelder i dag. Det er mulig at en innsnevring i regelverket til kun å gjelde tjenestepersoner med politimyndighet og godkjent våpenopplæring fra Politihøgskolen/Politiskolen kan være veien å gå. Dette i tillegg til eventuelt å redusere antall våpen som kan erverves etter denne bestemmelsen.

I § 5-2 forskriftsfestes reglene om erverv av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon for godkjente skytterforeninger- og organisasjoner, som i dag er regulert i Politidirektoratets rundskriv RPOD 2009-9 pkt. 3.6.1. Skytterforeninger tilsluttet godkjente skytterorganisasjoner kan nå erverve og inneha inntil 15 komplette skytevåpen som kan brukes i organisasjonen sine godkjente skytterprogram.

Til denne endringen vil Vest politidistrikt bemerke at den vil medføre at skytterlagene får et begrenset antall våpen innenfor hvert bruksområde/program. Flere skytterorganisasjoner har et stort antall bruksområder/programmer som skytterlagene benytter. Ved å sette en begrensning på 15 skytevåpen vil det kunne medføre at skytterlag ikke får våpen til alle bruksområder/programmer som de kan tilby sine medlemmer. Denne problemstillingen kan løses ved at politiet gis en dispensasjonsmyndighet, slik at store skytterlag som har mange medlemmer og et bredt utvalg av bruksområder/programmer kan gis tillatelse til å erverve og inneha et større antall komplette skytevåpen enn 15, alternativt at antallet skytevåpen gjenspeiler antallet medlemmer som klubben har.

I § 5-5 videreføres reglene om erverv og innehav av luft- og fjørvåpen uten materielle endringer. En endring er at det gis fritak fra behovskrav og forbundstilknytning for moderne munnladere, kammerladere og perkusjonsrevolvere. Fritaket begrunnes med at disse våpentypene har en lav skuddkapasitet og et avgrenset skadepotensiale og det må således regnes som tilstrekkelig at søker oppfyller kravene til alder og personlige egenskaper.

Etter Vest politidistrikt sin mening vil denne endringen kunne medføre at erverv av denne type våpen vil stige kraftig da det er mange som ønsker å erverve slike, og det anses således som hensiktsmessig å videreføre dagens regelverk med behovsprøving.

“Kapittel 6. Oppbevaring, transport, sending og lån av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon”

Etter den nye våpenloven § 16 andre ledd kan politiet gi en tidsbegrenset tillatelse til å oppbevare skytevåpen, våpendeler eller ammunisjon på annen adresse enn sin faste bopel. Departementet foreslår å forskriftsfeste at våpeneier kan oppbevare skytevåpen, våpendeler og ammunisjon på annen adresse enn sin folkeregistrerte adresse, dersom vedkommende på forhånd melder fra om endring av oppbevaringsadresse til politiet. Endringen begrunnes med praktiske hensyn.

Vi ser utfordringer med å ha en tilstrekkelig oversikt over hvor våpen til enhver tid blir oppbevart. Da det ikke fremgår av § 6-1 femte ledd at oppbevaringsadressen må være en bebodd adresse kan man ende opp med at våpen oppbevares i en ubebodd bolig/bygning. Det fremgår heller ikke om denne type oppbevaring er tidsbegrenset eller om den kan være permanent. En annen utfordring er dersom våpnene oppbevares på en adresse i et annet politidistrikt.

Dersom endringene blir vedtatt bør det utarbeides felles retningslinjer for alle politidistrikter som blant annet regulerer at våpeneier må få en bekreftelse fra politiet på at meldingen om oppbevaringsadressen er registrert. Det kan også være en fordel at våpeneier må opplyse om tidsrommet våpenet skal oppbevares på en annen adresse.

Videre vil Vest politidistrikt påpeke viktigheten av at politiet til enhver tid har god oversikt over hvor våpen oppbevares. I kritiske situasjoner er det ofte svært viktig få hurtig kontroll på våpen. Dersom et meldingssystem ikke fungerer optimalt kan det oppstå situasjoner hvor politiet bruker unødvendig tid og ressurser på å lokalisere hvor våpen er oppbevart.

I § 6-10 videreføres reglene i gjeldende våpenforskrift § 81, med den endring at det er tilstrekkelig å varsle politiet om hvor våpen, delene eller ammunisjonen blir oppbevart. Etter dagens regelverk må det sendes en skriftlig søknad. Vest politidistrikt har opplevd denne ordningen som velfungerende og lite ressurskrevende, og den fører til at politiet får en god oversikt over hvor skytevåpnene oppbevares. Etter vår oppfatning bør dagens ordning slik den fremgår av § 81 videreføres i § 6-10.

“Kapittel 9. Næringsverksemd og merking”

Til utformingen av § 9-1, som viderefører reglene i gjeldende våpenforskrift § 34, vil Vest politidistrikt påpeke at det også bør være klare regler for de som kun produserer prosjektiler. Det vises her til at Vest politidistrikt har hatt to søknader fra slike produsenter og ser således et behov for klare regler.

"Kapittel 10. Inn og utførsel av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon"

I § 10-2 videreføres reglene i gjeldende våpenforskrift § 55 første og tredje ledd med noen endringer. For å gjøre saksbehandlingen enklere er det fastsatt krav til at en søknad skal fremmes på fastlagt skjema. Det blir ikke satt så detaljerte krav til hvilke opplysninger søknaden skal inneholde som etter gjeldende våpenforskrift. Til dette vil Vest politidistrikt påpeke at søknadene ikke bør bli for generelle, men at de bør inneholde klare krav til våpentype, merke, modell, kaliber og mekanisme. Dette for å unngå import av ulovlige skytevåpen eller våpen som ikke er godkjent.

Til § 10-3 vises det til at beløpsgrensen vil kunne sette begrensninger for forhandlere/grossist som importerer alle våpen fra en forhandler/produsent. Politiet kan bare gi tillatelse til innførsel av skytevåpen, våpendeler og ammunisjon i kvantum som står i rimelig forhold til den næringsdrivende sin omsetning. I særlige tilfeller kan politiet gi fritak fra beløpsgrensen eller lengden på tillatelsen. Til dette vil vi påpeke viktigheten av klare retningslinjer for hvilke særlige tilfeller vi kan gi fritak.

"Kapittel 11. Forvaltning, kontroll og tilbakekall av våpenløyve"

I § 11-4 og i § 11-5 forskriftsfestes krav om at politiet minst hvert femte år skal kontrollere våpensamlere og våpenforhandlere. Vest politidistrikt anser det som positivt til at det kommer et tidfestet krav til slike kontroller. Klare retningslinjer og krav bidrar til økt sikkerhet og likebehandling på tvers av politidistrikt, noe som veier opp for at det vil medføre noe økt ressursbruk.

"Kapittel 12. Deaktivering og gebyr"

Til § 12-1, vedrørende ettergodkjenning av deaktiverte skytevåpen, ser Vest politidistrikt nødvendigheten av et kontrollorgan som kan stå for nødvendig kompetanse som kreves for å kontrollere at våpenet er deaktivert i henhold til gjeldende regler.

I § 12-2 forskriftsfestes hvilke tillatelser eller godkjenninger som krever gebyr, samt størrelsen på gebyret. I den sammenheng vil Vest politidistrikt vise til at våpenpass også burde vært gebyrbelagt. Det utarbeides eller forlenges mange våpenpass, og er således en til tider svært ressurskrevende jobb.

"Kapittel 14. Overgangsreglar"

Etter en nærmere gjennomgang har departementet kommet til at overgangsperioden i § 43 bør kortes ned fra tre til ett år, noe som begrunnes med at det bidrar til en mer effektiv gjennomføring av forbudet mot halvautomatiske rifler med større skadepotensiale. Siden forbudet har vært kjent siden 2018 mener departementet at en overgangsperiode på ett år vil gi rammede våpeneiere tilstrekkelig med tid til å kunne innrette seg etter det nye regelverket.

Til dette vil Vest politidistrikt bemerke at politidistriktene, etter pålegg fra Politidirektoratet, har sendt ut et brev til alle som skal kjøpe grovkalibrede halvautomatiske rifler med informasjon om at de har en frist på tre år på å selge, destruere eller deaktivere våpen når loven trer i kraft. Kjøpere har dermed kjøpt våpen med den tro om at de vil få en frist på tre år, og endringen vil dermed føre til en vesentlig endring av deres rettsstilling.

Videre vil vi vise til utfordringen med å fange opp alle halvautomatiske rifler som er registrert i våpenregisteret. I dagens register er det mange våpen som ikke er ført med rett merke, modell eller mekanisme. Det har sammenheng med at våpenregisteret først ble digitalisert en gang på 1990-tallet. Digitaliseringen ble gjennomført ved at alle manuelle kort ble lagt inn, og på disse kortene var det kun oppført rifle, kaliber og våpennummer. Søknadsskjemaet for våpen har i tillegg vært mangelfullt frem til for kun noen år siden. Dette innebærer at det kan være flere som har kjøpt halvautomatiske rifler som ikke har blitt innført i våpenregisteret som halvautomatiske. Dagens våpenregister bør oppdateres slik at det er mulig å fange opp alle grovkalibrede halvautomatiske våpen. Det er en tidkrevende jobb og de som fanges opp vil få samme tidsfrist på å avhende, destruere eller deaktivere våpenet. Ved å opprettholde overgangsperioden på 3 år vil vi ha mulighet til å fange opp alle feilregistreringer.

Med hilsen

Trond Sekkingstad

Driftsenhetsleder/Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Høringsuttalelse – ny våpenforskrift

Justis- og beredskapsdepartementet har fremmet forslag til ny våpenforskrift. Politidirektoratet anmoder om at det kommenteres spesielt på paragrafer med nytt innhold, og paragrafer med innhold som krever ressursbruk fra politiets side. Det bes videre om at merknadene knyttes opp mot paragrafene. I det følgende vil Nordland politidistrikt inngi sine merknader til noen konkrete paragrafer. Først ønsker vi imidlertid å komme med noen øvrige innspill, knyttet til utvandrede personer registrert med våpen og at lov og forskrift er utformet på nynorsk.

Ifølge Nasjonalt våpenregister er det nesten 9000 våpen registrert på personer som har utvandret fra Norge. Dette må følges opp på lik linje med dødsbo, og vi mener derfor at det bør tas med en klar og tydelig hjemmel i lov og forskrift om at våpenkortet skal tilbakekalles når våpeneier flytter ut av landet. Ettersom svært få av Norges befolkning har nynorsk som hovedmål, mener vi at ny våpenlov og forskrift også bør gjøres tilgjengelig på bokmål, for at lovverket skal være enklere å forstå og anvende.

Kapittel 2

§ 2-3 Skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt

Nordland politidistrikt stiller seg kritisk til at det ikke innføres registreringsplikt for enkeltskudds hagler som er ervervet før 1990. Det dukker opp enorme mengder slike våpen til enhver tid, og potensiale for at de havner i gale hender er stort. Vi mener derfor at det bør innføres registreringsplikt for disse våpnene.

§ 2-7 Lengda på eit ervervsløyve

Etter dagens praksis tas det kun rutinemessig ny vandelsjekk før en tillatelse knyttet til jaktvåpen forlenges. Dersom det derimot søkes om forlengelse av en tillatelse for våpen til konkurranse/øvelse krever vi i tillegg at søker må dokumentere fortsatt behov (aktivitet). Dette er noe tidkrevende, så dersom det ikke settes begrensning på hvor mange år et løyve kan forlenges risikerer man at det brukes unødvendig mye ressurser på en søknad som kun er gebyrbelagt 1 gang. Vi mener derfor ordlyden bør endres, og at det bør legges inn et tredje punktum om at en tillatelse "kun i særlige tilfeller kan forlenges for mer enn ett år."

Kapittel 4

I dette kapitlet er det satt konkrete vilkår som forenkler saksbehandlingen av de ulike søknadene og sikrer likebehandling. Nordland politidistrikt ser svært positivt på dette.

§ 4-13 Test og demonstrasjonsskyting med samlarvåpen

Vi mener at det her bør tilføyes: Politiet kan "etter søknad" godkjenne test- eller demonstrasjonsskyting(...). For at det ikke skal være noen tvil om at politiets eventuelle godkjenning skal være skriftlig.

Kapittel 6

§ 6-4 Oppbevaring av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon hjå personar (...)

Nordland politidistrikt synes det er svært positivt at det er satt så konkrete krav til sikring av lokaler der det skal drives næringsvirksomhet. Dette sikrer likebehandling og forenkler saksbehandlingen.

Kapittel 7

§ 7-4 Reglar om krav til vandel for fysiske personar

Av våpenforskriften § 7-4 første ledd fremgår det at "Ved krav for vandel kan det berre leggst vekt på opplysninger som hadde framkome på en uttømmende og utvida politiattest, jf. politiregisterlova § 41".

I våpenforskriften oppstilles dermed vandel som et selvstendig vilkår, og det fremgår at vandel som hovedregel ikke lenger vil være en del av skikkethetsvurderingen. Videre fremgår det at § 7-4 første ledd er en videreføring av gjeldende praksis, og formålet er å forskriftsfeste de ytre rammene for hvilke opplysninger som er relevante i vurderingen. Nordland politidistrikt mener at våpenforskriften § 7-4 første ledd ikke er en videreføring av gjeldende praksis, men tvert i mot medfører store endringer av dagens praksis. Vi mener også at det kan være uheldig og vanskelig med et så skarpt skille mellom vandel og skikkethet.

Vilkåret om vandel erstatter dagens vilkår om pålitelighet. Pålitelighet sikter først og fremst til vandel, men tolkes i vid forstand slik at vedkommende ikke må være ilagt en strafferettslig reaksjon for at vi skal kunne vektlegge forholdet ved vurderingen. Eksempelvis kan vi vektlegge en henlagt straffesak eller en verserende straffesak hvor vedkommende kun har status som mistenkt, noe som må ses i sammenheng med vårt beviskrav, alminnelig sannsynlighetsovervekt. Det avgjørende er at handlingen som skaper berettiget tvil om vedkommende innehar de nødvendige personlige egenskaper har funnet sted, ikke hvilken reaksjon som har blitt ilagt.

Dersom vi kun kan vektlegge forhold som vil komme på en uttømmende og utvidet politiattest etter politiregisterloven § 41, vil terskelen bli høyere for å kunne konstatere at vedkommende ikke innehar de nødvendige personlige egenskaper. Fokuset flyttes fra selve handlingen, til den ilagte strafferettslige reaksjonen. Politiregisterloven § 41 oppstiller unntak for saker overført til konfliktrådet, noe som i dag ikke i seg selv har betydning for hvorvidt forholdet kan vektlegges. Videre vil vi ikke lenger kunne vektlegge opplysninger som fremkommer i PO, henlagte straffesaker, eller verserende straffesaker hvor vedkommende kun har status som mistenkt. Dette vil eksempelvis kunne være svært uheldig i verserende straffesaker hvor vedkommende er mistenkt for å ha utøvd mishandling i nære relasjoner og det foreligger samlivsbrudd. Det er godt dokumentert at faren for voldsutøvelse øker i denne fasen, og tilgjengelighet til våpen vil derfor kunne utgjøre en fare for at volden fører til tap av liv. Det kan ta lang tid før det formelt tas ut siktelse i en sak, og dersom politiet vil måtte vente til dette skjer kan det i mellomtiden oppstå svært uheldige situasjoner.

Videre oppstiller politiregisterloven § 41 nr. 1 c) visse unntak for unge lovbrøyttere, og det vil bli vanskeligere og mer kompliserte vurderinger av om vi kan vektlegge forhold begått av personer som var under 18 år på gjerningstidspunktet. Generelt er det grunn til å påpeke at saksbehandlere som arbeider med våpen i dag ikke arbeider med, og er ikke særlig kjent med regelverket knyttet til politiattester. Det nye forslaget vil medføre en mye mer krevende jobb for saksbehandlerne når det skal vurderes om vandelskravet er tilfredsstillt, og det vil også ta tid og ressursbruk å sette seg inn i et nytt regelverk.

§ 7-6 Utfyllande føresegner for skikkavurderinga

Av våpenforskriften § 7-6 fremgår det at "Ved vurderinga av om ein person skal reknast som uskikka grunna tilknytning til kriminelle miljø eller andre forhold, jf. våpenlova § 16 første ledd, kan det leggast vekt på opplysninger som er registrert i medhald av politiregisterforskrifta. Det kan leggast vekt på opplysningar i følgjande registre: kriminaletteretningsregisteret(kapittel 47), straffesaksregisteret(kapittel 48), etterlysningsregisteret(kapittel 51), politioperative register(kapittel 53), og arrestjournal(kapittel 54). Det kan også leggast vekt på opplysningar som politiet mottar frå Politiets tryggingsteneste".

Nordland politidistrikt ønsker først å bemerke at også "helsemessige forhold" bør tas med i ordlyden, da det også utgjør en del av skikkethetsvurderingen etter våpenloven § 16. Det er også i utgangspunktet de samme registrene vi henter eventuelle opplysninger om helsemessige forhold fra. Vi gjør også oppmerksom på at vi i noen tilfeller får direkte meldinger eller telefoner fra helsetjenesten, og bruker opplysninger som ikke fremkommer i noen av de angitte registrene.

Vi mener videre at en opplisting av disse registrene i seg selv ikke bidrar til å gjøre det klarere og mer forståelig hva som kan vektlegges ved skikkethetsvurderingen. Eksempelvis er ordlyden "andre forhold" svært vid og skjønnsmessig, og det fremstår som uklart hva ordlyden er ment å omfatte. Det fremstår som uklart om det her er ment at politiet skal kunne vektlegge forhold som ikke vil kunne vektlegges ved vurderingen av det foreslåtte vandelskravet, eksempelvis om vi her kan vektlegge henlagte straffesaker eller verserende straffesaker hvor vedkommende kun har status som mistenkt. Her vil det være behov for nærmere retningslinjer om hva som ligger i vilkåret. Det virker som om intensjonen har vært å skape et skille mellom vandel og skikkethet, men det er uklart hvor grensen skal gå mellom de ulike vilkårene. Eksempelvis, forutsatt at følgende kan vektlegges ved skikkethetsvurderingen, kan det tenkes at en person som søker om våpentillatelse er registrert med en verserende straffesak hvor han kun har status som mistenkt. I tillegg er han tidligere bøtelagt for et straffbart forhold. Dette ene forelegget er ikke tilstrekkelig til å avslå etter det selvstendige vilkåret om vandel, og den ene verserende straffesaken er ikke tilstrekkelig til å avslå på bakgrunn av skikkethetskravet. Samlet sett ville imidlertid forholdene vært tilstrekkelig grunnlag, og problemstillingen blir da hvilket vilkår et avslag kan hjemles i. Etersom det ikke kan legges vekt på mistenksaker i vandelskravet, må det eventuelt i så fall bli skikkethetskravet.

§ 7-7 Reglar om krav til botid

Av våpenforskriften § 7-7 fremgår det at: "Politiet kan setje som vilkår at personar som ikkje kan dokumentere tilfredsstillande vandel må bu i Noreg i inntil fem år før det gjevast våpenløyve".

Nordland politidistrikt synes det er veldig bra at krav om botid nå blir forankret i våpenloven og våpenforskriften. Vi mener imidlertid at våpenforskriften § 7-7 er utydelig og uheldig formulert. Ordlyden "inntil fem år" er upresis, og åpner for en skjønnsmessig vurdering, hvor det kan tas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle av hvor lenge en person må bo i Norge. Dette vil igjen åpne for ulik praksis, og vil kreve nærmere retningslinjer for hvilke vurderinger som skal tas i vurderingen av botidskravet, og når det kan være tilstrekkelig at en person eksempelvis har bodd fire år i Norge, og når en person eksempelvis må bo fem år i Norge. Av hensyn til likebehandling,

forutberegnelighet og at regelverket skal være klart og tydelig, mener vi det bør oppstilles et konkret og absolutt botidskrav. I den forbindelse viser vi til yrkestransportlova § 37c, hvor det uttrykkelig fremgår at utlendinger må ha bodd fire år i Norge før kjøreseddel kan utstedes. Vi mener det i våpenforskriften § 7-7 bør oppstilles et uttrykkelig krav om fem års botid i Norge. Vi mener videre at det med fordel kunne vært uttrykkelig presisert når en person kan "dokumentere tilfredsstillende vandel", og at det kun er politiattest fra EØS-land som aksepteres. Vi viser igjen til formuleringene i yrkestransportlova § 37c, hvor dette fremgår uttrykkelig av loven.

Kapittel 9

§ 9-3 Vilkår for løyve til å drive handel, mekling eller utleige av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Bestemmelsens første ledd nr. 2: "Har enten bestått kurs godkjent av Politidirektoratet(...)".

Dersom dette punktet skal videreføres bør Politidirektoratet sørge for at slikt kurs er tilgjengelig. Dersom det opprettes obligatorisk kurs som skal gjennomføres for alle som gis bevilling, vil man sikre lik kunnskap hos våpenforhandlere, og politiet vil kunne være tryggere på at bevillingshaver faktisk har den nødvendige kunnskap som trengs før det etableres nye virksomheter for våpensalg. Dersom det ikke er tiltenkt å opprette et slikt kurs, bør det imidlertid fjernes fra vilkårene da det siden 2009 har blitt vist til et vilkår som ikke er mulig å oppfylle.

Kapittel 11

§ 11-3 Kontroll med våpenløyve for sportsskyttarar med særskilt løyve

Nordland politidistrikt synes det er svært positivt at det er direkte hjemlet i forskrift at sportsskyttere som har ervervet halvautomatisk rifle og/eller våpenmagasin etter § 2-5 hvert femte år er pliktig til å sende inn dokumentasjon på aktivitet. At mye av ansvaret settes direkte til våpeneier vil lette politiet oppfølgingsarbeid i slike saker.

Deres referanse:
20/40396 - 1

Vår referanse:

Sted, dato
Oslo, 27.05.2020

HØRING – NY VÅPENFORSKRIFT

Vi viser til Politidirektoratets brev av 20. mars d.å. og Justisdepartementets høringsnotat, og oversender med dette Kripos' høringsuttalelse.

Innledning

Kripos ser positivt på at et forslag til ny våpenforskrift nå foreligger til høring. Som arbeidet med ny våpenlov viser, har det en god stund vært behov for en gjennomgang og modernisering av våpenlovgivningen.

Kripos ønsker innledningsvis å komme med noen kommentarer til utformingen av regelverket generelt og til forskriftsutkastet spesielt. Deretter knyttes kommentarer til de enkelte bestemmelsene.

Kripos har hatt særlig fokus på hvordan regelverket forventes å fungere i praksis som helhet, herunder sammenhengen mellom lov og forskrift. Vi forsøker å løfte fram problemstillinger for å bidra til at regelverket blir anvendelig og ikke mer komplisert og detaljert enn nødvendig.

Generelt om utkastet til ny forskrift

Et sentralt formål med en ny våpenlovgivning var å gjøre regelverket mer forutsigbart og lettere tilgjengelig, noe Kripos ser positivt på, idet dagens regelverk er vanskelig tilgjengelig, fragmentarisk og til dels utdatert.

Selv om flere av bestemmelsene i forslaget til ny våpenforskrift synes fornuftige, frykter Kripos imidlertid at man ikke har lykkes med intensjonen om å gjøre regelverket mer forutsigbart og lettere tilgjengelig. Konkrete begrunnelser for vårt syn fremgår i kommentarene til de enkelte bestemmelsene. En overordnet årsak til at forslaget fremstår komplekst og uoversiktlig, synes imidlertid også å være foranlediget av noen viktige mangler ved våpenlovutvalgets gjennomgang av den eksisterende lovgivningen. En tenker da særlig på at utvalget i liten grad utredet de materielle reglene som gjaldt i lov, forskrift og direktiver, og gjorde vurderinger av om disse virket etter sin hensikt eller ikke. Etter Kripos' syn, som også er kommunisert ved tidligere anledninger, har dette resultert i at en rekke av våpenlovgivningens bestemmelser er videreført uten noen nærmere begrunnelse- eller vurdering av hvordan de har fungert. Selv om dette delvis er avhjulpet gjennom høringsrunden i forkant av Prop. 165L (2016-2017),

Kripos

frykter Kripus at denne mangelen ved våpenlovutvalgets utredning har medført at problemet til dels har forplantet seg videre i arbeidet med ny våpenforskrift.

En slik videreføring av bestemmelser uten tilkjenningitt begrunnelse eller vurdering av effekt finner man også flere eksempler på i nærværende høringsnotat. Materielle endringer er også foretatt uten begrunnelse som umiddelbart er lette å forstå. Forslagene om materielle endringer fremmes ifølge notatet enten som følge av ny våpenlov eller av departementets eget tiltak, men det er vanskelig å utlede hvilke endringer departementet mener følger av loven, og hva som fremmes av eget tiltak. Overnevnte forhold gjør at høringsuttalelsen har blitt forholdsvis omfattende, og at den kan fremstå kritisk.

Som ved høringene til ny våpenlov savner Kripus at de øvrige nordiske landenes våpenlovgivning i større grad trekkes inn i arbeidet. Vi er klar over at våpenlovgivning i Norden er kort redegjort for i Prop. 165L (2016-2017), men vi savner at det trekkes flere direkte paralleller til konkrete bestemmelser. Ikke minst er dette relevant med tanke på utfordringene knyttet til implementeringen av EUs reviderte våpendirektiv. Forskriftsutkastet inneholder materielle regelendringer som alene synes begrunnet i tilpasninger til våpendirektivet, og hvor man kan spørre seg om direktivets krav overoppfylles. Det vil da være svært relevant å se hen til hvordan spørsmålene løses i EU-land.

Etter Kripus' syn gjør oppbygningen av og samspillet mellom lov og forskrift det vanskelig å oppnå formålet med et mer forutsigbart og enklere tilgjengelig regelverk. Det er positivt at rundskriv og bestemmelser fra andre lover og forskrifter som er relevante for våpenlovgivningen nå samles i forskriften, men Kripus er betenkt over at ny våpenlov har overlatt formuleringen av sentrale regler, som naturlig hører hjemme i loven, til forskriften. I utkastet foreslås det også at myndigheten for utarbeidelse av retningslinjer på noen områder skal delegeres til Politidirektoratet. Med bakgrunn i overnevnte er det etter Kripus' syn god grunn til å frykte at det på nytt vil utvikle seg et fragmentert og lite brukervennlig regelverk som tidvis er svært detaljorientert og inneholder mange forbehold, noe vi synes gjør regelverket kontraproduktivt.

Ett element som fragmenterer og tynger teksten unødig, er utstrakt bruk av henvisninger (både innad i forskriften og til våpenloven) uten at det alltid er grunn til det. Slik bruk av henvisninger bør holdes på et nødvendig minimum, da erfaring viser at det ikke er noen enkel oppgave å sørge for oppdaterte henvisninger i lovverk. Forslaget inneholder også eksempler der regler som naturlig hører hjemme i samme bestemmelse, er blitt delt mellom våpenloven og -forskriften (også uten henvisning). Et eksempel finnes i forskriftens § 7-2 og våpenloven § 15, hvor forskriften åpner for fritak fra alderskravet for erverv og innehav av pistol og revolver på nærmere angitte vilkår. Av våpenloven § 15 tredje ledd fremgår det samtidig at fritaket fra alderskravet skal være tidsavgrenset til ett år. Reglene knyttet til slikt fritak og begrensningene i fritaket burde etter Kripus' syn vært samlet på ett sted.

Et annet eksempel på at det foreslåtte lovverket kan bli unødvendig komplekst, er at forskriften tidvis står i direkte motstrid til lovteksten, jf. kommentarene til § 1-5 under.

Kripus kan heller ikke se noen begrunnelse for ulikhetene forskriften legger opp til hva angår overgangsreglene. Det synes umiddelbart urimelig at de som innehar for eksempel deaktiverte skytevåpen etter gammel plomberingsstandard og høykapasitetsmagasiner, kan beholde disse uten noen formalia, mens det ikke synes gitt overgangsregler for eksempelvis blankvåpen. Det

er mulig dette ikke er tilsiktet, men en eller annen overgangsregel eller frist for avgivelse synes åpenbart nødvendig.

Kripos mener at dersom det sentrale formålet med ny våpenlovgivning skal oppnås, bør forskriftsutkastet revideres grundig. Forslaget til forskrift vil riktignok modernisere lovgivningen, men både oppbygningen og samspillet mellom lov og forskrift gjør det vanskelig å orientere seg. Flere av våre kommentarer til enkelte bestemmelser har ringvirkninger også for andre bestemmelser i forskriften (og loven). Vi har forsøkt å påpeke disse så godt som mulig der det har vært naturlig. I flere tilfeller vil andre bestemmelser i forskriften måtte omarbeides eller fjernes hvis kommentarene tas til følge. En slik omskriving og omarbeidelse av forskriften faller naturligvis utenfor et hørings svar av denne typen, og vi har derfor knyttet kommentarer også til disse bestemmelsene slik de er foreslått. En konsekvens av overnevnte er at det ikke har vært lett å gjennomgående komme med forslag til ny forskriftstekst.

Til de enkelte bestemmelsene i forskriften

§ 1-1 Definisjoner

Forskriftens definisjoner er viktige da de er avgjørende for forståelsen av en rekke av de øvrige bestemmelsene, og har rettsvirkninger knyttet til seg. Kripos mener flere av de foreslåtte definisjonene er upresise, og sett hen til at det er tale om straffesanksjonerte regler, er det god grunn til å stille spørsmål ved om de oppfyller krav som følger av legalitetsprinsippet. Uansett synes det klart at de flere gir rom for både misforståelser og omgåelser.

Av høringsnotatet leser man at forslagene til særskilte definisjoner av "laust våpenmagasin, pipe, sluttstykke og tønne" er begrunnet i gjennomføringen av EUs reviderte våpendirektiv. I så henseende ville det vært av interesse å vite hvordan de aktuelle våpendelene er definert i de øvrige nordiske landenes våpenlovgivning. Kripos har i forbindelse med denne høringsrunden ikke hatt tid til å undersøke de øvrige lands lovgivning inngående, men så vidt vi har kunnet bringe på det rene, inneholder ikke Sveriges *vapenlag* eller *vapenförorning* definisjoner av de nevnte våpendelene til tross for implementering av EUs reviderte våpendirektiv.

Nr. 1: Så vidt Kripos bekjent finnes det ingen magasiner som er konstruert for å "mate patroner inn i skytevåpenet sitt kammer". Som det også fremgår av § 1-1 nr. 4, er det sluttstykket (ev. en sleide e.l.) som fører patronen inn i kammeret.

Forskriftsutkastet omtaler videre løst magasin som "belte, boks, trommel eller liknande anordning". Uttrykket "liknande" blir her svært vidt og dermed upresist. Er for eksempel alle laderammer å anse som magasin, eller bare noen? Er metallbånd til maskingevær "belte" eller "liknande anordning"? Hva da med disintegrerende beltelenker? Vi antar at man med formuleringen "å mate patroner" mener at magasinet må ha en eller annen tilbringerfunksjon, og at passive ladeskiner, lenker og belter med det utelukkes. Vi kan imidlertid ikke se behovet for denne type definisjon. Rettsteknisk stiller Kripos videre spørsmål ved hvorfor en har valgt å definere "laust magasin", men ikke "magasin". Vi kan heller ikke se at EUs reviderte våpendirektiv kun omtaler løse magasin (detachable loading device). I tillegg 1 til direktivet, blant annet under punkt II A underpunkt 7, omtales både "detachable loading

device" og "loading device [...] is part of that firearm". Sistnevnte må tolkes som innebygget magasin. Selv om det kan være slik at det kun knytter seg rettsvirkninger til begrepet "laust magasin", mener Kripos at det retts teknisk gir bedre mening å definere både løst og innebygget magasin. Det vil da også bli lettere å tilpasse forskriften ved eventuelle senere endringer som omfatter innebyggede magasin.

En mulig løsning, som også er lettere tilgjengelig kunne være:

Magasin: Anordning som er laga for å mate patroner inn i skytevåpenet.

Laust magasin: Magasin som er laga for enkelt å kunne fjernast frå skytevåpenet.

Slik Kripos ser det, vil denne ordlyden fange opp eksemplene bestemmelsen er ment å ramme, og samtidig være lettere å forstå og gi bedre sammenheng. Se også kommentar til § 1-2 nr. 4.

Nr. 2: Definisjonen av "pipe" i forskriften synes for snever. Dersom begrepet "sylindrisk metallstykke" forutsetter et sirkulært tverrsnitt, vil pipen på flere våpenmodeller ikke fanges opp av definisjonen. Videre vil en påpeke at selv om nær sagt alle piper i dag antakelig er laget av metall, kan en lett se for seg at dette kan endre seg gitt den teknologiske utviklingen. Det finnes flere eksempler på komplette våpen som er konstruert ved hjelp av 3D-printer, og som er funksjonsdyktige uten å ha en pipe av metall.

Nr. 3: Det burde etter Kripos' oppfatning være tilstrekkelig å definere "låskasse" som den delen av et skytevåpen pipa er festet i. Et kumulativt krav om at også avtrektermekanismen skal være festet i låskassen, fremstår overflødig, og er i tillegg på svært mange våpen ikke tilfelle.

Nr. 5: Det er uklart hva som menes med "fastmontert" her. På noen revolvere er tønna festet med en skrue, og vil formentlig falle inn under begrepet "fastmontert". Imidlertid finnes det også revolvere som har tønne som er helt løs når løpet vippes opp (for eksempel Smith & Wesson mod. 1). Vi kan ikke se at begrepet "fastmontert" er nødvendig for å oppfylle bestemmelsens formål, og begrepet foreslås fjernet. Begrepet er også brukt i § 1-2 nr. 5.

Nr. 11: Eksplosiv ammunisjon er foreslått legaldefinert til: "prosjektil til skytevåpen som inneheld sprengstoff eller annan eksplosiv substans, som er konstruert for å detonere eller eksplodere enten ved anslag eller i lufta." Dette mener vi er et eksempel på overflødig ordbruk som gjør bestemmelsen unødig tung å forstå. Ettersom eksplosiv substans er det samme som sprengstoff, detonere¹ og eksplodere i praksis er synonyme begrep, og hvordan sprengstoffet er ment å omsettes, neppe har relevant betydning, burde bestemmelsen forenkles. Et forslag er: "Eksplosiv ammunisjon: prosjektil til skytevåpen som inneheld sprengstoff."

§ 1-2 Klassifisering av skytevåpen

Nr. 4: Forslaget til klassifisering av pistol omfatter kun "einhandsskytevåpen som ladast med å enten legge patroner direkte inn i våpenet sitt kammer, eller ved å bruke laust magasin". Det finnes imidlertid pistoler som har fast magasin som ikke kan fjernes, for eksempel Steyr M1912. Det foreslås at begrepet "magasin" benyttes framfor "laust magasin" (jf. Kripos' kommentar til § 1-1 nr. 1).

¹ Detonasjon er en kraftig eksplosjon, men fortsatt en eksplosjon. Alle detonasjoner er eksplosjoner, selv om ikke alle eksplosjoner er detonasjoner.

§ 1-3 Skytevåpen sine funksjoneringsmåtar

Nr. 2: Den forslåtte formuleringen "manuell omlading" foreslås erstattet med "repeter". Begrepet samsvarer bedre med etablert våpenteknisk terminologi.

§ 1-4 Måling av skytevåpenet si total lengde og løpslengde

Annet ledd: "Skytevåpenet si pipelengde målast frå munningen på pipa til støtbotnen i låst (fremre) posisjon".

Etter Kripos' oppfatning bør det kun stå fremre posisjon. Begrepet "låst" er overflødig, og i tillegg finnes det mange sluttstykker som ikke er låst i fremre posisjon.

Tredje ledd: Det burde være unødvendig å presisere at kravet til fjerning av lyddemper ikke gjelder heldempede skytevåpen. Bestemmelsen angir allerede at kravet til fjerning gjelder bl.a. lyddemper som er skrudd på løpet. Dette reiser også spørsmål ved om det er nødvendig å definere "heildempa skytevåpen" i § 1-1 nr. 7. Så vidt vi kan se, har ikke definisjonen betydning ut over nærværende bestemmelse.

§ 1-5 Gjenstandar som ikkje reknast som skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon

Bestemmelsens første ledd lister opp en rekke våpen som ikke skal regnes som skytevåpen etter våpenloven § 2, og er unntatt fra våpenlovens virkeområde. Kripos er noe usikker på om forskriften skal tolkes ordrett, da flere av punktene er i direkte motstrid til lovteksten i § 2. Flere av gjenstandene som her unntas fra våpenlovens virkeområde, forbys likevel senere gjennom andre bestemmelser i forskriften. Begge tilfeller fremstår lovteknisk merkelig, og gjør lovgivningen lite tilgjengelig. Et par eksempler på motstrid mellom lov og forskrift fremgår i nr. 2 og nr. 6 under.

Et eksempel på at gjenstander som etter nærværende paragraf er unntatt fra våpenlovens virkeområde gjøres forbudt i senere bestemmelser finnes i nr. 6 under, hvor gjenstander som er laget for å sende ut veske eller gass tilsynelatende er unntatt fra våpenlovens bestemmelser. Tåregass, pepperspray og lignende selvforsvarsspray er likevel forbudt jf. forskriften § 3-6.

Kripos antar ut fra det som fremkommer i høringsnotatet, samt kapitteloverskrifter og plassering i forskriften at meningen med nærværende bestemmelse er å unnta understående gjenstander fra våpenlovens virkeområde for skytevåpen. Dersom dette er tilfellet, bør det komme klart fram.

Nr. 2: Bestemmelsen er i direkte motstrid til ny våpenlov § 2. Selv om en har forståelse for ønsket om å gjøre definisjonen av skytevåpen i ny våpenlov § 2 videre enn tidligere, fremstår bestemmelsen her i forskriftsutkastet nærmest ut til å oppheve en bestemmelse som er gitt i en høyere rettskilde. Kripos er for så vidt enig i at gjenstander som bare kan sende ut lys eller andre former for stråling, ikke bør regnes som skytevåpen, men slik bestemmelsen nå er utformet, vil loven formentlig ha forrang (Lex superior). Selv om våpenloven § 41 gir hjemmel for å definere nærmere i forskrift våpen og gjenstander som er nevnt i loven, fremstår denne tilnærmingen som lovteknisk uheldig, og den bidrar til å gjøre lovverket unødvendig uklart. Etter Kripos' syn vil det her være riktigere å foreta den ønskede justeringen ved lovendring.

Nr. 3: Unntaket fremstår etter Kripos' syn svært vidtrekkende og vil kunne skape usikkerhet. Slik det nå er utformet, vil det for eksempel kunne omfatte alle typer slaktemasker som brukes i kjøttindustrien, noe som åpenbart ikke er tilsiktet (jf. bl.a. forskriften § 2-3).

En vil videre påpeke særlig tre forhold som for oss gjør at unntaket her fremstår uforsvarlig vidt. For det første tar det utgangspunkt i hva en gjenstand eller innretning opprinnelig er laget for. Vi mener det relevante vurderingstemaet burde være skadepotensialet gjenstanden har i forhold til hva den brukes til. For det andre åpner man ved tilføyelsen "andre gjenstandar eller innretningar" for hva som helst bare det er lagd for bruk i bygningsvirksomhet eller andre industrielle formål. Andre industrielle formål er et svært vidt begrep. For det tredje, og det i praksis antagelig mest problematiske ut fra kontrollhensyn, unntar man våpendeler og ammunisjon til disse gjenstandene. Slik vi forstår forskriftsutkastet, vil dette også gjelde selv der det dreier seg om for eksempel ammunisjon som kan brukes i ellers registreringspliktige en- og tohåndsskytevåpen.

Et eksempel på sistnevnte kan være slaktemasker som bruker vanlig håndvåpenammunisjon. Et annet, tenkt, eksempel er at noen lager harpungevær eller andre innretninger til hvalfangst som også kan lades med vanlig skarp rifleammunisjon. Det er da problematisk at våpenet og den tilhørende ammunisjonen ikke bare er fritatt for tillatelse og registrering, men er helt unntatt fra våpenlovens anvendelsesområde.

Kripos foreslår at bestemmelsen endres ved at "laga til bruk i" erstattes med "vert brukt til bygningsformål eller i industri".

Nr. 4: Kripos stiller spørsmål ved om det finnes noe praktisk eksempel på slike gjenstander som er beskrevet i bestemmelsen. Det er ikke umiddelbart lett å se for seg hvordan gjenstander eller prosjektil skal kunne sendes ut uten bruk av et drivmiddel som nevnt. Videre vil vi påpeke en språklig inkurie i formuleringen "drivmiddel som krut, gass, komprimert luft eller annan mekanisk innretning" (Kripos' understrekning). For det første er vi usikre på om bestemmelsen er ment å gi en uttømmende liste over drivmidler som vil gjøre gjenstanden til et skytevåpen, eller om man med formuleringen "drivmiddel som" ønsker å angi eksempler på typen drivmidler som vil gjøre gjenstanden til et skytevåpen. For det andre vil en påpeke at de understrekede ordene over synes å antyde at for eksempel gass er en mekanisk innretning, noe som fremstår merkelig.

Nr. 5: Bestemmelsen synes å forutsette at våpendeler og ammunisjon til gjenstander som er nevnt i bestemmelsen nr. 1 til 4, ikke samtidig kan brukes i alminnelige skytevåpen. Dette vil ikke alltid være tilfellet. Et forslag til utforming av bestemmelsen kan derfor være: Våpendelar og ammunisjon som utelukkende kan brukast i gjenstandar nemnt i nummer 1 til 4. Se også vår kommentar til nr. 3.

Nr. 6: Bestemmelsen er i direkte motstrid til ny våpenlov § 2 hva angår gass. Se for øvrig kommentar til nr. 2 over.

Nr. 10: Se kommentar til §§ 1-7 og 3-6 om våpenlovens gyldighet for offentlige etater.

§ 1-7 Våpenlova sitt virkeområde ovanfor offentlege etatar

Etter Kripos' syn er det ikke bare unødvendig, men også uheldig når forskriftsutkastet presiserer at våpenloven gjelder offentlige etater. Det er jo åpenbart. Våpenloven § 3 annet ledd gjør allerede unntak for våpen, skytevåpen, våpendeler og ammunisjon som brukes i Forsvaret eller politiet sin virksomhet. Fra våpenloven kan man dermed slutte at lovens saklige virkeområde omfatter andre offentlige etater. Det er ellers høyst tvilsomt om det i forskriften er adgang til å gå ut over våpenlovens unntaksbestemmelser. Selv om det er gitt forskriftshjemmel i våpenloven § 41 nr. 2, kan det ikke være slik at forskriften overstyrer eller står i motstrid til loven.

Vi antar bestemmelsen er ment å ha en informativ effekt. Denne måten å angi lovgivningens virkeområde på er imidlertid lite pedagogisk. Det gjør ikke våpenlovgivningen lettere tilgjengelig når en må lese grundig igjennom både lov og hele forskriften for å bringe på det rene hvilke bestemmelser som gjelder for hvilken offentlig etat. Kripos mener det ville vært bedre å forutsette at lovgivningen gjelder offentlige etater, og ha som utgangspunkt at offentlige etater som har behov for våpen, må forholde seg til våpenlovens kontroll- og tillatelsessystem som andre juridiske personer.

Et praktisk eksempel her er tolletaten og kriminalomsorgen. Forskriftsutkastet tar en kasuistisk tilnærming ved å fastsette særskilte unntak fra forbudet mot batong, pepperspray, CS-gass osv. for disse etatene. Dette er med på å vidløftiggjøre forskriften. Videre er det upraktisk å måtte endre våpenforskriften når disse etatene før eller siden ønsker å bytte maktmidler. Det synes å være en bedre løsning at disse etatene enten får tillatelse etter våpenlovens system, eller får en hjemmel i egen særlovgivning. Det ville ivaretatt relevante hensyn, og gitt en lettere tilgjengelig og mer oversiktlig lovgivning.

§ 2-1 Krav om løyve

Bestemmelsen pålegger den som vil erverve eller ha skytevåpen som omfattes av våpenloven, å innhente løyve fra politiet. Det presiseres videre at unntak følger av bl.a. forskriftens § 1-5. Dette unntaket i § 2-1 synes unødvendig ettersom det fremgår klart av § 1-5 at gjenstandene som nevnes der, ikke regnes som skytevåpen, og dermed er unntatt fra våpenlovens virkeområde.

§ 2-2 Løyvepliktige endringer i skytevåpen

Etter Kripos' syn bør også kombinasjonsvåpen nevnes i bestemmelsen, all den tid denne våpentypen er nevnt særskilt under bestemmelsen om klassifisering av skytevåpen (§ 1-2).

Det fremstår videre som et paradoks at våpenets minstelengde kun er regulert for endringer av skytevåpen, og ikke for tilvirkning og erverv. Kripos mener det ville vært bedre å regulere våpens minstelengder i § 1-2. Dette vil implisitt også forby senere nedkortinger, og særbestemmelser for slike endringer blir da overflødige.

§ 2-3 Skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt

Nr. 1 til 3 inneholder alle formuleringen "som berre kan brukast til". Kripos er usikker på hva man legger i denne formuleringen, og i hvor stor utstrekning begrensningen har praktisk betydning. Alle disse typene skytevåpen kan åpenbart brukes til annet enn "sine oppgjevne

føremål", eksempelvis mot mennesker. Å oppstille et krav om at gjenstandene bare skal kunne brukes til sitt oppgitte formål (dersom det er formuleringens betydning), vil gjøre alle slike skytevåpen løyvepliktige. Dersom meningen er å presisere at denne typen skytevåpen er løyvepliktig dersom våpenet skal brukes til et annet enn det oppgitte formålet, er Kripos av den oppfatning at bestemmelsene blir lettere å forstå dersom begrepet "kan" sløyfes.

Nr. 5 og 6: Paintballvåpen og air soft våpen er unntatt fra løyveplikt. Våpentypene kunne med fordel vært nærmere definert. Kripos er for eksempel kjent med at det blant annet selges såkalte paintball hagler i Norge. Disse er ment å avfyre gummikuler kaliber .68 og har en anslagsenergi på 16 joule. Våpenet er helt uegnet for bruk i tradisjonelle paintball spill, og markedsføres blant annet som selvforsvarsvåpen. I mangel av en nærmere definisjon vil denne type våpen forbli lovlige å selge og inneha. Våpenets fare- og skadepotensiale bør etter vårt syn undersøkes nærmere.

Nr. 7: I forbindelse med kontroll av de tekniske kravene som fastsettes av Politidirektoratet, frykter Kripos at man vil bli satt i samme situasjon med henblikk på typegodkjenning som man har vært med hensyn til halvautomatiske rifler. Et slikt arbeid kan være svært ressurskrevende. Tatt i betraktning at vi her i praksis snakker om startpistoler, hvor man med rimelighet kan anta at kjøper i mindre grad er opptatt av våpenets utforming og egenskaper enn av at det fyller funksjonen som startpistol, kunne det være tilstrekkelig at Politidirektoratet publiserer en liste over forhåndsgodkjente skytevåpen av denne typen.

Nr. 8: Departementet har bedt om innspill på om svartkruttvåpen produsert før 1890, og som kan skyte ferdigladede patroner, bør omfattes av løyve og registreringsplikt. Kripos er i utgangspunktet av den oppfatning at alle skytevåpen som kan avfyre enhetspatroner bør være løyvepliktige. Bakgrunnen er (som også departementet er inne på) at det finnes en god del våpen, eksempelvis amerikanskproduserte revolvere i kaliber .32 og .38 fra tiden før 1890, som er fullt ut funksjonsdyktige. Selv om man antar at slike skytevåpen ikke vil utgjøre et større problem, åpner bestemmelsen i sin nåværende form for at personer som ikke er skikket til det, lovlig kan være i besittelse av funksjonsdyktige enhånds skytevåpen.

Kripos har som en av sine oppgaver tilknyttet våpenlovgivningen å aldersbestemme skytevåpen med tanke på om de er produsert før 1890 eller ikke. Vår erfaring er at dette arbeidet kan være svært utfordrende og ressurskrevende, og Kripos bruker uforholdsmessig mye tid på slike undersøkelser i dag.

Vi har tre forslag til utforming av bestemmelsen som vil medføre løyveplikt for de aller fleste våpen som kan avfyre enhetspatroner, og som samtidig vil begrense ressursbruken på aldersbestemmelse kraftig.

Dersom man ønsker å beholde grensen ved 1890, kan et alternativ være:

8. svartkruttvåpen produsert før 1890 om disse kun kan avfyre stifttenningspatroner eller randtenningspatroner i andre kaliber enn .22 eller 6 mm.

Et annet alternativ er:

8. svartkruttvåpen produsert før 1890 dersom disse kun kan avfyre stifttenningspatroner,
9. tohånds svartkruttvåpen produsert før 1890 dersom disse kun kan avfyre randtenningspatroner.

Et tredje alternativ er å endre grensen for produksjonsår

8. eihands svartkrutvåpen produsert før 1873,
9. tohands svartkrutvåpen produsert før 1884.

Med alternativene over vil Kripos fremdeles måtte aldersbestemme aktuelle skytevåpen, men antallet vil bli betydelig lavere.

Kripos vil samtidig bemerke at innføring av en generell kontrollplikt for patronvåpen produsert før 1890 samtidig som man innfører registreringsplikt for deaktiverte våpen begrunnet i sikkerhet, harmonerer noe dårlig med at haglgevær ervervet før 1. oktober 1990 fortsatt skal være fritatt.

§ 2-4 Våpendelar som er underlagt løyve- eller meldeplikt

Første ledd nr. 4: Kripos har i høringsuttalelse av 19. oktober 2018 til endring av dagens forskrift § 4a (som skal tre i kraft 1. oktober 2020) foreslått å erstatte begrepet "låseblokk" med "støtbunn" og inkorporere det i begrepet "sluttstykke". En låseblokk er også et sluttstykke, med den forskjell at den ikke beveger seg i løpets lengderetning. Det synes derfor overflødig å introdusere låseblokk som en egen løyvepliktig våpendel i tillegg til sluttstykke. Hvis begrepet "låseblokk" likevel skal benyttes, mener Kripos det bør defineres, slik en har valgt å gjøre med "sluttstykke".

§ 2-5 Krav til løyve for erverv av våpenmagasin med stor patronkapasitet

Bestemmelsen er noe vanskelig å tyde. Det fremgår ikke klart om man må ha løyve for hvert enkelt magasin som ønskes ervervet, eller om det skal gis et generelt ervervsloyve dersom vilkårene for øvrig er oppfylt. I og med at magasiner ikke er registreringspliktige, og at nytt løyve for hvert erverv vil medføre unødig byråkratisering, antar vi at et løyve til å erverve angjeldende type magasin er ment å være et generelt løyve.

Et annet forhold en ønsker å påpeke er at bestemmelsen forutsetningsvis skal tre i kraft 1. oktober 2020, til forskjell fra forskriftens § 1-1 som inneholder legaldefinisjonen på "laust magasin". Det virker for Kripos lite hensiktsmessig å innføre et forbud mot magasiner med stor patronkapasitet før en legaldefinisjon av magasin trer i kraft. Løsningen bør være å utsette planene om ikrafttreden 1. oktober og inkorporere disse bestemmelsene i våpenforskriften. Dersom ikrafttredelsen haster, er et alternativ å innlemme en definisjon av magasin i den gjeldende forskriften.

§ 3-4 Halvautomatiske pistolar

Slik utkastet foreligger, er Kripos usikker på hva formuleringen "som er laga for å kunne" er ment å omfatte. Dersom meningen er å forby pistoler som har innfesting for skulderstokk, vil dette medføre at det ikke kan gis løyve for en rekke pistoler som i dag finnes på markedet og i privat eie. Dette gjelder for eksempel nær sagt alle Luger pistoler og mange Browning High Power pistoler. Også for Glock pistoler er det produsert en rekke typer skulderstokker som kan monteres på pistolen selv om pistolen i seg selv ikke er laget for det.

I høringsnotatet er formuleringen "pistolar som kan skytast med støtte for skuldra og med to hender" benyttet. Kripos kan ikke se noen fornuftig begrunnelse for et slikt forbud. Dersom formålet er å hindre anskaffelse av pistoler som benyttes med skulderstokk, bør det være tilstrekkelig å forby bruk, erverv, innehav, tilvirkning, innførsel og salg av skulderstokken, jf. § 3-5 nr. 3. Imidlertid kan vi heller ikke se noen god begrunnelse for et slikt forbud, jf. kommentar til § 3-5 under. Kripos vil videre påpeke at formuleringen "pistolar som kan skytast" bør omformuleres til "pistolar som kan avfyraast". Forskriften § 2-2 første ledd nr. 3 har dessuten allerede et forbud mot å omgjøre halvautomatisk pistol slik at den kan avfyres med støtte fra skulderen, og denne bestemmelsen burde være tilstrekkelig for å oppnå formålet også med § 3-4.

For ordens skyld bemerkes også at vi heller ikke kan se at EUs reviderte våpendirektiv inneholder noen slik føring. Direktivets bemerkninger knytter seg til halvautomatiske våpen som er ment å skulle avfyres med skulderstøtte, og som kan reduseres i lengde til under 60 cm uten å miste funksjonalitet ved at skulderstokken felles inn eller kan fjernes uten verktøy.

3-5 Våpendelar og ammunisjon

Første ledd

Nr. 1-2: Selv om Kripos er enig i at våpendeler som endrer et skytevåpens funksjon som beskrevet i bestemmelsene, bør være forbudt, er vi usikre på om bestemmelsen kan utformes på denne måten. Utformingen er svært generell og har visse paralleller til den tidligere "derivatregelen" i narkotikalovgivningen, jf. Rt. 2010 481. Brudd på bestemmelsen er straffesanksjonert, og for straffesaker gjelder det et strengt lovkrav, jf. EMK artikkel 7. Det kreves følgelig en større grad av klarhet for hva som faller inn under bestemmelsen, enn ellers. Vi frykter derfor at bestemmelsen kan komme i konflikt med legalitetsprinsippet.

Nr. 3: Også denne bestemmelsen frykter Kripos kan være problematisk med hensyn til legalitetsprinsippet. Vi kan heller ikke se at forbudet er godt begrunnet. Det er i høringsnotatet referert særlig til at pistoler (og revolvere) som avfyres med skulderstøtte, gir våpenet stor rekkevidde. Vi kan ikke se at skulderstøtte kan gi slike våpen økt rekkevidde. Dersom en skal trekke fram noen "fordel" ved å benytte skulderstøtte på pistol, må det være at treffsikkerheten øker noe, og at den funksjonelle rekkevidden dermed kan sies å øke. En kan imidlertid ikke se at dette skulle gjøre våpenet særskilt farlig på en måte som kan begrunne at slike våpendeler bør forbys så lenge de ikke endrer våpenets funksjon ut over å gi skulderstøtte.

Nr. 4: Dette er etter Kripos' oppfatning et unødvendig forbud, der tanken formodentlig kun er å formalisere en gammel og ubegrunnet rundskrivsbestemmelse. Patroner i disse kalibrene er ikke farligere enn tilsvarende andre kalibre. En 12,7 x 99 er for eksempel på ingen måte farligere enn en 12,7 x 108. Riktignok er de fleste patroner i disse kalibrene patron typer som ellers er forbudt, men ikke alle. For patronsamlere er dette interessante kalibre, og eksempelvis har Norge spilt en ledende rolle i utviklingen av løs- og kortholdsammunisjon i plast. Etter utkastets ordlyd kan ikke en patronsamler ha så mye som én løspatron i disse kalibrene. Dette fremstår urimelig.

Med de restriksjoner som foreligger på innehav av våpen i disse kalibrene, ser vi ingen begrunnelse for et selvstendig forbud mot patronene.

§ 3-6 Våpen som ikkje reknast som skytevåpen

Første ledd: Bestemmelsen forbyr omgang med "særskilt farlege gjenstandar som saknar eit lovleg bruksområde og som står fram som eit valdsprodukt". Det oppregnes deretter 12 eksempler på våpen som faller inn under forbudet. Bestemmelsen er åpenbart ikke uttømmende.

Etter Kripos' syn åpner bestemmelsen for utstrakt bruk av skjønn, og vil trolig avstedkomme forskjellige resultater ut fra hvem som anvender reglene, slik tilfellet også er i dag etter gjeldende våpenforskrift § 9. Det kan stilles spørsmål ved om bestemmelsen er klar nok til å oppfylle legalitetsprinsippet, jf. også vår kommentar under § 3-5 første ledd.

Særlig til nr. 12: Begrepet "blankvåpen" er svært vidt, og omfatter potensielt en stor mengde lovlige våpen som allerede befinner seg i norske hjem. Kripos er uenig i at blankvåpen naturlig hører hjemme i kategorien valdsprodukt på linje med de øvrige gjenstandene som er listet opp. Bestemmelsen representerer en markant utvidelse av eksisterende forbud, og vil i mangel av overgangsregler eller en praktisk unntakshjemmel medføre en kriminalisering av svært mange personer som ikke "syner ein seriøs samlarinteresse" jf. § 5-10 annet ledd. Utvidelsen synes svært upraktisk, og vi kan heller ikke se noen gode grunner for å innføre den.

Dersom det innføres et tillatelsessystem for å inneha blankvåpen, bør det gjøres et generelt unntak for godkjente våpensamlere. Det er vanskelig å tenke seg at det kan finnes noen grunn til å avslå en søknad om blankvåpen til en som er godkjent som samler av skytevåpen, og det vil da være anstaltmakeri å kreve at for eksempel en samler av Krag Jørgensen gevær skal ha en særskilt tillatelse til å erverve det tilbehøret til våpenet som bajonetten utgjør. Vi vil da foreslå at forskriften inntar et tillegg om at § 3-6 første ledd ikke gjelder for godkjente våpensamlere.

Tredje ledd: Bestemmelsen gjør unntak for pepperspray eller batonger som tilhører Kriminalomsorgen og pepperspray som tilhører Tolletaten. Det er imidlertid ikke gjort unntak for tåregassspray som tilhører Kriminalomsorgen. Det fremgår samtidig av forskriften § 1-5 nr. 10 at dette er unntatt våpenlovens virkeområde. I samme bestemmelse nr. 6 er gjenstander som er laget for å sende ut veske eller gass, unntatt våpenlovens virkeområde. Dette kan (og må kanskje) tolkes slik at også pepperspray faller utenfor våpenlovens virkeområde. Se for øvrig kommentar under § 1-5. Bruken av unntak og henvisninger er påfallende, og selv om den materielle betydningen er liten, gjør det lovverket unødig komplisert.

§ 4-1 Halvautomatiske rifler til jakt

Første ledd: Kripos er i utgangspunktet enig med departementet i at det i ett henseende vil være ressursbesparende for politiet generelt og Kripos spesielt, at hver enkelt våpenmodell ikke må kontrolleres av Kripos før den godkjennes og forskriftsfestes som jaktvåpen. Dette forutsetter imidlertid at de generelle reglene som innføres i tilstrekkelig grad er balanserte og tydelige, og vi innser at dette kan være krevende å få til.

Kripos er av den oppfatning at det kanskje ikke er nødvendig å gi omfattende generelle regler for halvautomatiske rifler til jakt. Lov og forskrift legger allerede nokså detaljerte føringer for hvilke typer skytevåpen som er tillatt, hvilke funksjoner de ikke kan ha, hvilke våpendeler som ikke er tillatt osv. Formålet med bestemmelsen er å hindre erverv av jaktvåpen som enkelt kan gjøres om til stridsvåpen, og andre våpen som enkelt kan brukes som stridsvåpen. Men hva er

det som rent faktisk skiller et halvautomatisk jaktvåpen fra et stridsvåpen? Vi antar at det er våpenets funksjon og ikke dets utseende som skal være utslagsgivende. Forskjellene på et stridsvåpen og et jaktvåpen mener vi først og fremst er at et stridsvåpen normalt vil kunne avgi automatild, vil kunne holde en høy skuddtakt over tid, normalt ha mer robuste, men mindre presise siktemidler, og være utstyrt med høykapasitets magasiner. Ut over dette kan vi ikke se at halvautomatiske jaktvåpen skiller seg vesentlig fra stridsvåpen om man ser bort fra utseendet.

Lov og forskrift har, slik Kripos ser det, bestemmelser som i all hovedsak utelukker at et stridsvåpen vil kunne være lovlig, eller at et jaktvåpen lovlig vil kunne omgjøres til et stridsvåpen. Det meste av forskriftens § 4-1 fremstår derfor overflødig. Automatvåpen og våpendeler som omgjør halvautomatiske våpen til helautomatiske, er allerede ulovlig, jf. våpenloven § 5 og forskriften § 3-5. Magasin med større patronkapasitet enn 10 patroner for rifle krever løyve (som ikke kan gis for jakt) jf. forskriften § 2-5. Dersom EUs reviderte våpendirektiv også skal implementeres i lovverket, skal også halvautomatiske rifler som kan reduseres til under 60 cm ved å felle inn eller ta av stokken uten å miste funksjonalitet, være forbudt (jf. første tilleggsprotokoll II. A nr. 8).

Det burde derfor være tilstrekkelig å fastslå at politiet kan gi løyve til erverv og innehav av halvautomatiske riflemodeller for jaktbruk forutsatt at de oppfyller kravene som ellers er oppstilt i lov og forskrift.

Dersom departementet ønsker å fastholde den foreslåtte formuleringen, bør det klargjøres nærmere hvilke kriterier som skal ligge til grunn for om et våpen opprinnelig er konstruert for jaktbruk. Ønsker man å utelukke våpen som også produseres i en versjon tiltenkt militær eller politimessig bruk, bør man heller velge en formulering som gir uttrykk for dette. Slik bestemmelsen nå fremstår, er det nødvendig å undersøke forarbeidene til våpenloven for å få nærmere veiledning, og det er heller ikke da nødvendigvis enkelt å avgjøre hvor grensen bør trekkes. Nedenfor følger ytterligere kommentarer til de vilkårene som er foreslått.

Til bestemmelsens nr. 1: Bestemmelsen fastslår at politiet kan gi løyve for halvautomatiske riflemodeller som opprinnelig er konstruert for jaktbruk, og som fra fabrikk er produsert for bruk av våpenmagasin med patronkapasitet på inntil 10. Det fremstår uklart om det menes at skytevåpenet skal være produsert kun for bruk av magasin med maksimalt 10 patroner, eller om meningen er å åpne for løyve kun til halvautomatiske rifler som leveres originalt med magasin på maksimalt 10 skudd, uten hensyn til om det kan utstyres med magasin med høyere kapasitet i ettertid. For rifler som benytter avtakbart magasin, er det vanskelig å se for seg at en våpenprodusent under produksjon skal kunne legge inn tekniske begrensinger i våpenets konstruksjon som gjør at det ikke kan benyttes magasin som rommer flere enn 10 patroner. Det vises også til Prop. 165L (2016-2017) pkt. 7.2.5 hvor det fremgår at "avgrensinga av tillatne våpentypar bør skje ut frå andre kriteriar enn om dei brukar lause magasin".

Til bestemmelsens nr. 2: Kripos har vanskelig for å forstå begrunnelsen for forbudet mot skjeft som helt eller delvis dekker oversiden av pipa. På mange stridsvåpen er skjeftet riktignok konstruert for å omslutte pipa, og har noen konkrete funksjoner som relaterer seg til bruk i strid. Det finnes imidlertid en rekke halvautomatiske rifler (og repetervåpen) som ikke finnes i militær utgave, men som likevel har skjeft som beskrevet i bestemmelsen. Kripos kan ikke se relevansen i å nedlegge forbud mot erverv av åpenbare jaktvåpen bare fordi de har et

skjefte som helt eller delvis dekker oversiden av pipa. Heckler & Koch SL7 er ett eksempel på et halvautomatisk jaktvåpen som vil bli forbudt dersom bestemmelsen innføres.

Til bestemmelsens nr. 3: Kripos antar at bestemmelsen er tatt inn for å hindre erverv av våpen som fortsatt kan avfyres selv om skulderstokken demonteres. Kripos er enig i at dette bør være forbudt, men dette har ikke nødvendigvis sammenheng med om pistolgrepet er festet til skulderstokken eller ikke. En formulering av bestemmelsen tettere opptil EUs reviderte våpendirektiv som nevnt i de generelle kommentarene til bestemmelsen over, vil både favne noe bredere og være lettere forståelig.

Annet ledd: Bestemmelsen gir føring på at løyve etter første ledd bare kan gis for våpentyper som oppfyller kravene til lovlig våpentype etter våpenloven § 5 og § 3-1 i forskriften. Vi antar at det også må stilles vilkår om at kravene i forskriften § 3-2 må være oppfylt.

§ 4-6 Krav til medlemskap, aktivitet og opplæring for erverv av pistol eller revolver til sportsskyting

Av høringsnotatet fremgår det at en har ment å videreføre gjeldende krav til aktivt medlemskap for å kunne erverve og ha pistol eller revolver. Kripos kan imidlertid ikke se at bestemmelsen oppstiller krav til vedvarende medlemskap eller aktivitet. Våpenloven § 12 bruker riktignok formuleringen "er medlemmer", men overlater i bestemmelsens fjerde ledd nr. 1 til forskriften å formulere krav til aktivitet. Vilklårene må dokumenteres når det søkes om løyve til erverv og innehav, men det kreves ingen fornying av løyvvet. Etter dagens regelverk (rundskriv 2009/009 pkt. 3.8.5) skal politiet vurdere tilbakekall av våpenkort dersom behovet for våpenet bortfaller. Det er særlig henvist til innehavere av våpenkort for pistol og revolver.

Vi bemerker ellers at det kan synes noe uklart hvordan regelverket skal forstås hva angår krav til opprettholdelse av aktivitet etter erverv. Dersom en regel som oppstiller krav til vedvarende aktivitet, ønskes videreført (i praksis innført), bør det komme klarere frem i forskriften. Aktiv kontroll med medlemslister og aktivitet i skytterorganisasjoner vil medføre omfattende kontrollvirksomhet av politiet. For at en slik regel skal være lett å håndheve, kan for eksempel skytterorganisasjoner pålegges å melde fra om utmeldinger eller manglende aktivitet over tid blant medlemmene. Alternativt kan man innføre tidsbegrensede løyver, hvor løyvehaver må dokumentere at han eller hun fremdeles oppfyller vilklårene med faste tidsintervall (jf. for eksempel § 5-1 fjerde ledd nr. 2 og våpenloven § 15 if.).

§ 4-7 Krav til medlemskap, aktivitet og opplæring for erverv av rifle eller haglvåpen til sportsskyting

Kripos er enig i at det bør innføres slike krav som foreslått, men savner en begrunnelse for at det skal kreves kun seks organiserte treninger eller konkurranser for å kunne få løyve for denne typen våpen, jf. bestemmelsen nr. 3, mens det i for pistol og revolver kreves 10. Bemerkningen knytter seg til regelverkets forutsigbarhet og tilgjengelighet.

§ 4-8 Kor mange skytevåpen som kan ervervast til sportsskyting

Kripos har ikke merknader til bestemmelsen som sådan, men her står man overfor samme problemstilling som i § 4-6. Løyve gis på bakgrunn av situasjonen på søknadstidspunktet, og er ikke gjenstand for årlig prøving.

§ 4-9 Krav til samlarområde

Det er for Kripos uklart hva som menes med "nærare bestemte våpenmodellar". Dersom meningen er at noen skal forhåndsdefinere spesifikke våpenmodeller som kan inngå i ulike samlerområder, fremstår dette svært lite realistisk.

Dersom man med siste setning mener at det med søknaden skal følge en liste over hvilke våpenmodeller søker ønsker i samlingen, fremstår også dette lite realistisk. Hvilke våpenmodeller som kan inngå i en samling, må bestemmes av samlerområdet, ikke hva søker vet om samlerområdet på søknadstidspunktet.

Vi forstår at det gjeldende regelverket til tider kan være krevende å praktisere, men er svært usikre på om den foreslåtte endringen vil medføre noen forenkling. Uavhengig av hvilke av alternativene over departementet har ment å innføre, vil de medføre at noen på ett eller annet tidspunkt må vurdere om en bestemt våpenmodell skal godkjennes som tilhørende et gitt samlerområde.

Kripos foreslår på denne bakgrunn at siste punktum i bestemmelsen fjernes.

§ 4-10 Krav til våpendugleik for godkjenning som våpensamlar

Dersom "våpendugleik" er ment å være et av flere krav for erverv og innehav av skytevåpen og våpendeler, bør en vurdere formuleringen "politiet kan berre gje løyve". Videre er Kripos noe skeptisk til at gjennomført førstegangstjeneste skal være et relevant kriterium ved vurderingen. Førstegangstjeneste antar svært forskjellig karakter, og for de fleste utgjør våpenopplæring og trening med våpen en svært liten del av tjenesten. Videre vil det for mange være en erfaring som ligger svært mange år tilbake i tid. Vi mener aktivitet i en godkjent skytter- eller samlerorganisasjon er et vesentlig mer relevant kriterium.

§ 4-11 Talet på løyvepliktige skytevåpen og våpendelar som kan ervervast til samling

Kripos er skeptisk til å fastsette et generelt maksimaltall på 100 komplette løyvepliktige skytevåpen til samling. Først og fremst fordi begrensningen bør kunne begrunnes av hensyn til samfunnssikkerheten. Det er i så måte en betydelig forskjell på om det er tale om 100 moderne pistoler eller 100 eldre rifler. Et maksimaltall bør nyanseres i forhold til de ulike våpentypene og våpenenes misbrukspotensial, og kan best fastsettes konkret i det enkelte tilfellet. Vi savner dessuten en forklaring på hvor tallet 100 kommer fra? De mest seriøse og avanserte samlingene blir lett store, og det finnes i Norge i dag langt større samlinger enn dette. Her hadde det vært nyttig med en bedre redegjørelse for hvordan dette spørsmålet er løst i andre land og hvilket problem det er man egentlig har tenkt å løse?

§ 4-12 Særreglar for einskilde våpentypar

Til annet ledd: I siste setning er formuleringen "eit fåtal eksemplar" benyttet. Kripos er av den oppfatning at det er en fordel å unngå slike upresise formuleringer der det er mulig, for å sikre en ensartet og forutsigbar praktisering av regelverket. Vi foreslår at begrepet "fåtal" erstattes eller presiseres nærmere. Det fremgår av høringsnotatet at en har tenkt på eksemplvis prototyper som ikke har blitt satt i produksjon, noe som med fordel kan framkomme i

forskriftsteksten som et eksempel til veiledning. Videre foreslår vi at formuleringen "særskilt våpenteknisk betydning" i samme setning endres til "særskilt våpenteknisk eller historisk betydning" (Kripos' understrekning).

Til tredje ledd: Bestemmelsen fremstår for oss uklar. Formuleringen "for maskingevær eller andre våpentypar som er laga for å betenast av meir enn ein person" kan tolkes som at man mener at alle maskingevær er laga for å betjenes av mer enn en person, noe som åpenbart ikke er tilfelle. Dersom formålet er å utelukke våpen som er laget for å betjenes av mer enn en person, fra samlinger, foreslår vi at dette klargjøres nærmere i forskriftsteksten. Eksempelvis kan dette gjøres ved at begrepet "maskingevær" fjernes, noe som vil medføre at det kan gis løyve for maskingevær som er ment å betjenes av en person, men ikke tilsvarende våpen som er laget for å betjenes av flere enn en.

Kripos vil for øvrig bemerke at også dette forbudet er blant forslagene vi savner en begrunnelse for. Det finnes slike maskingevær i samlinger i dag, uten at vi kan se det har noen konsekvenser for samfunnssikkerheten. Dersom forbudet skal innføres, bør det nyanseres med et unntak for eldre våpen som har lite praktisk skadepotensial, men som kan ha stor våpenhistorisk verdi, som for eksempel norske Hotchkiss M1898 maskingevær.

§ 4-13 Test og demonstrasjonsskyting med samlarvåpen

Kripos har tidligere uttalt seg kritisk til de begrensninger nåværende lovgivning har satt på test- og demonstrasjonsskyting med samlervåpen, og ser derfor positivt på at det nå foreslås å fjerne kravet om at testskyting bare kan gjennomføres av godkjent produsent eller børsemaker.

Kripos ser imidlertid ikke behovet for at politiet skal måtte godkjenne slik testskyting, når det i andre punktum er satt krav til skytebane eller skytefelt som kan brukes. I stedet fremstår det langt mer relevant å sette som vilkår at den som gjennomfører skytingen, har tilstrekkelig kompetanse, for eksempel i form av å være jeger eller aktiv skytter i et skytterforbund. Vi kan vanskelig se at en eventuell godkjenning fra politiet skal kunne baseres på noe annet grunnlag.

Et forslag til forskriftstekst kunne være:

"Test- og demonstrasjonsskyting med samlarvåpen kan kun gjennomførast av person(ar) som kan dokumentere tilstrekkeleg dugleik gjennom aktivitet som sportsskyttar eller jeger. Skytinga skal ha sakleg samanheng med samlaraktiviteten, og skal berre utførast på stader der bruk av den aktuelle våpentypen er lovleg."

§ 4-14 Ammunisjonssamling

Generelt:

Som Kripos har påpekt i flere tidligere høringer (herunder til våpenloven), finnes det så vidt vi vet ingen eksempler på at ellers forbudt ammunisjon som har inngått i en samling, har blitt satt i sammenheng med kriminell virksomhet eller ulykker i form av brann/eksplosjon. Kripos kan ikke se at enkeltpatroner, enten det er panserbrytende patroner, brannstiftende patroner eller eksplosive patroner, utgjør en nevneverdig forhøyet risiko for misbruk eller ulykke sammenlignet med ordinær ammunisjon, og dermed heller ikke utgjør noen fare for samfunnssikkerheten. Vi vil minne om at forbudet i sin tid ble innført som konsekvens av

implementeringen av EU-regelverket, uten at det oss bekjent var konstatert noe nasjonalt problem på dette området. EUs reviderte våpendirektiv art. 9 nr. 3 åpner også for at det kan gjøres unntak for samlere hva angår ellers forbudt ammunisjon. Slike patroner er en viktig del av våpen- og ammunisjonshistorien og kan være bevaringsverdige. Vi ser derfor ikke noen god begrunnelse for begrensningene bestemmelsen setter, og mener at samlere bør kunne gis et generelt fritak for ellers forbudt ammunisjon når denne faller inn under godkjent samlersområde, og har et fornuftig omfang som kan begrunnes ut fra formålet med samlingen.

Til bestemmelsen slik den er foreslått utformet:

Annet ledd: Det er i bestemmelsen henvisning til våpenloven § 6 tredje ledd. Kripos antar at dette er en feil, og at rett henvisning skal være våpenloven § 7 tredje ledd.

Ellers er grensen ved 10 patroner noe vanskelig å forstå. Et samlersområde som dreier seg om eldre militære patroner, vil svært raskt kunne komme opp i mange patroner, og antallet foreslås derfor økt. Det kan med fordel presiseres at det skal dreie seg om enkeltkseksemplarer av patroner, men antallet bør formodentlig ikke fastsettes konkret.

Vi kan heller ikke se noen åpenbar begrunnelse for at bestemmelsens annet ledd skal begrenses til ammunisjon for rifler.

Hensikten med grensen på prosjektildiameter på 8 mm er for oss også uklar. Denne begrensningen vil for eksempel utelukke patroner i kaliber 7,92x57 (Mauser), som er en svært vanlig samlerpatron i Norge. Til tross for benevnelsen (7,92x57) har prosjektilet en diameter på 0,323 tommer, altså 8,2 mm. Kripos stiller derfor spørsmål ved om denne patronen er ment å skulle utelukkes, eller om det, som vi antar, beror på en misforståelse. Se for øvrig våre merknader til § 5-8.

Kapittel 5. Andre ervervsgrunnlag

Kripos registrerer at § 14 om erverv av skytevåpen for polititjenestemenn og befal i dagens våpenforskrift ikke er foreslått videreført. Dette har, så vidt vi vet, aldri vært gjenstand for høring, og vi ser ikke logikken i begrunnelsen. Våpenkyndighet og egentrening er et yrkesmessig gode for denne typen personell, og trening ut over det fastsatte minimum har kun positive konsekvenser for den enkelte tjenesteperson, for arbeidsgiver og i ytterste konsekvens for samfunnet. De aller fleste har videre tilgang til treningsfasiliteter i tilknytning til tjenestestedet og kan følge egne skytterprogram eller tilpasse treningen til sine tjenstlige behov. Behovet for medlemskap i en skytterforening, gjennomføring av sikkerhetsopplæring og deltagelse på organiserte treninger er i så måte ikke fremtredende. Videre er mange tjenestesteder slik geografisk plassert at det kan være langt til nærmeste "sivile" tilbud for den våpenmodellen som ønskes benyttet. Kripos anbefaler at bestemmelsen videreføres i sin nåværende form.

Hvis bestemmelsen ikke videreføres, bør man vurdere de økonomiske og administrative konsekvenser av at arbeidsgiver forutsettes å fremskaffe ammunisjon og tid til de som har behov for eller ønsker mer våpentrening enn det obligatoriske minimum. Videre bør det klargjøres om en manglende videreføring skal ha betydning for adgangen til å beholde treningsvåpnene mange har ervervet.

§ 5-2 Erverv og innehav av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon for godkjente skyttarforeiningar

Første ledd: Kripos er enig i at antallet våpen som kan erverves av skytterforeninger, bør være begrenset til et fornuftig antall våpen. Av høringsnotatet fremgår det at antallet (15) er satt slik at det skal kunne være tilpasset antallet skiver på de fleste skytebaner. Kripos mener det maksimale antallet er satt noe for lavt, særlig for de store foreningene. I tillegg finnes det foreninger som har skytterprogram for mer enn en våpentype (eksempelvis rifle og pistol/revolver). Begrensningen på 15 komplette våpen kan også i disse tilfellene bli noe for lav. Kripos anbefaler at det maksimale antallet våpen økes til minst 25. Vi er imidlertid noe usikre på om det bør være et maksimaltall, eller om dette bør fastsettes av politiet etter en konkret vurdering av de lokale forhold. Sett hen til at skytterforeningene formodentlig ikke har fått tillatelse til å erverve flere våpen enn de har behov for, mener Kripos at antallsbegrensningen må settes ved konkret vurdering i hvert tilfelle. Herunder bør det tas hensyn til hvilke våpen det er tale om, og hvordan de oppbevares. Det er stor forskjell på misbrukspotensialet i enkeltskudds .22-rifler og 9 mm-pistoler.

§ 5-3 Erverv og innehav av skytevåpen for avlaving av dyr

Annet ledd: Kripos er også her skeptisk til at gjennomført førstegangstjeneste dokumenterer tilstrekkelig våpenkunnskap, jf. kommentar under § 4-10. I bestemmelsen her gjelder kriteriet i tillegg våpen til avlaving av dyr (herunder skadedyr), noe som burde forutsette en viss minimumskunnskap om human avlaving og tiltak ved eventuell skadeskyting.

§ 5-8 Erverv til vern mot åtak

Tredje ledd: Kripos savner en begrunnelse for de begrensninger som er satt for kaliber. I nr. 1 er det satt en begrensning for prosjektildiameter på 7,62. Dette utelukker for eksempel alle .30-våpen (kaliber .30 har en prosjektildiameter på 7,82). Vi savner videre en begrunnelse for hvorfor det etter nr. 2 kun er tillatt med kaliber 9x19 mm (som er større enn 7,62 mm).

Slik vi vurderer det, kan bestemmelsen forenkles ved at man slår sammen nr. 1 og nr. 2, og ikke legger begrensninger på kaliber mellom 7,62 mm og 9x19 mm. Et forslag til lovtekst kan da være: "heilautomatiske skytevåpen som kan avfyre kaliber til og med 9 mm."

§ 5-10 Erverv av våpen som ikkje reknast som skytevåpen

Andre ledd: Det fremgår av bestemmelsen at politiet kan gi løyve etter første ledd til "personar som enten syner ein seriøs samlarinteresse". Kripos synes formuleringen er lite konkret og er usikker på hvilke kriterier man bør legge til grunn for vurderingen av om en samlarinteresse er seriøs eller ikke, og på hvilken måte samleren skal tilkjenne dette. Etter Kripos' syn bør dette klargjøres, gjerne med konkrete eksempler eller vurderingskriterier.

§ 6-2 Krav til oppbevaring av ammunisjon for privatpersonar

Tredje ledd: I siste punktum slås det fast at "svartkrut skal ikkje oppbevarast i bueininga". I første ledd nr. 3 fremgår det at inntil 3 kg svartkrutt kan oppbevares i husstanden. Formuleringene gjør det uklart hvor det er tillatt å oppbevare svartkrutt. Kripos anbefaler at dette klargjøres nærmere.

§ 6-5 Krav til oppbevaring av skytevåpen og ammunisjon som ikkje er løyvepliktige

Første ledd: Henvisningen til § 2-3 nr. 11 er formentlig et feilskrift. Kripos antar at riktig henvisning skal være § 2-3 nr. 9.

§ 6-6 Transport og sending av skytevåpen og ammunisjon

Første ledd: Bestemmelsen slår fast at den som transporterer skytevåpen på offentlig sted, ikke kan bære skytevåpenet i hylster eller lignende, som er "festa til kroppen". Kripos er usikker på hva som ligger i begrepet, idet vi ikke er kjent med at det finnes hylster som kan festes til kroppen. Dersom meningen er å forby transport i hylster som kan festes til klær og belter eller bæres ved hjelp av stropper om en eller begge skuldre (eller andre kroppsdeler), bør det komme klart frem. Kripos er videre usikker på hvor langt formuleringen "hylster eller liknande" er ment å rekke. Vil et futteral til en rifle som bæres på ryggen, være forbudt? Vi antar at en skiskytter som bærer riflen i et slikt futteral på vei til eller fra trening eller konkurranse, ikke er ment å rammes?

Vi antar videre at formålet med bestemmelsen er å forhindre at våpen transporteres på en måte som skaper inntrykk av at bæreren er bevæpnet, eller som gjør at bæreren kan fremstå som skremmende, og at våpenet ikke skal være lett tilgjengelig. Det antas videre at bestemmelsen særlig er ment å være aktuell ved transport av enhåndsvåpen. Det er imidlertid ikke gitt noe forbud i forskriften mot å transportere skytevåpen åpent i hendene, noe som i en slik sammenheng fremstår merkelig. Det samme gjelder transport i en lomme, eller om våpenet er stukket ned i bukselinningen. En bedre utforming av bestemmelsen ville derfor være å angi noen få enkle og generelle regler for hvordan skytevåpen skal transporteres.

Et forslag til utforming kan være:

"Den som transporterer skytevåpen på offentlig stad, skal sjå til at våpenet er forsvarleg pakka i futteral, bag eller liknande, så det ikkje framstår skremmande på omgjevnadane eller er lett tilgjengeleg. Skytevåpen skal under transport ikkje bærast i hylster eller futteral som er laga for å bære skytevåpen kroppsnært i den hensikt å gje enkel tilgang til våpenet". Kripos' forslag er ikke ulikt ordlyden i våpenloven § 20 annet ledd, og det reiser spørsmål om første ledd i forskriftens bestemmelse egentlig er overflødig.

Annet ledd: Av siste punktum i bestemmelsen framgår det at første punktum ikke gjelder for transport i forbindelse jaktutøving. Kripos synes det fremstår noe merkelig at man under jaktutøving ikke behøver å ha forsvarlig tilsyn med våpen og ammunisjon når dette transporteres i motorvogn.

§ 7-6 Utfyllende føresegner for skikkavurderinga

Siste ledd: Kripos vil bemerke at det også bør tas inn i bestemmelsen at det kan legges vekt på opplysninger fra utenlandske myndigheter i vurderingen.

§ 9-16 Krav til merking av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Første ledd: Slik første punktum i bestemmelsen har blitt utformet, har den formentlig fått en annen betydning enn tiltenkt. Ved at begrepet "eller" er benyttet mellom "sluttstykke" og

"låseblokk" i oppramsingen, fremstår det som om det er tilstrekkelig at bare en av de nevnte våpendelene merkes som angitt. Dagens bestemmelse lyder som følger: "Den som tilvirker skytevåpen, skal merke pipe, låsekasse (både over- og underdel), rammestykke, glidestykke, tønne til revolver, samt sluttstykke eller låseblokk" (Kripos' understrekning).

Som det fremgår, har den foreslåtte bestemmelsen trolig fått et annet innhold enn tilsiktet ved at ordet "samt" er utelatt.

Annet ledd: Etter Kripos' syn bør forskriftens § 2-3 nr. 8 tilføyes i annet punktum slik at også svartkruttvåpen fra før 1890 fanges opp. Disse er ikke løyvepliktige og faller ikke inn under våpenloven § 13.

§ 10-1 Krav til løyve for inn- og utførsel av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Av høringsnotatet side 23 fremgår det at det skal fastsettes som noe nytt at reglene om inn- og utførsel også skal gjelde såkalte blankvåpen. Vi kan ikke se at blankvåpen er nevnt i forslaget til § 10-1. Kripos er enig i at det ikke bør kreves løyve for inn- og utførsel av blankvåpen.

Første ledd: I høringsnotatet fremgår det som noe nytt at reglene også skal gjelde eldre munnladere, kammerladere, perkusjonsrevolvere som er fritatt for løyveplikt etter § 2-3, samt låsekasser, piper og ammunisjon til slike skytevåpen. I § 2-3 er dette definert i første ledd nr. 8 som "svartkruttvåpen produsert før 1890".

Kripos er usikker på hva departementet mener med forslaget til § 10-1 første ledd nr. 4 til 6. I § 5-5 omtales, slik vi tolker det, perkusjonsvåpnene som "rifler, hagler, pistolar og muskett som berre kan ladast frå munningen, samt perkusjonsrevolverar som ladast i tønne og kammerladarar. I § 10-1 brukes begrepene "rifle, hagle, pistolar og muskett som ikkje kan skyte ferdigladde patroner og som er produsert før 1900" (nr. 4) og "perkusjonsrevolverar som er produsert før 1900" (nr. 5) og "andre rifler eller haglvåpen som ikkje kan skyte ferdigladde patroner, og som er produsert før 1900" (nr. 6).

Kripos antar at det her er snakk om samme typer våpen som er nevnt i § 5-5. I så fall er det lovteknisk uheldig ikke å benevne dem på samme måte. Videre er begrunnelsen for valget av årstallet 1900 i § 10-1 ikke umiddelbart opplagt.

Som nevnt tidligere i høringsuttalelsen bør begrepet "skyte" i forskriftsteksten vurderes erstattet med "avfyre".

§ 11-3 Kontroll med våpenløyve for sportsskyttarar med særskilt løyve

Kripos støtter at aktivitetskravet som oppstilles for å erverve og ha særskilt løyve, bør følges opp ut over på søknadstidspunktet. Vi har forståelse for at man ønsker en noe mer aktiv kontroll av løyvener som gjelder skytevåpen med størst skadepotensial. Ettersom også pistol og revolver nevnes som våpen med særlig skadepotensial (med bakgrunn i at de lett kan bæres skult), burde også disse vurderes inkludert slik som for personer mellom 18 og 21 år jf. våpenloven § 15.

Innføringen av en slik regel vil åpenbart skape merarbeid for politiet, og for å unngå at behandlingstiden for våpensøknader øker betydelig, er det viktig at politidistriktene tilføres de nødvendige ressursene for å håndtere dette og derigjennom sikre en effektiv og grundig forvaltning.

§ 11-4 Kontroll med våpensamlarar

Kripos er som utgangspunkt positiv til at kravene til oppbevaring som stilles til våpensamlere, følges opp ved kontroller. Som for forrige bestemmelse er vi imidlertid bekymret for at denne kontrollvirksomheten vil øke arbeidsbelastningen ved politidistriktenes forvaltningskontorer slik at det går ut over de øvrige oppgavene om man ikke tilfører ressurser tilpasset den økte arbeidsmengden.

For både §§ 11-3, 11-4 og 11-5 registrerer vi at de økte utgiftene ved disse kontrollene skal dekkes inn ved økte gebyrer, jf. pkt. 3 i høringsnotatet. Det er imidlertid viktig at de økte gebyrinntektene kommer de enkelte distriktene til gode i form av tilførsel av adekvate ressurser som står i forhold til den økte arbeidsmengden.

§ 11-10 Innlevering av våpenkort

Bestemmelsen fastslår at våpenkort skal leveres inn dersom løyvet trekkes tilbake eller våpenet overdras til andre. Etter Kripos' syn bør bestemmelsen også omfatte innlevering av våpenkort dersom et våpen deaktiveres etter § 12-1.

§ 14-1 Overgangsreglar

Femte ledd: I redegjørelsen for bestemmelsen i høringsnotatet fremgår det at våpensamlere som har mer enn 100 skytevåpen, ikke kan erverve nye skytevåpen før de har avhendet tilstrekkelig mange til at det totale antallet i samlingen ikke er mer enn 100 skytevåpen. Samtidig fremgår det av redegjørelsen for § 4-11 at det for våpensamlere som har ervervet mer enn 100 skytevåpen før forskriften trer i kraft, vil bli fastsatt overgangsregler som sikrer at de kan erverve nye skytevåpen dersom de holder seg innenfor det antall skytevåpen de har løyve til å ha. Det er videre henvist til omtalen av kapittel 14.

Kripos tolker disse to uttalelsene som ikke kompatible. Dersom en innfører et krav om at samlere som for eksempel har løyve til å ha 125 våpen, må avhende deler av samlingen slik at antallet kommer under 100 skytevåpen før de kan erverve nye, er aktiviteten som samlere i praksis over. Kripos er av den oppfatning at samlere som allerede har løyve til å ha over 100 våpen i samlingen, også etter at forskriften trer i kraft må kunne forholde seg til det løyvet som er gitt. Kripos er derfor enig med de uttalelser som er gitt i redegjørelsen for § 4-11 i høringsnotatet. Vi antar at det dreier seg om et relativt lite antall samlere, som gjennom allerede dokumentert aktivitet har vist at de er seriøse i den grad at løyve er gitt for svært mange våpen etter en konkret vurdering av politiet. Kripos foreslår at dette kommer tydelig fram i forskriftens kapittel 14.

Vi vil også bemerke at det synes som om det er tilfeldig hvilke områder det er forslått overgangsregler for. Skal et foreslått forbud mot blankvåpen innebære at det ikke gis noen overgangsregler for gamle bajonetter som har hengt på en vegg i ti- eller hundretalls år?

Avsluttende merknader:

Kripos' konklusjon er som innledningsvis nevnt at dersom det sentrale formålet med ny våpenlovgivning skal oppnås, er det behov for en omfattende omstrukturering og omskriving av forskriften. Slik våpenlovgivningen nå fremstår med hensyn til oppbygningen, graden av detaljorientering og samspillet med loven, fremstår den kontraproduktiv, tunglest og i praksis antagelig svært mye mindre praktisk anvendelig enn tilsiktet.

Etter Kripos' syn bør det gjøres et grundigere arbeid med å kartlegge konsekvensene av bestemmelsene ved å se nærmere på hvilke av dagens bestemmelser som har virket etter sin hensikt, og hvilke som har voldt problemer. Vi mener videre at dersom målsettingen om en mer forutsigbar og lettere tilgjengelig våpenlovgivning skal oppnås, bør man så langt råd er gjøre teksten enkel og tydelig. Detaljreguleringen skaper et naturlig behov for unntak, noe som medfører en omstendelig og tunglest lovgivning på et viktig rettsområde. Forskrifts-utkastet bør derfor revideres grundig før det vedtas.

Forslaget foranlediger egentlig langt flere merknader og endringsforslag enn det vi her har gitt. Det er imidlertid utenfor det vi har hatt anledning til å kommentere, og muligens også utenfor det som er naturlig i en høringsrunde. Dersom det er ønskelig med videre innspill i arbeidet med våpenlovgivningen, står Kripos naturligvis til disposisjon.

Med hilsen

Ketil Haukaas

Sjef Kripos

Saksbehandler: Politiadvokat Leif Morten Eide

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Sør-Vest politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
20/40396 - 29

Dato:
07.05.2020

Høring - ny våpenforskrift

Det vises til høringsoversendelse datert 20. mars 2020 med høringsfrist 11. mai 2020.

Sør-Vest politidistrikt har følgende bemerkninger.

Til § 2-7

Det vises til § 2-7 hvor det fremgår at søknader skal kunne fornyes med inntil 12 måneder av gangen. Sør-Vest politidistrikt mener at det må presiseres at søker må oppfylle kravene for erverv når søknader blir fornyet utover 12 måneder. Dersom en søknad skal forlenges utover 12 måneder bør settes krav til at det fremsettes søknad om forlenging slik at politiet kan foreta ny vandels- og skikkethetsvurdering. Vi ser at dette kan føre til økt ressursbruk hos politiet, men vi mener at det vil være mindre krevende enn å gjennomføre et tilbakekall av våpenkort.

Til § 4-1

Sør-Vest politidistrikt mener at dagens forskrifter bør videreføres. Det bør foreligge for våpenkontorene og søkere en tydelig og klar oversikt over hvilke ½ aut våpen som kan tillates ervervet til jakt. Som et minimum må fabrikkmerke, kaliber og nøyaktig modell framgå som i dag utferdiget av POD/Kripos. Da vil samtlige søkere få lik behandling. Dette vil også hjelpe politidistrikter som har våpenforhandlere (grossister) som importerer våpen fra produsent hjelp om det kan gis importtillatelse for denne våpentypen /dette våpenet. Det vil være meget ressurskrevende for det enkelte våpenkontor å fastslå om nye våpenmodeller oppfyller de generelle krav til godkjenning. Dette er kompetanse politiets våpenkontor ikke innehar i dag, men som Kripos har hatt og fortsatt bør inneha.

Til § 4-3 – tilstrekkelig våpenkunnskap

Det vil bli en vanskelig vurdering om hvilken dokumentasjon dette skal være, det er færre som er innom militæret og dermed ikke får opplæring der. Her må det framgå hva som skal til for å dokumentere en våpenkyndighet når en ikke trenger å inneha jegerprøve.

Sør-Vest politidistrikt

Til § 5-2

En begrensning på inntil 15 komplette skytevåpen, som kan brukes i organisasjonen sine godkjente skyteprogram kan synes noe snevert. Her må det kunne gis mulighet til å gi tillatelse til det antall skiver det er på skyteklubben sin bane og at det kanskje også gjenspeiler antall medlemmer som klubben har.

Til til § 5-4

Det er uklart hvorfor det i § 5-4 ikke er inntatt et krav til at arving må oppfylle våpenlovens krav til alder og personlige egenskaper etter våpenloven §§ 15 og 16 da dette er inntatt i §§ 5-5 og 5-6.

Sør-Vest politidistrikt mener at det er hensiktsmessig at det fremgår at krav til alder og personlige egenskaper må oppfylles for samtlige ervervsgrunnlag og at dette fremkommer hver av de aktuelle bestemmelsene i forskriftens kap. 5 slik at man unngår forvirring rundt dette.

Til § 6-8

Det er i § 6-8 ikke satt tidsbegrensning for hvor lenge et våpen kan lånes ut og det er ikke krav til at politiet varsles om utlånet. Etter § 6-10 er det ved oppbevaring av våpen midlertidig hos andre et krav om at politiet varsles. Sør-Vest politidistrikt mener derfor at det i § 6-8 også bør være krav til at utlån av våpen over lenger tid skal varsles til politiet.

Til § 9-11

Her bør det være klare regler for hva som gjelder for de som kun ønsker å tilvirke prosjektiler for salg.

Til § 11-9

Det vises til at det i høringsbrevet er bedt om innspill til måter hvordan våpenhandlere kan dokumentere at de driver handel som forutsatt i tillatelsen. Sør-Vest politidistrikt foreslår alternativt at det settes krav til antallet skytevåpen, våpendeler og ammunisjon som forhandlere må selge per år enn at det settes en nedre grense for omsetning.

Til § 12-1

Sør-Vest politidistrikt mener at Kripos bør stå for den nødvendige kompetanse som kreves for å kontrollere at våpenet er deaktivert i henhold til gjeldende regler samt merke og utferdige dokumentasjon for at våpenet er lovlig deaktivert. De fleste våpenkontor innehar ikke denne kompetanse og utstyr til å kontrollere dette i dag.

§ 12-2

Vi mener at også våpenpass bør være gebyrbelagt.

Vi har mange som søker om EU-våpenpass i anledning "kjekt å ha", "kan komme godt med" og ikke fordi de skal på en konkret reise. Dette er en resurskrevende jobb og burde vært gebyrbelagt jfr. nye våpenloven §37.

Med hilsen

Leif Ole Topnes

Politiinspektør

Leder Felles enhet for utlending og forvaltning

Saksbehandlere: Seniorrådgiver Helene Bergesen og rådgiver Bent Gunnar Bjerkvik

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

TRØNDELAG POLITIDISTRIKT

**Unntatt offentlighet,
Offl. 13.1 jf fvl 13.1.1**

Deres referanse:

Vår referanse:

Sted, Dato

Trondheim, 08.05.20

INNSPILL TIL HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE NY VÅPENFORSKRIFT

Det vises til Politidirektoratets brev til distriktene av 20. mars 2020 hvor det informeres om at Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring forslag til ny våpenforskrift. Formålet med forslaget er å gi utfyllende regler til ny våpenlov som ble vedtatt av Stortinget i mars 2018. Politidistriktene bes komme med innspill til departementets høringsuttalelse.

Det er i brevet gitt en svarfrist til direktoratet til 11. mai 2020.

Trøndelag politidistrikt har gjennomgått høringsuttalelsen fra departementet med forslag til ny våpenforskrift. Vi har i vårt svar funnet det naturlig å komme med innspill til de endringene som vil medføre flest konsekvenser for politiet med tanke på økt ressursbruk. I tillegg har vi kommentert paragrafer med nytt innhold.

§ 2-3 Skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt

Følgjande skytevåpen er fritekne frå løyveplikt:

- 1. apparat til slakting, som berre kan brukast til sine oppgjevne føremål,*
- 2. signalpistolar og andre innretningar for signalgjeving, som berre kan brukast til sine oppgjevne føremål,*
- 3. rednings- og harpungevær, som berre kan brukast til sine oppgjevne føremål,*
- 4. luft-, gass- eller fjørvåpen som er laga for å kunne skyte prosjektil med diameter på 4,5 mm eller mindre,*
- 5. paintballvåpen,*
- 6. air soft våpen,*
- 7. skytevåpen som er konstruert for berre å kunne skyte ammunisjon utan prosjektil, og som oppfyller tekniske krav fastsett av Politidirektoratet,*
- 8. svartkrutvåpen produsert før 1890,*
- 9. haglevåpen med enkeltskotlading, som er lovleg erverva før 1. oktober 1990, og*
- 10. armbrøst produsert før 1900.*

TRØNDELAG POLITIDISTRIKT

Erverv og innehav av deaktiverte skytevåpen, jf. kapittel 12, er ikke løyvepliktig, men må meldast til politiet på fastsett skjema.

Vedrørende punkt 1 om apparater til slakting som utelukkende kan benyttes til oppgitt formål:
Da det for tiden produseres boltpistoler av en nyere type enn boltpistoler vi har sett tidligere til slakting, ber vi om at man i rundskriv gir en vurdering av de nye boltpistolene med tanke på registreringsplikt (med henvisning til tidligere innmeldt sak til Kripos og Politidirektoratet).

Vedrørende punkt 8 om svartkruttvåpen produsert før 1890:
Det oppgis fra departementet at flere svartkruttvåpen produsert før 1890 kan skyte ferdigladde patroner, og at slike våpen kan ha større skadepotensiale enn svartkruttvåpen som ikke kan skyte ferdigladde patroner (munnladere og perkusjonsvåpen).

Vi anbefaler derfor at man under paragrafens punkt 8 tar med at svartkruttvåpen som kan skyte ferdigladde patroner ikke omfattes av fritaket fra registreringsplikt, og at de må omsøkes på vanlig måte. Bakgrunnen for dette er at dersom slike våpen har like stort skadepotensiale som vanlige våpen, bør de behandles på lik måte. Dersom det er usikkerhet hos våpensøker, eller politiet, rundt våpenets detaljer bør dette avklares i søknadsprosessen, f.eks med en uttalelse fra børsemaker.

Vedrørende avsnitt om deaktiverte skytevåpen:
Vi antar at innholdet i den nye paragrafen vil bidra til en økt mengde søknader/meldinger til politiet, og medfører økt ressursbruk for våpenforvaltningen. Videre kan vi ikke se at det er kommet føringer på hvor lenge etter erverv man må melde kjøp av deaktiverte våpen til politiet. Det foreslås at det senere gis føringer om at dette må gjøres innen 14 dager etter erverv, slik at våpeneier ikke glemmer å melde inn våpenet til politiet.

§ 2-5 Krav til løyve for erverv av våpenmagasin med stor patronkapasitet
Den som vil erverve eller ha våpenmagasin til løyvepliktige skytevåpen med større patronkapasitet enn 10 for rifler eller fem for hagler, samt våpenmagasin med større patronkapasitet enn 20 for pistolar, må ha løyve etter våpenlova §§ 10, 12 eller § 13 og §§ 4-4 andre ledd, 4-12 andre ledd, 5-6, 5-8 eller § 5-9 i denne forskrifta.

Vi antar at denne nye paragrafen vil bidra til en økt mengde søknader til politiet, og medfører økt ressursbruk for våpenforvaltningen.

§ 2-7 Lengda på eit ervervsløyve
Eit løyve til erverv av skytevåpen eller våpendelar gjeld for eitt år. Politiet kan forlenge ervervsløyvet for inntil eitt år av gangen.

Eit løyve til erverv av krut og tennmiddel til skytevåpen som er friteke frå løyveplikt etter § 2-3 i denne forskrifta gjeld fram til løyvet vert tilbakekalla.

Det er uklart for distriktet om tillatelsen kan forlenges uendelig, eller om det er et maks antall ganger man kan forlenge. Videre ønskes det føringer senere for om slik forlengelse blir gebyrfri, og om det skal foretas en ny sjekk av personlige egenskaper (vandelssjekk) ved en ny forlengelse.

§ 4-1 Halvautomatiske rifler til jakt

Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av halvautomatiske riflemodellar, som opphavleg er konstruert for jaktbruk og som:

1. frå fabrikk er produsert for bruk av våpenmagasin med patronkapasitet på inntil 10,
2. ikkje er tilverka med skjefte eller annan innretning som heilt eller delvis dekker oversida av pipa, og som
3. ikkje er tilverka med pistolgrep som står att på våpenet når bakstokken takast av.

Eit løyve etter første ledd kan likevel berre gjevast for våpentypar som oppfyller krava til lovleg våpentype etter våpenlova § 5 og § 3-1 i denne forskrifta.

Som departementet påpeker i høringsnotatet, så er ulempen ved å sette slike generelle vilkår for godkjenning av halvautomatiske rifler, at det i noen tilfeller vil kunne være krevende å fastslå om den konkrete våpenmodellen oppfyller de generelle krav til godkjenning.

På bakgrunn av dette foreslås det at man beholder gjeldende ordning med en dispensasjonsliste som opplyser hvilke konkrete modeller som er godkjente, og at slik liste oppdateres en til to ganger pr år.

Alternativt anbefales det at man til enhver tillatelse, som gis til erverv av halvautomatisk rifle, innvilger med en løpetekst/henvendelse til et følgebrev som gir inngående informasjon om hva som er tillatt ved erverv av våpen. Slikt brev bør utferdiges av Politidirektoratet, og henvise til at våpeneier kun kan erverve våpen som er godkjent etter våpenforskriftens § 4-1.

§ 4-2 Erverv av meir enn åtte skytevåpen til jaktbruk

Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av meir enn åtte jaktvåpen til personar som enten driv med jaktformer som krev bruk av skytevåpen med særskilte eigenskapar eller som regelmessig gjennomfører ettersøk etter skada vilt.

Det foreslås fra distriktet at våpen til all jakt inkluderes i jaktgarderoben på 8 våpen. En jeger bør i utgangspunktet kunne tilpasse jaktgarderoben på 8 våpen til sitt eget behov, også ettersøk etter skadet vilt. Dette vil gjøre en behovsprøving enklere og hindre forskjellsbehandling i politidistriktene. Da det er uklart hva "skytevåpen med særskilte eigenskapar" innebærer ønsker vi at dette utredes nærmere i rundskriv.

§ 4-3 Unntak frå kravet om innføring i Jegerregisteret

Politiet kan gje personar som ikkje er innført i Jegerregisteret, men som kan dokumentere eit behov for skytevåpen for utøving av jakt eller fangst som ikkje krev innføring i Jegerregisteret, løyve til å erverve og ha inntil to komplette skytevåpen, samt våpendelar til desse skytevåpna.

Vi har notert oss at man i den nye forskriften har endret reglementet for erverv av våpen til skadedyrbekjempelse, og avlivning av tamme dyr, slik at det kun er næringsdrivende som kan erverve våpen til slik bruk (§ 5-3). Det er for oss uklart hva denne paragrafen henviser til når man henviser til "jakt eller fangst som ikke krever innføring i Jegerregisteret", men det antas at det er et reelt behov for en slik paragraf, og videre at det er behov for flere våpen (to).

§ 4-12 Særreglar for einskilde våpentypar

Politiet kan gje løyve til erverv og innehav etter våpenlova § 13 andre ledd til personar som har vore godkjente våpensamlarar i minst fem år, og som har erverva minst 25 komplette skytevåpen til samling.

Politiet kan gje våpensamlarar som oppfyller krava etter første ledd løyve til å erverve og ha inntil fem rifler, hagler, pistolar eller revolverar som nemnt i eller i medhald av våpenlova § 5 andre og tredje ledd, samt våpendelar til slike skytevåpen som nemnt i eller i medhald av våpenlova § 6 andre og tredje ledd, når skytevåpna eller våpendelane er produsert før 1946. Politiet kan i einskilde tilfelle også gje løyve til å erverve og ha slike skytevåpen eller våpendelar som er produsert etter 1946, når skytevåpenet eller våpendelen er produsert i eit fåtal eksemplar og dokumenterer forhold av særskilt våpenteknisk betyding.

Politiet kan ikkje gje løyve etter andre ledd for maskingevær eller andre våpentypar som er laga for å betenast av meir enn ein person, eller for våpentypar som er konstruert for å skyte eksplosiv ammunisjon.

Da man i ny forskrift har lagt vekt på en strengere kontroll i samfunnet av halvautomatiske skytevåpen med størst skadepotensiale virker det noe kunstig å innføre en paragraf, som gir våpensamlere anledning til å erverve våpen som anses farligere enn andre våpen. Videre kan det være vanskelig for våpenforvaltningen å vurdere "et fåtall eksemplere", og "særskilt våpenteknisk betyding". Det oppfordres her til utfyllende retningslinjer.

§ 5-5 Erverv av replikavåpen, luft- og fjørvåpen

Politiet kan utan særskilt behovsprøving gje personar som oppfyller krava til alder og personlege eigenskapar etter våpenlova §§ 15 og 16 løyve til å erverve rifler, hagler, pistolar og muskett som berre kan ladast frå munningen. Det same gjeld for perkusjonsrevolverar som ladast i tønne, kammerladarar, samt luft- og fjørvåpen som er laga for å kunne skyte prosjektil med diameter på meir enn 4,5 mm. Fritaket frå behovsprøving gjeld likevel ikkje for erverv av tønne til revolver eller andre våpendelar som kan gjere eit perkusjonsvåpen om til eit patronvåpen.

Kravet til løyvet etter første ledd gjeld ikkje for skytevåpen som er friteke frå løyveplikt etter § 2-3 i denne forskrifta.

Vi gjør oppmerksom på at det kan bli vanskelig for både politi, og publikum, å vurdere om omsøkt våpen trenger behovsprøving basert på kriteriene i denne paragrafen (tekniske forutsetninger). Vi ser på diskusjonsforum på nett at publikum har bemerket at man fremover vil kunne erverve flere typer våpen uten å være medlem i klubb og forbund, og vi er p.t. usikre på betydningen av slike erverv. Vi foreslår at man vurderer å endre paragrafen slik at den kun omhandler luft- og fjærvåpen som tidligere.

§ 6-1 Krav til oppbevaring av skytevåpen for privatpersonar

Løyvepliktige skytevåpen skal oppbevarast i godkjent tryggingsskap. Med godkjent tryggingsskap etter dette kapitlet meinast tryggingsskap, som er godkjent av Forsikringsselskapenes Godkjenningsnevnd etter Norsk Standard NS-5089, INSTA - 610 eller NS EN-1143-1 eller høgare standard. Det er likevel tilstrekkeleg å oppbevare vital våpendel etter § 1-1 nr. 6 i denne forskrifta, i godkjent tryggingsskap i staden for det komplette skytevåpenet. Politiet kan gjere unnatak frå kravet til oppbevaring i tryggingsskap etter første ledd om skytevåpen eller vital våpendel oppbevarast i godkjent våpenrom. Politiet kan berre godkjenne oppbevaring etter første punktum i våpenrom utan vindaug, der vegg, tak og golv

er laga av materiale, som minimum har ein tilsvarende styrke mot gjennomtrenning som 20 cm mura og armert Leca, og der døra til romet minst oppfyller krava til innbrotsmotstand etter Norsk standard NS-3170, 1. utgåve januar 1992, klassen 3, 4 eller seinare utgåve.

Privatpersonar som oppbevarer meir enn 25 løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar i husstanden skal trygge oppbevaringsstaden med FG-godkjent alarm, som har overføring til døgnmanna alarmstasjon, som kan organisere utrykking ved alarm.

Politiet kan gje fritak frå kravet i første punktum om dei stadlege forholda gjer det uråd å etterkome kravet til innbrotsalarm. Det er ikkje tillate å oppbevare løyvepliktige skytevåpen i ubebyggd hytte, hus eller liknande. Løyvehavar sin bustad reknast som bebudd sjølv om vedkomande er fråverande i lengre tid.

Løyvehavar kan oppbevare løyvepliktige skytevåpen og våpendelar i annan bustad enn der vedkomande er folkeregistrert, om han på førehand melder frå til politiet om på kva adresse gjenstandane vert oppbevara. Kravet til melding etter første punktum gjelder ikkje ved mellombels oppbevaring etter denne forskrifta § 6-7.

Den nye paragrafen oppfattes som en oppmykning av gjeldende regler om oppbevaring. Det anbefales imidlertid at dagens regler for oppbevaring videreføres.

Følgende forhold er da vurdert:

- våpeneiere kan (med og uten hensikt) glemme å varsle politiet om oppbevaring på andre steder enn folkeregistrert adresse.
- straks-innleveringer kan bli vanskeligere.
- det bør vurderes krav til at våpeneier selv bor på oppbevarings-stedet.
- områder med store jaktområder (f.eks. Innlandet PD eller Trøndelag PD) vil kunne få en betydelig økning av våpen i husstander. Skal politidistriktene da sende en varslings melding seg i mellom om at våpeneier har flyttet sine våpen til et annet distrikt? Dette vil medføre økt ressursbruk for politiet da det antas at mange våpeneier vil ønske å benytte seg av denne paragrafen, spesielt våpeneiere i byer.

Det påpekes generelt at en oppmykning av gjeldende regler for oppbevaring kan føre til at politiet, både våpenforvaltningen og operativt mannskap, mister en fullgod oversikt og kontroll over bosteder med våpen. En slik melding om oppbevaring på annen adresse må føres i kommentarfeltet på et våpenkort i våpenregisteret. Operativt mannskap vil sjelden ha anledning/mulighet til å lese gjennom kommentarfeltet på et våpenkort ved søk i Indicia, når de vurderer bevæpning på oppdrag. Videre er det uklart for distriktet om en slik oppbevaring vil bli begrenset i tid, eller ikke.

§ 6-6 Transport og sending av skytevåpen og ammunisjon

Den som transporterar skytevåpen på offentlig stad kan ikkje bære skytevåpenet i hylster eller liknande, som er festa til kroppen

Den som transporterar skytevåpen eller ammunisjon etter våpenlova § 20 i motorvogn skal ha skytevåpen og ammunisjon under forsvarleg tilsyn. Skytevåpen eller ammunisjon som transporterast i motorvogn kan likevel forlatast utan forsvarleg tilsyn når skytevåpen og ammunisjon er pakka og skjult og motorvogna enten er låst eller når vital del av skytevåpen er fjerna. Krava til transport etter første punktum gjeld ikkje for transport i samband med jaktutøving.

Slik vi forstår paragrafen så kan man forlate en låst motorvogn som innehar et komplett våpen uten vital del fjernet. Ved et innbrudd i motorvogn vil man da ha et funksjonsdyktig våpen på avveie.

§ 6-8 Krav til utferding av fråsegn ved utlån av skytevåpen og våpendelar

Den som lånar ut løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar til andre, skal gje mottakar ein skriftleg fråsegn om utlånet med følgjande innhald:

1. långjevar og låntakar sine namn og adresser,
2. nummer og namn på utferdande mynde på långjevar og låntakar sitt våpenløyve,
3. våpentype, kaliber, fabrikkmerke og nummer på dei skytevåpen eller våpendelar som lånast ut,
4. kva skytevåpna eller våpendelane skal brukast til, og
5. tidsromet skytevåpna eller våpendelane er låna ut.

Fråsegna om utlån saman med løyvet til ha den aktuelle våpentypen gjeld som våpenkort.

Krava til fråsegn etter våpenlova § 18 gjeld ikkje for utlevering av skytevåpen eller våpendelar til godkjent tilverkar, børsemakar eller våpenhandlar i samband med reparasjon, ombygging eller kommisjonssal, samt ved kortvarig overlating av skytevåpen eller våpendelar under forsvarleg tilsyn.

I den nye våpenloven § 18 er det satt krav til tillatelse fra politiet for utlån av våpen til personer som selv ikke innehar våpenkort. Vi antar at denne nye paragrafen vil bidra til en økt mengde søknader til politiet, og medfører økt ressursbruk for våpenforvaltningen. Videre er det uklart for distriktet om en slik oppbevaring vil bli begrenset i tid overhodet, eller om det i teorien vil kunne fungere som en permanent ordning.

§ 7-7 Reglar om krav til butid

Politiet kan setje som vilkår at personar som ikkje kan dokumentere tilfredsstillande vandel må bu i Noreg i inntil fem år før det gjevast våpenløyve. Føresegnene i politiregisterlova § 36 første ledd nr. 1 andre punktum gjeld tilsvarande.

Det er beskrevet fra departementet at kravet til botid ikke kan overstige fem år, og at vandelsattest fra et annet EØS-land skal likestilles med norsk vandelsattest. Det bes om at man videre informerer om verdien av vandelsattester fra land utenfor EØS.

§ 9-16 Krav til merking av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Den som tilverkar skytevåpen eller våpendelar, skal merke pipe, låskasse, sleide, tønne, sluttstykke eller låseblokk med eit permanent og unikt merke med namn på produsent eller varemerke, produsentland eller produksjonsstad, serienummer og produksjonsår om dette ikkje er ein del av serienummeret. Om våpendelen er for liten til å kunne merkast i samsvar med første punktum, kan våpendelen merkast med eit permanent og unikt serienummer eller alfanumerisk eller digital kode.

Den som permanent innfører skytevåpen eller våpendelar skal trygge at skytevåpen eller våpendelar er merka i samsvar med dei krav som følgjer av første ledd. Første punktum gjeld likevel ikkje for skytevåpen eller våpendelar som er innført i medhald av løyve etter våpenlova § 13.

Den som tilverkar ammunisjon skal merke kvar basispakning med namn på produsent eller varemerke, produksjonsnummer, kaliber og type ammunisjon. Den som varig innfører ammunisjon skal trygge at ammunisjonen er merka i samsvar med dei krav som følgjer av

første punktum, med mindre ammunisjonen er innført i medhald av løyve etter § 4-14 i denne forskrifta.

Det er foreslått fra departementet at ved merking av våpendeler, som er for små til å kunne merkes med vanlige regler, at de kun merkes med serienummer, eller en alfanumerisk eller digital kode. Vi støtter dette forslaget og ønsker å påpeke at det vil være avgjørende for forvaltningens oppfølging av våpenet/våpendelen at de merkes på en oversiktlig måte. Vi antar at det vil komme klare føringer på hvordan merkingen skal foregå i praksis.

§ 10-13 Krav til rapportering

Om skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon skal utførast til ein stat tilknytt Schengen-samarbeidet, skal politiet innan varene førast ut av landet sende følgjande opplysingar til sendarstaten, samt eventuelle transittstatar:

- 1. sendar- mottakar og eventuelt transittstaten,*
- 2. kopi av innførselløyvet,*
- 3. namn og adresse på mottakar av dei innførte gjenstandane,*
- 4. namn og adresse på avsendaren,*
- 5. mengda av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon som utførast,*
- 6. opplysingar om merking og godkjenningar av ammunisjon,*
- 7. eventuelle opplysingar om tidspunkt for transitering og berekna tid for innkomst til mottakar, og*
- 8. utløpsdato for utførselsløyvet.*

Etter ny forskrift skal politiet sende en orientering til sendarstaten, og eventuelt transittstat, med informasjon om utstedt tillatelse som nevnt i paragrafen. Vi antar at denne nye paragrafen vil bidra til en økt ressursbruk for våpenforvaltningen. Videre antas det at det kommer klare føringer for hvordan slik rapportering skal foregå.

§ 10-14 Mellombels innførsel utan europeisk våpenpass

Utanlandsk borgar som ikkje har europeisk våpenpass og som mellombels skal innføre skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon inn i norsk tollområde må ha løyve frå politiet.

Politiet kan gje løyve til personar som:

- 1. skal bruke skytevåpna til jakt eller konkurranseskyting,*
- 2. oppfyller krava til minstealder etter våpenlova § 15 for den aktuelle våpentypen, og*
- 3. har gyldig løyve frå heimlandet til å ha dei skytevåpen, våpendelar og ammunisjon som skal innførast.*

Ein søknad om mellombels innførsel av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon skal førast på fastsatt skjema. Til søknaden skal det leggest med dokumentasjon for at skytevåpenet skal brukast til jakt eller sportsskyting. Slik dokumentasjon kan til dømes vere invitasjon frå godkjent skyttarorganisasjon eller innbyding til jakt

Denne bestemmelsen setter krav til utenlandske borgere, som skal til Norge uten europeisk våpenpass, om å søke norsk våpenforvaltning om tillatelse til midlertidig innførsel av våpen. Videre vil samme bestemmelse medføre at flere norske våpeneiere vil søke om europeisk

våpenpass før utreise med våpen. Vi antar at denne nye paragrafen vil bidra til en økt ressursbruk for våpenforvaltningen.

§ 11-9 Tilbakekall av løyve til å drive handelsverksemd med liten omsetnad

Politiet kan tilbakekalle løyvet til å drive handel med skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter våpenlova § 23, om den næringsdrivande dei siste fem år har omsett skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon for mindre enn 100 000 kroner.

Det settes et krav om at en våpenforhandler kun trenger å selge våpen for kr 100.000 over en femårsperiode. Dette kan virke som et lavt beløp dersom virksomhetens formål er å selge skytevåpen. Videre vil en så lav pengesum føre til at forhandlere enkelt kan selge kun ett våpen i året uten at man mister bevillingen, og dette er en videreføring av dagens regelverk som ikke fungerer optimalt. Vi ser at det i dag er flere av de gamle "kjellerforhandlerne" som har bevilling, og som oppbevarer et større antall våpen uten at det er et realistisk krav til salg og aktivitet knyttet til bevillingen. Det foreslås at beløpet settes til et høyere årlig beløp, eller at man setter krav til et minimum antall solgte våpen *pr år*. Ved å sette et årlig krav blir det enklere for våpenforvaltningen å følge opp bevillingen. Kravet bør omfatte et betydelig høyere antall enn ett våpen *pr år*.

§ 11-12 Utferding av europeisk våpenpass med vidare

Politiet kan utferde europeisk våpenpass etter direktiv 91/477/EØF av 18. juni 1991 om kontroll med og innehav av våpen, til personar som bur i riket og som har gyldig løyve til å ha skytevåpen til for jakt, sportsskyting eller samling.

Eit europeisk våpenpass gjeld i fem år, om ikkje politiet har bestemt noko anna. Det europeiske våpenpasset er berre gyldig så lenge passinnehavaren har gyldig våpenløyve for dei skytevåpna som er innført i det europeiske våpenpasset. Personar som har eit europeisk våpenpass som er ugyldig, skal snarast levere det til politiet.

Ved tap av europeisk våpenpass gjeld § 11-2 i denne forskrifta tilsvarande.

Politiet skal tilbakekalle europeisk våpenpass samstundes med at det gjevast førehandsvarsel om tilbakekall av våpenløyve til skytevåpen som er innført i våpenpasset.

Politidirektoratet kan gje nærare retningsliner om sakshandsaming og utferding av europeisk våpenpass.

Denne føresegna gjeld ikkje for Svalbard.

Det er i paragrafen nytt at våpensamlere kan få innført sine skytevåpen i våpenpass. Vi ønsker her å gjøre oppmerksom på at våpensamlere generelt har et stort antall våpen. Vi ønsker derfor at det settes nærmere kriterier for hvilke våpen man kan få innført, eventuelt innføre et maks antall. Våpenpassene i dag har begrenset med plass, og det vil ikke være anledning til å innføre flere enn 14 våpen. Alternativt må man vurdere om designet på passene skal endres. Vi antar videre at denne nye paragrafen vil bidra til en økt ressursbruk for våpenforvaltningen.

§ 12-1 Deaktivering av skytevåpen

Skytevåpen skal deaktiverast i samsvar med tekniske krav fastsett av Politidirektoratet.

Eit skytevåpen som er deaktivert skal etterkontrollerast av politiet. Når politiet har godkjent deaktiveringa, skal politiet merke skytevåpenet og utferde dokumentasjon for at det er lovleg deaktivert.

Kravet til etterkontroll etter andre ledd gjeld ikkje for skytevåpen som er deaktiverte og etterkontrollerte av ein annan EØS-stat i samsvar med endringsdirektiv (EU) 2017/853 om kontroll med erverv og innehav av våpen.

Departementet anser det som naturleg at det er politiet som foretar all etterkontroll av deaktiverte skytevåpen. Det er tidligere uttalt at det forutsettes at forskriftsendringen fører til at politiet oppretter en egen kontrollinstans for deaktivering som skal sørge for etterkontroll, merking og registrering av deaktivert våpen.

Det er pr dags dato ikke mulig for distriktet å opprette en egen avdeling for dette grunnet en krevende ressursituasjon.

Dagens regler for deaktivering er teknisk utfordrende, og slik vi ser det, er det pr dags dato kun godkjente børsemakere som kan verifisere en godkjent deaktivering. Det er derfor ønskelig at en slik etterkontroll bør kunne legges til en børsemaker, etter pålegg fra politiet. Ved en positiv tilbakemelding fra børsemaker vil våpenet kunne merkes av børsemaker, og politiet vil deretter kunne foreta registreringen. Utgiftene for etterkontrollen bør legges til våpeneier.

Vi påpeker at det generelt vil kunne være problematisk for politiet å fastsette når de deaktiverte våpnene er kjøpt, og videre om det da er krav til dokumentasjon/bekreftelse på korrekt plombering etter nye regler.

Alternativt vil det være behov for en grunnleggende opplæring av samtlige saksbehandlere.

§ 12-2 Gebyr for utferding av løyve eller godkjenningar

Det krevjast gebyr for utferding av følgjande løyver eller godkjenningar:

- 1. 1 495 kroner for utferding av løyve til å erverve og ha skytevåpen for personar som ikkje har våpenløyve frå før,*
- 2. 745 kroner for utferding av løyve til å erverve og ha skytevåpen for personar som har våpenløyve frå før,*
- 3. 374 kroner for utferding av løyve til å erverve og ha skytevåpen som ikkje krev behovsprøving,*
- 4. 248 kroner for utferding av løyve til å erverve og ha våpen etter § 3-6 i denne forskrifta.*
- 5. 374 kroner for utferding av løyve til å erverve og ha våpendelar,*
- 6. 248 kroner for utferding av løyve til å låne skytevåpen,*
- 7. 3 913 kroner for utferding av godkjenning som våpensamlar,*
- 8. 7 425 kroner for utferding av godkjenning som skyttar- eller våpensamlarorganisasjon,*
- 9. 1 536 kroner for utferding av godkjenning eller endring av teknisk skyteprogram for godkjent skyttarorganisasjon,*
- 10. 1 000 kroner for ettergodkjenning av deaktiverte skytevåpen,*
- 11. 17 580 kroner for utferding av løyve til å drive næringsverksemd med skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon,*

12. 520 kroner for utferding av løyve for ervervsmessig innførsel av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon,
13. 269 kroner for utferding av løyve for ikkje-ervervsmessig innførsel av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon,
14. 575 kroner for utferding av løyve for mellombels innførsel av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon,
15. 269 kroner for utferding av løyve for ikkje-ervervsmessig utførsel av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon, og
16. 6 556 kroner for godkjenning av sivil skytebane.

Det er i ny forskrift flere tjenester som er gebyrbelagte, og dette vil bidra til en økt ressursbruk for våpenforvaltningen. Videre er det notert at man har valgt å ikke ta et gebyr for utstedelse av våpenpass. Vi mener at også denne tjenesten burde vært gebyrbelagt.

§ 14-1 Overgangsreglar

Søknader som fremjast før iverksetjing av ny våpenforskrift, men som vert handsama etter iverksetjinga, skal som hovudregel handsamast etter regelverket på søknadstidspunktet. Det nye regelverket kan likevel brukast om dette er til føremon for søkar eller han sjølv ber om det.

Personar som før ikraftsetjing av ny våpenforskrift har erverva sluttstykke, tønne til revolver eller laus låseblokk, som vert løyvepliktige etter § 2-4 i denne forskrifta, kan behalde desse våpendelane utan løyve.

Personar som før det vart fastsett krav til løyveplikt har erverva lause våpenmagasin med patronkapasitet på meir enn fem for hagler, 10 for rifler og 20 for pistolar, kan behalde desse våpenmagasina utan krav til løyve.

Personar som har våpendelar som vert forbode etter § 3-5 i denne forskrifta, må innan eitt år etter ikraftsetjing av ny våpenforskrift enten levere våpendelane til politiet eller avhende våpendelane til personar med særskilt løyve etter ny våpenlov § 10 eller § 13.

Godkjente våpensamlarar som har løyve til å ha meir enn 100 skytevåpen kan behalde skytevåpna etter ikraftsetjing av ny våpenforskrift.

Godkjente våpensamlarar som har meir enn fem skytevåpen som krev særskilt løyve etter våpenlova § 13 andre ledd, kan behalde skytevåpna etter ikraftsetjing av ny våpenforskrift.

Tryggingsskap som oppfylte krava til godkjenning på ervervstidspunktet er framleis godkjente for oppbevaring av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter ny våpenforskrift.

Våpenrom som vart godkjent for oppbevaring av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon før ikraftsetjing av ny våpenforskrift er framleis godkjente etter ny våpenforskrift.

Personar som har lånt skytevåpen eller våpendelar før ikraftsetjing av ny våpenlov kan lovleg ha desse utan løyve etter våpenlova § 18 andre ledd i inntil tre månader etter ikraftsetjing av denne forskrifta.

Søknad om godkjenning av skyttarorganisasjon, eller om nytt eller endringer i teknisk skyteprogram, som fremjast etter vedtakinga av den nye forskrifta, men før ikraftsetjinga, skal handsamast etter at den nye forskrifta er iverksett.

Børsemakrar med meisterbrev, som driv næringsverksemd i medhald av gjeldande våpenlov § 20, kan drive vidare i inntil eitt år utan løyve etter ny våpenlov § 23.

Søknader om oppbevaring hjå andre etter gjeldande våpenforskrifta § 81, som ikkje er ferdig handsama før ikraftsetjing av forskrifta, skal ikkje handsamast etter ikraftsetjing, men reknast som eit varsel etter § 6-1 femte ledd.

Føresegnene om krav til løyve for mellombels innførsel etter § 10-14 i denne forskrifta tek til å gjelde tre månader etter ikraftsetjing av den nye forskrifta.

Skytevåpen som er lovleg deaktiverte etter tidlegare krav skal framleis reknast som deaktiverte etter § 12-1 i denne forskrifta, med mindre skytevåpenet skiftar eigar eller førast ut av norsk tollområde.

Departementet opplyser i høringsnotatet at det i den nye våpenloven § 43 er fastsatt at forbudet mot halvautomatiske rifler med størst ildkraft først trer i kraft tre år etter ikraftsettelse av ny våpenlov. Etter dagens plan vil det bety at ovennevnte regel vil gjelde fra januar 2024. Men etter en nærmere gjennomgang har departementet kommet fram til at overgangsperioden i § 43 bør kortes ned fra tre til ett år. Bakgrunnen for dette er en mer effektiv gjennomføring av forbudet mot halvautomatiske rifler med størst skadepotensiale.

Samtlige politidistrikt fikk i den 16. mai 2018 en orientering fra Politidirektoratet, hvor man ble bedt om å informere våpensøkere av halvautomatiske rifler, om de kommende reglene rundt et forbud mot denne type rifler. Det er i brevet informert om overgangsperioden i den nye lovens § 43, som henviser til at en våpeneier vil ha tre år på å avhende sin halvautomatiske rifle, som ved ny lov blir forbudt. Trøndelag politidistrikt har benyttet informasjonen i denne orienteringen til sine våpensøkere siden mai 2018. Det er etter dette ikke uproblematisk at man nå korter ned på denne overgangsperioden fra tre til ett år. Videre vil det kunne være vanskelig for en våpeneier å avhende disse våpnene grunnet forbudet i Norge, og det kan antas at hele salgsprosessen til for eksempel utlandet vil ta mer enn ett år.

Generelt vedrørende kontroller:

Det er i den nye forskriften satt ned krav om at politiet skal gjennomføre fysiske kontroller av oppbevaring hos våpensamlere og våpenforhandlere. Dette tiltaket anses om et godt tiltak, og vil påse at politiet får en bedre kontroll med personer og bedrifter med et større antall skytevåpen. Det skal imidlertid bemerkes at dette vil være meget krevende, og vil medføre økt ressursbruk for våpenforvaltningen.

Videre skal politiet hvert femte år kontrollere at godkjente sportsskyttere med tillatelse til å ha våpenmagasin med stor patronkapasitet, eller halvautomatiske rifler med størst skadepotensiale, fortsatt oppfyller de aktivitetskrav som settes til disse gruppene. Til tross for at våpeneierne selv skal sende inn slik dokumentasjon på eget initiativ må man regne med at politiet i stor grad må følge opp dette aktivt. Dette vil igjen være krevende med dagens muligheter for søk i våpenregisteret, samt medføre økt ressursbruk for våpenforvaltningen.

Mvh

Ellen Agerup Vikan

seniorkonsulent

fag- og opplæringsansvarlig, FUF våpenforvaltning

Trøndelag politidistrikt

Felles enhet for utlending og forvaltning

Våpenforvaltning

E-post: ellen.agerup.vikan@politiet.no